VANDAAG

- Antillen volgen Nederlands anti-Aids model p.3
- De romans van Tip Marugg p.5
- Volksgezondheid Aruba naar Frank Booi p.11
- Angel Kook: belangrijke conferentie tele-communicatie p.12
- Persconferentie Johan Cruijff p.13
- Benzinegebrek op Bonaire p.15

ANGEL KOOK
...conferentie...

105E JAARGANG — NO.: 101 ZATERDAG 7 MEI 1988

AMIGOE

Preke

De laatste loontjes wegen het zwaarst

Nieuws in vogelvlucht

OSLO — Alle 36 inzittenden van een Noorse Havilland Canada Dash zeven zijn omgekomen toen het toestel in centraal Noorwegen neerstortte en in brand vloog. Er waren 33 passagiers aan boord, onder wie 1 kind en 3 bemanningsleden. Het toestel voerde een binnenlandse vlucht uit tussen Trondheim en Bronnoysund.

*****

BAYRUT — In het zuiden van Bayrut braken opnieuw zware gevechten uit tussen rivaliserende Shiitische milities: de pro- Syrische AMAL- militie en de pro- Iraanse Hezbollah. Dit ondanks het bestand dat in de nacht van vrijdag op zaterdag was aangegaan. Er vielen vanmorgen 23 doden en 24 gewonden. Vrijdag vielen er 16 doden. Amal zou verloren gegane posities hebben heroverd.

*****

PARIJS — Het olieverbruik in de 24 industrie- landen die zijn aangesloten bij de OESO is in het 1e kwartaal van 88 tov dezelfde periode in 87 met 1,7 % gegroeid tot 36,9 miljoen vaten per dag. Over heel 88 zal het verbruik met 0,5 tot 1 % groeien. Aldus het Internationaal energiebureau (IEA). De toename van het verbruik komt door een grote vraag in Noord Amerika door koud weer. Het verbruik in de hele wereld, exclusief het Oostblok, bedroeg in het 1e kwartaal zo'n 50 miljoen vaten per dag. Het aanbod was met 48 miljoen vaten iets kleiner.

*****

COLOMBO — In Sri Lanka zijn in 1 jaar tijd 400 Indische militairen omgekomen als gevolg van opstandige Tamil- acties. India heeft in het noorden en oosten van het land 52.000 man liggen om de vrede te bewaren in het door burger-oorlog geteisterde land. De Indiers moeten de Tamil- rebellen ontwapenen. Het akkoord tussen India en Sri Lanka werd door de belangrijkste verzetsgroep, de Tamil Tigers, verworpen.

*****

NEW YORK — De OPEC blijft zoeken naar een "permanente" overeenkomst met de niet bij de Opec aangesloten olie- producerende landen (NOPEC). Onderwerp van gesprek is een door de Nopec voorgestelde productie- vermindering. Aldus Opec-voorzitter Lukman van Nigeria. Zes Nopec- landen hadden besloten tot een 5 % reductie op hun productie onder voorwaarde dat de Opec- landen dat ook zouden doen. Dit laatste bleek nog onmogelijk.

*****

ADEN — Noord en Zuid Jemen hebben besloten vandaag hun troepen aan de gezamenlijke grens terug te trekken en een gedemilitariseerde zone- te vormen teneinde gezamenlijk de olie- voorraden in het grensgebied te exploreren. Dit akkoord werd bereikt tijdens het bezoek van Al- Baidh van Zuid Jemen aan de Noordjeminitische president Saleh. Eerstgenoemde is de secretaris generaal van de regerende Marxistische partij.

*****

WASHINGTON — De VS- fabriek Transtechnology in Californie stopt voorlopig de verkoop van traangas aan Israel onder druk van het Amerikaans- Arabische comite tegen discriminatie. Israel waardeerde het besluit niet maar had wel begrip. Men hervat de levering als vaststaat dat het traangas alleen wordt gebruikt voor rel- bestrijding en niet als wapen.

*****

WASHINGTON — Het percentage werklozen in de VS is in april gedaald van 5,6 naar 5,4 en ligt nu op het laagste niveau sinds juni 74. Men had een daling met 0,1 % verwacht. De dollar in Amsterdam reageerde meteen gunstig op dit nieuws. De slotkoers was 1,8860 na een officiele middenkoers van 1,8800 gulden. Wall Street echter bleef in mineur; de Dow Jones index zakte met 12,76 punten naar 207,47.

*****

JERUZALEM — Israels premier Shamir gelastte de uitwijzing van de Amerikaanse Palestijn Mubarak Awad. Hij preekt geweldloos verzet tegen de Israelische bezetting van Jordaan- oever en Gaza- strook. Hij wordt een Palestijnse Gandhi genoemd. Volgens Israel droeg hij bij aan de Palestijnse opstand en kreeg hij steun van "terroristische" organisaties uit het buitenland.

*****

PRETORIA — De Zuidafrikaanse kerkelijke anti apartheids- leiders ds Boesak, aartsbisschop Tutu en ds Chikane gaan naar Rome voor overleg met de paus en het Vaticaan. Dit wordt een "historisch bezoek" genoemd waarbij de verbondenheid tussen de katholieke en protestantse kerken van ZA tot uitdrukking wordt gebracht.

VATICAAN BEZORGD OVER POOLSE SITUATIE

Bezetting werf Gdansk is aan afbrokkelen

Worgwet tegen protest in Polen

WARSCHAU — Terwijl de Poolse regering bezig is een worgwet aan te nemen te krijgen welke elk protest in de kiem kan smoren, brokkelt de steun voor de bezetters van de Lenin-scheepswerf te Gdansk af. Solidariteit heeft opgeroepen tot acties ter ondersteuning van de stakers in Gdansk. De katholieke kerk heeft zijn bemiddelingspoging opgegeven. In het Vaticaan maakt men zich steeds bezorgder over de situatie in Polen.

De Poolse communistische regering is van plan binnenkort een wet in te stellen die alle vormen van protest tot het eind van het jaar verbiedt. Dit blijkt uit een voorlopig wetsontwerp, dat buitenlandse journalisten gekregen onder ogen hebben gekregen. Het "wetsontwerp betreffende speciale bevoegdheden voor de ministerraad" geeft de Poolse regering van generaal Wojciech Jaruzelski het recht elke staking door de officieel erkende vakbonden te verbieden. Op basis van deze wet kunnen stakingsleiders met een jaar gevangenis worden gestraft. Het wetsontwerp stelt ook voor alle legale middelen op te schorten, **die zijn ingesteld voor arbeidsgeschillen tussen de vakbonden en de regering.**

BEVOEGDHEID

Deze procedures werden in 1982 door de regering ingesteld, tegelijk met de oprichting van de door de overheid gecontroleerde federatie van vakbonden, de OPZZ. De leiding van de OPZZ heeft inmiddels van de regering "geëist" de wet niet aan te nemen. De wet geeft de regering ook de bevoegdheid een aantal vergaande economische maatregelen door te voeren en ondernemingen te dwingen zich aan te passen aan de economische hervormings- maatregelen van de regering.

Gisteren heeft de commissie voor Economische Zaken van het Poolse parlement, onder voorzitterschap van het Politburo- lid Mieczyslaw Rakowski, het wetsontwerp goedgekeurd. Er zou in de commissie onenigheid zijn geweest over het feit, dat het wetsontwerp andere wetgeving buiten spel zet. Rakowski waarschuwde gisteren tijdens een zitting van de Sociaal- economische raad van het parlement, dat de stakingen de 'perestrojka', de reorganisatie van de economie in de Sovjetunie, in gevaar konden brengen. Op 11 mei wordt het wetsontwerp in het voltallige parlement, de Sejm, besproken.

De leiding van de verboden vakbond Solidariteit heeft gisteravond arbeiders in de provincie rond Warschau opgeroepen protestacties te houden en hun steun te betuigen aan de stakers van de staalfabrieken van Nowa Huta en in Gdansk. In een persbericht verklaarde Solidariteit- voorman Lech Walesa, dat "zonder diepgaande politieke, economische en sociale veranderingen de crisis in Polen ernstiger zal worden". En: "De autoriteiten die door middel van geweld regeren, begrijpen dat niet. Tegen de brute aanval van de politie kunnen wij niet anders doen dan protesteren".

SITUATIE SLECHT

De situatie van de stakende Poolse arbeiders op de Leninscheepswerven in Gdansk is gisteren een stuk slechter geworden. De steun voor leider Walesa van Solidariteit slonk volgens bronnen met de helft van de rond drieduizend stakers. De Poolse politie verbood de aanvoer van levensmiddelen voor de stakers.

Volgens bronnen bij de stakers heeft ongeveer de helft van de drieduizend arbeiders, die donderdag nog met Walesa de bezetting uitvoerden, de Leninwerven verlaten. Kennelijk zijn ze weggeslipt door of over hekken na de voortdurende druk van de bedrijfsleiding, de autoriteiten en de politie om een eind te maken aan de vijf dagen oude staking en naar huis te gaan. Volgens de bronnen leken de vertrokken stakers ook beïnvloed door de harde houding van de regering en het gebrek aan steun onder de bevolking in het land. Pogingen van activisten van Solidariteit om deze week sympathie- stakingen te organiseren in de haven van Gdansk, een nabijgelegen scheeps- reparatiewerf en de Parijse commune- werf in het naburige Gdynia liepen op niets uit, aldus de bronnen.

MISLUKT

Het Poolse episcopaat heeft gisteren in Warschau officieel aangekondigd, dat de onder haar auspiciën gepleegde twee bemiddelings- pogingen zijn mislukt om een oplossing te vinden voor de stakingsacties in Nowa Huta en in Gdansk.

In een verklaring deelde het episcopaat mee het gebruik van geweld in Nowa Huta "te betreuren", terwijl nog onderhandelingen werden gevoerd tussen bedrijfsleiding en stakers. De Poolse kerk "betreurde" verder dat de leiding van de werven in Gdansk besloot het werk op de onderneming voor onbepaalde tijd stil te leggen. "Dit dient niet", aldus de verklaring, "het welzijn van de maatschappij noch dat van het land, dat, om de crisis op te lossen, de medewerking van alle Polen nodig heeft". De groepen bemiddelaars bestonden uit totaal vijf befaamde katholieke intellectuelen, van wie enkelen nauwe banden hebben met de paus.

VATICAAN

In het Vaticaan groeit de bezorgdheid over de toestand in Polen. De aartsbisschop van Krakow, kardinaal Franciszek Macharski, stelde gisteren paus Johannes Paulus II op de hoogte van het mislukken van de bemiddelings- poging van katholieke leken. Hoge Poolse geestelijken werden door het blad 'La Republica' in Rome aangehaald, dat het gewelddadige optreden van de politie in Polen "precies het tegendeel is van datgene wat de paus dinsdag in zijn toespraak hoopte, toen hij vroeg om democratie en vrijheid voor het Poolse volk". Radio-Vaticaan becommentarieerde over het politie-optreden tegen de Poolse stakers: "De schemering van hoop op een positieve oplossing van de arbeidsprotesten is teleurgesteld geworden".

Lourens over douane- benoemingen:

'Gouverneur vroeg ons om de lopende zaken af te handelen'

WILLEMSTAD — "Het is een heel normale zaak. De douane- dienst was zwaar onderbezet — dat blijkt uit de formatie- rapporten die zijn opgesteld door Personeelszaken en door een Nederlands consultant- bureau — en daarom moest die dienst op sterkte worden gebracht". Zo reageerde vanmorgen de demissionair minister van Arbeid en Sociale Zaken Winston Lourens op de 52 benoemingen bij de douane op Curaçao. Hij ondertekende, zoals de Amigoe elders in deze editie vermeldt, twee van de drie benoemings- lijsten als waarnemend minister- president.

"U moet niet vergeten, dat deze coalitie aan de macht is tot het moment waarop anderen het heft in handen krijgen. Wij hebben de opdracht van de gouverneur gekregen om de lopende zaken af te handelen. Daar zijn we mee bezig, daar werken we hard aan. Waarom zouden we dit soort zaken overlaten aan onze opvolgers?", aldus Lourens.

"Indien wij het niet hadden gedaan", zo zei de bewindsman, "dan hadden de anderen deze benoemingen wel voor hun rekening genomen. Wij ronden de lopende zaken af. Er zijn nog meer tekorten aan personeel en ook daaraan werken we hard. Deze regering heeft een zeer rigoureuze personeels- stop aangehouden. Voor sommige diensten was dat niet vol te houden, zoals bijvoorbeeld bij de politie, bij het gevangeniswezen en bij de douane".

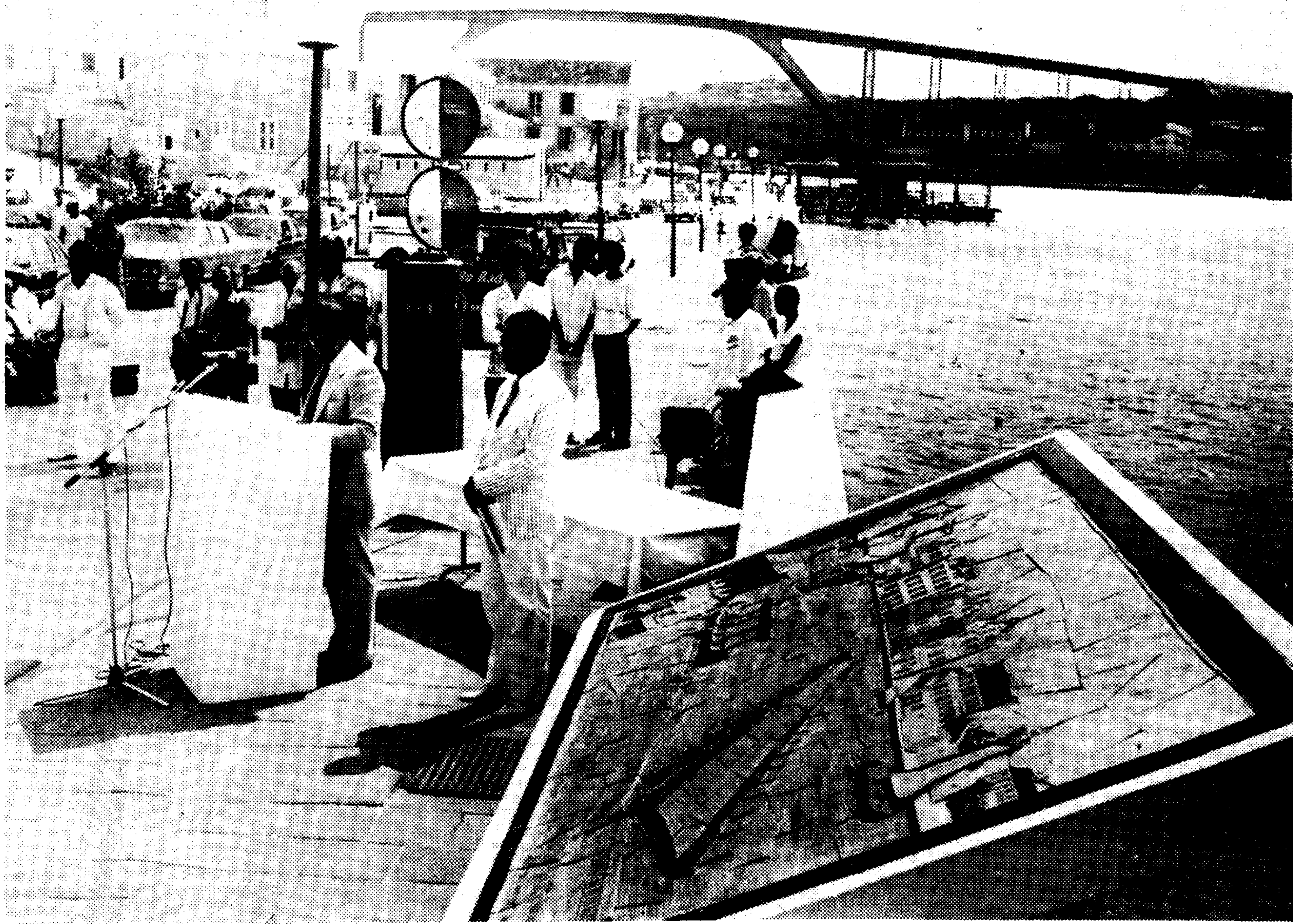
"Kijk", zei Lourens, "hadden we dan met de handen over elkaar moeten gaan zitten, vanaf het moment dat de regering viel? Nee toch. Wij hebben doorgewerkt, zoals de gouverneur ons heeft gevraagd".

INSINUATIES

De demissionaire minister zei, dat er "gestopt moet worden met het plegen van insinuaties". Wat bedoelde hij daarmee? **"Dat het zou gaan om politieke benoemingen. Een krant als de Amigoe moet daar helemaal niet aan beginnen. Dat geschreeuw over benoemingen van diensthoofden, dat is al enige tijd bezig. Nogmaals, wij zijn gewoon bezig met het afronden van lopende zaken".**

Tot slot: **"Niemand kan verwachten, dat wij de Heilige Petrus of Paulus gaan spelen in zaken, waarbij dat niet mogelijk is".**

Viering 100 jaar Koningin Emmabrug

WILLEMSTAD — In het kader van de viering van het honderdjarig bestaan van de Koningin Emmabrug is vanmorgen een plakkaat onthuld bij de voet van de brug te Otrobanda. Het plakkaat is vervaardigd door de kleifabriek Arawak.

Drie lijsten met benoemingen

Douane Curaçao krijgt 52 man meer personeel

WILLEMSTAD — Tijdens de laatste dagen van het kabinet- Martina IV zijn 52 personen in dienst genomen bij de douane op Curaçao. Dat gebeurde op 26 april, op 29 april en op 3 mei.

Gisteren hoorde de Amigoe al over deze benoemingen. Pogingen om de demissionaire minister van Financiën mr Leslie Navarro hierover te horen, mislukten. Het was toen ook onmogelijk commentaar te krijgen van de aftredende minister- president in Don Martina.

Wel kregen wij antwoord van het hoofd van de Regeringsvoorlichtings- dienst, RVD, Jerry Lasten. Die zei: "Het zijn er niet eens twaalf. Die benoemingen zijn gedaan om de leemte op te vullen, die is ontstaan na de 'Douane- gate' affaire".

Vandaag werd het de Amigoe duidelijk hoe RVD- hoofd Lasten tot deze bewering kwam: er bestaan drie lijsten met benoemingen.

LIJSTEN

De eerste lijst omvat 25 namen van personen. Deze lijst werd onder vermelding van "Akkoord indienst- nemingen" getekend door de premier alsmede door de minister van Financiën. Van deze lijst is later één persoon afgevallen, dus bleven er 24 over.

De tweede lijst vermeldt de namen van elf personen op Curaçao en van zes mensen op Bonaire, die per 1 mei in dienst getreden zijn van de douane op Curaçao. Deze lijst werd ondertekend door de minister- president ad interim, Winston Lourens. Datum: 29 april 1988. Tijdens de vergadering van de Raad van Ministers.

De derde lijst: elf namen. Getekend op 6 mei door de waarnemend minister- president, Winston Lourens: "Akkoord indienst- nemingen bij Douanedienst Curaçao met ingang van 6 mei 1988. Kosten suppletoir opvoeren. 3 - 5 - 1988".

WAARHEID

Het is duidelijk, dat RVD-hoofd Lasten de waarheid heeft gesproken: hij beschikte niet over de drie lijsten, die tesamen dus 52 benoemingen tellen, maar kennelijk slechts over één lijst. Het is niet te bewijzen, dat het hier gaat om 'politieke benoemingen'. Opvallend is wel, dat er te Banda Abao sinds kort veel douane- ambtenaren bijgekomen zijn.

Er is zelfs een tweeling benoemd: Ellis Canuto Finies en Elvin Canuto Finies, beiden geboren op 19 januari 1962. Op 26 april werd Rudsel Hooi (adres: Barber 194) benoemd. Op 3 mei kreeg Sherman Hooi (adres: Barber 194) zijn benoeming. Dat zijn kennelijk broers. Ze schelen tien jaar in leeftijd, beiden zijn in de maand december geboren. Naishel Doran en Bradley Melfor, die op 3 mei werden benoemd, kunnen met gemak in één auto naar hun werk: de eerste woont Wacao 126 en de laatste Wacao 114. Dat geldt ook voor Ingemar Sluis en Humphrey de la Cruz — die wonen ook niet ver van elkaar: Lagun 58 en Lagun 42A.

Verder wonen er sinds kort douane- ambtenaren te Seru Pretoe, te Lelienberg (op de nummers 69A en 98), Cabajé, en nog enigen te Barber.

Chirac en Mitterand optimistisch gestemd

PARIJS — Met een bijeenkomst van veertigduizend man op de Place de la Concorde in Parijs ten gunste van premier Jacques Chirac werd de stembus- campagne voor de morgen te houden presidents- verkiezingen in Frankrijk en de overzeese gebieds- delen afgesloten. De afsluiting gebeurde in het teken van de bevrijding van de Franse gijzelaars. Ook Mitterand had zijn massa- betoging. Chirac en Mitterand toonden zich allebei optimistisch over hun kansen.

"Frankrijk heeft een president nodig die beslist. Toen het nodig was beslissingen te nemen om de gijzelaars in Libanon en in Nieuwcaledonie te bevrijden wist Chirac te beslissen", zo stelde de minister van Binnenlandse zaken Charles Pasqua vast. Dit gebeurde onder luide bijval van het publiek. Aan de bijeenkomst namen populaire figuren uit de wereld van de sport en de tv deel evenals Philippe de Gaulle, de zoon van de voormalige president Charles de Gaulle. Chirac die elders op verkiezings- toernee was bedankte zijn aanhangers vanaf een groot videoscherm voor het in hem gestelde vertrouwen.

RESPECT DEMOCRATIE

De toon van de andere presidents- kandidaat, president Francois Mitterand, was niet minder triomfantelijk dan die van Pasqua. Op een bijeenkomst in Toulouse vrijdag met vijftigduizend aanhangers zei de Franse president: "Alleen mijn respect voor de democratie belet me voor zondagavond al over een nieuw mandaat te spreken". Hij wees er op dat zijn socialisten "niet talrijke genoeg zijn". We moeten mensen van buiten erbij hebben", zei hij, eraan toevoegend dat de socialisten nooit "sektarisch" waren geweest. Aangenomen wordt dat Mitterand er geen been inziet ook getrouwen van Chirac in een nieuwe regering op te nemen.

MENSEN

Op 1 mei herdachten de heren E. TROEMAN en J. VAN DER POOL het feit, dat zij 25 jaar geleden in dienst traden van de overheid. Beide jubilarissen zijn werkzaam bij de staf van de hoofdcommissaris. Troeman als staffunctionaris in de rang van inspecteur eerste klasse en Van der Pool als chef van de politie kleding- magazijn te Rio Canario. Tijdens een kort ceremonieel reikte hoofdcommissaris Oldenboom namens de overheid aan Troeman de bekende enveloppe met inhoud en de brief van waardering. Van der Pool was wegens ziekte verhinderd.

*****

Drie medewerkers van het centrum voor wiskunde en informatica (CWI) in Amsterdam hebben een nieuw WERELDRECORD 'ontbinden van moeilijke getallen' gevestigd. Na 95 uur rekenen op een supercomputer slaagden zij erin een getal van 92 cijfers in twee priemfactoren te ontbinden, zo deelde het centrum mee. Priemgetallen zijn alleen door een en door zichzelf deelbaar. Het vorig record, nog maar enkele weken oud, werd gevestigd door de Amerikaan Robert Silverman. Hij ontbond een soortgelijk getal van 90 cijfers, maar had daar 15.000 uur rekenen voor nodig. Het nieuwe record bevestigt volgens het Mathematisch centrum in Amsterdam dat de Japanse computer, een NEC sx- 2, thans de snelste ter wereld is. Voor berekening van het record is deze computer vijf tot tien maal zo snel als de snelste Amerikaanse supercomputers. Eerdere pogingen van onderzoekers van de computerfirma DEC in Californië om het 92 cijfergetal te 'kraken' faalden, ondanks 20.000 uur rekenen.

*****

Op 3 mei herdacht de heer WILFRIDO J. WANGA dat hij 25 jaar geleden bij de KAE in dienst trad. Tijdens een feestelijke huldiging kreeg Wanga, die assistent Finance Manager is, in het bijzijn van zijn echtgenote en collega's de enveloppe en andere onderscheidingen uitgereikt.

*****

Gisteren maakte het hoofd Bilaterale Betrekkingen van het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (WVC), R. BOSCH, zijn opwachting bij gouverneur dr R. Römer. Bosch nam als lid van de Vaste Gemengde Commissie eind april deel aan het culturele overleg. Zoals al eerder bekend werd gemaakt zal de Sticusa per 1 januari 1989 ontbonden worden en zal de uitvoering van haar taken onder verantwoording van het ministerie van WVC komen te staan. Als blijk van waardering voor de grote interesse, die hij voor het cultureel werk toont kreeg de gouverneur van de heer Bosch een boek over het Mauritshuis aangeboden.

*****

MARGARITA MARTES werd door de Vereniging van secretaressen gekozen tot 'Secretaresse van het jaar'. Tijdens een buffet dinner kreeg zij deze onderscheiding uitgereikt. De vereniging heeft ook gezaghebber Casseres en Ediltrudis Correa een eerbewijs gegeven voor het goede werk die zij verrichtten voor de secretaressen.

*****

Britten mogen in de toekomst zondag een uur langer DRINKEN. Het lagerhuis besloot onlangs dat de pubs op zondag tot drie uur mogen openblijven in plaats van twee uur. Hierna moeten de Britten tot half vijf wachten om weer het volgende glas te kunnen heffen. Door de week zullen mettertijd de pubs de hele dag openblijven. De regering van Margaret Thatcher besloot vorig jaar de zogehete 'drinking laws' uit de tijd van de Eerste wereldoorlog af te schaffen. Het verbod uit die tijd om door de week tussen drie uur en half vijf alcohol te schenken was om te voorkomen dat de werknemers na de middagpauze in de pub bleven hangen en niet meer naar hun werk gingen. De regering- Thatcher wilde evenwel niet tornen aan de oude sluitingstijden van de pubs op zondag. Nu het hogerhuis heeft zitten suffen, blijft haar evenwel geen andere keuze. Tegenstanders zeggen dat de nieuwe wet de jeugd zal aanzetten tot overmatig drankgebruik en leiden tot meer verkeersongelukken en een stijging van de misdaad.

*****

De fabrikant van de bekende LEGO- BOUWSTENEN, het Zwitserse bedrijf Interlego, heeft in zijn juridische strijd tegen de Amerikaanse speelgoedfabrikant Tyco Toys opnieuw een nederlaag geleden. De beroepsinstantie van het Britse hogerhuis bevestigde een eerder oordeel van een rechter in Hongkong dat Tyco met zijn soortgelijke bouwstenen geen inbreuk maakt op rechten van de Zwitserse onderneming en mag doorgaan met de productie. Tyco, vooral actief op het gebied van modeltreinen en racebanen, begon in 1983 met de productie van bouwstenen. Deze kunnen worden gebruikt in combinatie met die van Lego, maar zijn goedkoper. Interlego liet weten te zullen doorgaan met procederen. Het bedrijf zou onder meer kunnen proberen de jongste rechterlijke uitspraak niet van toepassing te laten verklaren op Groot- Brittannië.

*****

In het Nederlandse Steenwijk werd onlangs het wereldrecord ONTBIJTEN verbeterd. In verschillende straten van de Steenwijkse binnenstad stond een ontbijttafel van 2047 meter lang waaraan in totaal 6626 eters aan konden schuiven. Zij verorberden maar liefst 22.000 broodjes die vanuit 21 distributiepunten werden aangevoerd. Met dit record krijgt Steenwijk een vermelding in het Guiness book of Records. Om kwart over twaalf werd door klaroengeschal vanaf de Steenwijker toren het startsein gegeven. De meer dan 2000 liter koffie die bij het ontbijt werd aangevoerd bleek nauwelijks voldoende. De schoolkinderen hadden voor deze gelegenheid van de onderwijsinspectie eerder vrijaf gekregen.

*****

BRUSSEL — De 5 partijen welke in Brussel onderhandelen over een nieuw kabinet zijn zeer dicht bij een akkoord. Nog deze week zullen de partij- congressen er hun mening over moeten geven. Als dit lukt zal de rooms- liberale coalitie vervangen worden door een Rooms- rode coalitie. De CVP- er Martens zal waarschijnlijk premier worden. Voor de 8e keer.

*****

Wega di Number CURAÇAO

8 5 7 3 9 6 0 4 2

6347
5906
1597

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
7 mei 1988 vanaf 08.00 uur t/m 9 mei 1988 om 07.00 uur.
Dokter Olie, Sentro Mediko Marie Pampoen, tel.: 615265 / 615044; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 613121 b.g.g. 625822/625800 toestel 143. (dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Winklaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
6 mei 1988 vanaf 17.00 uur t/m 9 mei 1988 om 07.00 uur
Dokter Braakman-Bonder, Sentro Mediko Kas Chikitu, tel.: 623550; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 671313 b.g.g. 625822/625800 toestel 143. (dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana-Tjin, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession, mevr. Pablo en Lucassius)

DERDE DISTRICT BANDA ABAO
6 mei 1988 vanaf 17.00 uur t/m 9 mei 1988 om 07.00 uur.
Dokter Lucassius, Sentro Mediko Barber, tel.: 641605 / 641658; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 89467 b.g.g. 625822/625800 toestel 143. (dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Spong).

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

THORAX CENTER (Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 85544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 85917.

*****

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/81078; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Bernadina, tel.: 85853 pageboy 027-360.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

*****

NEUTRALE WIJKVERPLEGING (voorheen Wijkverpleging Curaçao): Kantoor Scharlooweg 110, tel.: 612040; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-18.00 uur; de wacht heeft zuster Mercelina, tel.: 88666.

*****

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00 / 14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA'S (weekeindedienst)
zaterdag
Otrobanda
Otrabanda, Winkelcentrum Colon, tel.: 625633/625634.
Punda
del Pueblo, Sha Caprileskade 7-A, tel.: 612444/612555.
zondag
Otrobanda
Santa Maria, Winston Churchillweg 155, tel.: 80800.
Punda
Popular, hoek Madurostraat / Columbusstraat 15, tel.: 611269/612376.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
7 mei: E.F. Cannister, Schottegatweg Oost 25.
8 mei: H.R. Andrade, Vesuviusstraat 19.

*****

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere maandag- en woensdagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxac, achter Kooyman.
Santa Rosa: iedere maandag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Aloëstraat 12.

CURAÇAO JAZZ FOUNDATION: 20.30 uur 'First Curaçao Jazz Festival' - Theater De Tempel.

COROMOTO-KERK (**Genootschap van O.L. Vrouw van Coromoto): 18.00**-19.00 uur eerste gedeelte van de meiviering; 19.00-21.00 uur kerkdienst.

FUNDRAISING GALASHOW (**i.v.m. 40-jarig bestaan Curaçaosch Museum en 100-jaar Emmabrug):** 20.30 uur show met lokale artiesten en gueststar Franco de Vita uit Venezuela met zijn eigen musici - Centro Pro Arte.

'ASOSIASHON DI KOMERSIANTENAN DI OTROBANDA' (**t.g.v. 100 jaar Emmabrug):**
19.00 uur heilige misviering m.m.v. van de Coromoto-koor o.l.v. Rignald Yankey - Sint Annakerk.
20.00 uur fakkeloptocht vertrekkende vanuit Colon.
21.00 uur vuurwerk.

*****

ZONDAG
DIVERSEN
POMPSTATIONS
open van 08.00-15.30 uur:
Craz - De Ruyterkade, Isa - Saliña, Gasora - Sorsaca, Van der Dijs - Rio Canario, Canword - Gasparito, Curoil - Colon, Galmeijer - Cerrito, Curoil - Sta. Rosa, Jansen - Sta. Maria, Isa - Sta. Helena.
open van 08.00-23.00 uur:
Curoil - Margrietlaan.

CURAÇAO JAZZ FOUNDATION: 20.30 uur 'First Curaçao Jazz Festival' - Theater De Tempel.

COROMOTO-KERK (**Genootschap van O.L. Vrouw van Coromoto):** 19.00 uur kerkdienst t.g.v. Moederdag en 40-jarig bestaan v.d. genootschap, voorganger mgr W. Ellis.

ECOLE DE DANSE: 16.00 uur muziek en dans speciaal voor Moederdag - Centro Pro Arte.

TELECURAÇAO: 14.00 uur viering Moederdag - Isla Verde.

*****

KERKDIENSTEN
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned.).
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.; 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned.) en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 1
zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (N
KORAAL SPECHT (Goede Herd
19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uu
MONTAÑA (H. Dominicus): zon
08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.:
19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.0
(Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 1
zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon
09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon
09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 u
20.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Alta
zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.0
(charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatim
18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19
zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johanne
10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 u
06.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeu
18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIEN
VERENIGING PROTESTANTS
MEENTEN
FORTKERK: 09.30 uur drs H. Tiche
EBENEZER CHURCH: 09.30 uu
Smith (HC).
EMMAKERK: 09.30 uur ds H.B. v/d

*****

EVANGELISCHE BROEDERGEME
MORAVIAN CHURCH
Goeroeboeroeweg, Mundo Nob
zaterdagavond 19.00 uur zangdiens
zondagmorgen 09.30 uur preekdien
Emmy Berthold Kleuterschool,
sant)
zondagavond 18.00 uur Papiam
dienst.

*****

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
zaterdag
21.00 uur *Armed and Dangerous* (
p.p.); 24.00 uur *Boca Caliente* (1
f.5,- p.p.).
zondag
19.30 uur *Watch out we are mad* (
p/auto); 21.30 uur *Armed and Da*
rous (*f*.5,- p.p.).

*****

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 16.30 Spotlights on s
17.30 Telefiesta met Tante Irma en
te Shirley; 18.30 Studiosport; 19.30
noramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 2
Carrousel ku Gonzalo Cuales; 21
Estreno; 22.00 Wega di Number
sou; 22.10 vervolg Estreno; 23.00
ting.

ZONDAG: 16.10 Sena di Señor; 17
Sala di konsierto; 17.45 Wega di N
ber Kòrsou; 18.00 Telepatria met
Behilia; 19.00 Alf; 19.30 Moda ku M
ne; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30
spraak van demissionair minist
president ir Don Martina; 20.45 Shet
a; 21.00 Dynasty; 22.00 Special:
Richards & The Shadows;; 23.00
ting.
(wijzigingen voorbehouden)

*****

ROTTERDAM — De Nederla
binnen- scheepvaart is al ge
tijd in beroering ivm de officiele
temming aan het graan- bedrijf
naria om zelf zijn eigen sch
transport te verzorgen met
duwbakken buiten de offic
scheepsbeurzen om. Een pol
macht van 100 man was nodig om
Granaria- konvooi door de sluis
Hagestein te loodsen. Overal li
binnenschippers klaar om
transport te hinderen.

*****

AMIGOE Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV
Hoofdredactie:
Ard Horvers (hoofdredacteur)
Hanneke van Kouwen (wnd. hoofdredactrice)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Yvonne van Es, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).
ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór tien uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der School, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der School en Eileen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard van Veen, Postbox 118, tel.: 873859 (Franse kant).
Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant - Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, **tel.: 370503, 370504 en 370304.**
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand.**

Buiten Antillen (Nederland):
NA*f*.80,15 per maand (luchtpost) of NA*f*.24,- per maand (zeepost) jaarlijks vooruit te betalen.

Heer Bommel en het wroeg-wezen

door Marten Toonder

1590

1590 — Heer Bommel sukkelde met zijn laatste krachten de gang op. "Snap je dat nu, jonge vriend?" vroeg hij moe. "De hele nacht heb ik gewerkt en in plaats van dankbaar te zijn, heeft men het over gebrek aan orde".

"U had er nooit aan moeten beginnen", zei Tom Poes geeuwend. "Wanneer u niet met alle geweld de burgemeester had willen helpen, had dat wroegwezen u niet gedwongen om hier aan het werk te gaan!"

"Gedwongen?" bromde heer Ollie verongelijkt. "Ik maak af, wat ik op mij neem, dat is de hele kwestie. Maar ik vraag me af, of ik nu naar de burgemeester moet gaan!"

"Dorknoper heeft het u opgedragen!" zei Tom Poes. "U moet de burgemeester gaan vertellen, dat hij dossier Q-527 niet direct kan krijgen. En omdat u een ambtenaar bent, moet u doen, wat u is opgedragen, dat is nu eenmaal zo!"

"Hm!" zei heer Bommel. "Ik ben geen boodschappen- jongen, en ik moet hier eens over nadenken!"

Zo sprekende opende hij de deur van een kleedkamertje en trad binnen. "Rustig nadenken!" mompelde hij, enkele winterjassen naar beneden trekkend. Een beetje schichtig keek hij naar de grond, om te zien of het wroegwezen niet te voorschijn kwam.

Maar toen alles rustig bleef, sloot hij de ogen en viel in slaap. En Tom Poes volgde zijn voorbeeld.

HENRY ® By Dick Hodgins

HENRY'S WORKING FOR A...
... PALM READER!
WHAT DOES HE DO?
WASHES DIRTY HANDS!

BONER'S ARK By Addison & Frank Johnson

MR. FIX-IT, IS IT TRUE THAT REPAIRMEN NEVER KEEP THEIR OWN THINGS IN GOOD REPAIR?
WHERE DID YOU HEAR THAT?
BOY, IS THAT STUPID!

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

I HOPE YOU HAVE $67.25 ON YOU, SARGE
WHY?
THE GIRL SCOUT COOKIES YOU ORDERED ARE HERE

REDEYE ® By Gordon Bess

HOW WAS THE WILD PARTY LAST NIGHT, MINNIE?
JUST BECAUSE I WENT TO A PARTY DOESN'T MEAN IT WAS WILD!
...AND TELL WHOEVER IT IS THAT'S CRUNCHING ON MARSHMALLOWS TO KNOCK IT OFF!

Coördinator van Nationale Aids-commissie:

'Verheugende belangstelling Antillen voor Nederlands anti-aids model'

-door Victor Hafkamp-

AMSTERDAM — "Het is heel verheugend te zien, dat er bij de regering van de Nederlandse Antillen niet alleen belangstelling bestaat voor het model van Aids-preventie en Aids-bestrijding, dat Nederland volgt, maar ook dat er het besef heerst dat ook in de Nederlandse Antillen dit probleem een heel belangrijke rol kan gaan spelen. Dat vind ik veel belangrijker". Dat zegt drs Hans Moerkerk, coördinator van de Nationale Aids-commissie in Nederland. Hij bezocht onlangs de Nederlandse Antillen in verband met de afstemming van het Antilliaanse preventie- en bestrijdingsmodel voor Aids op dat in Nederland. "Het Caribisch gebied is per definitie een gebied waar het virus, dat Aids veroorzaakt, veel voorkomt. Ik hoef alleen maar te wijzen op landen als Haïti en de Dominicaanse Republiek, waar het virus veel voorkomt en waar veel besmette mensen zijn".

Gezien het toerisme en het gedragpatroon van veel Antillianen — sexcontacten met verschillende partners — is het van belang een goede informatiecampagne op te zetten, stelt Moerkerk "In 1986 is men in de Antillen al begonnen met een algemene publieks- campagne. Die is nu uitgebreid naar het onderwijs. Minister Rozendal heeft daar in november ook nog een aparte commissie voor ingesteld en er ligt nu een gezamenlijk Nederlands- Nederlands Antilliaans plan, dat bij de Europese Gemeenschappen is ingediend. Het plan voorziet in de voortzetting van de voorlichtings- campagne op een heel breed terrein naar verschillende groepen".

"Het plan kost 500.000 Antilliaanse gulden. We weten al bijna zeker, dat de EG het plan zal honoreren en de gelden beschikbaar zal stellen. Dat betekent natuurlijk een enorme stap vooruit, want daarmee kunnen de Nederlandse Antillen hun activiteiten voortzetten en ook aan landen in de regio laten zien hoe je zo'n campagne aanpakt, want voor de rest gebeurt er niet zo veel in het Caribisch gebied. Wat erg betreurenswaardig is, gezien de intensiviteit van het toerisme".

Aruba is volgens drs Moerkerk nu een beetje op zichzelf bezig, wat hij betreurt. "Toen Aruba nog deel uitmaakte van de Antillen van de Zes, was er grote belangstelling. Men doet er wel iets aan, er is een nationale Aids-commissie, maar men zit een beetje op de Amerikaanse toer". Het verschil tussen de Amerikaanse en Nederlandse aanpak is volgens drs Moerkerk groot. De Amerikanen boezemen zijns inziens de mensen teveel angst in voor de ziekte. "Veel opgeklopte indianenverhalen en daar koop je niet zo veel voor bij de bestrijding en het voorkomen van Aids. Denkt u maar eens aan de wijze waarop de bekende Amerikaanse sexuologen Masters en Johnson een rapport naar buiten hebben gebracht, dat bol staat van opgeklopte verhalen, maar waarvan niets klopt. In het kader van voorlichting en informatie richting bevolking is dit natuurlijk heel nadelig".

Het mag duidelijk zijn, dat Moerkerk niet zo gecharmeerd is van dit Amerikaanse model. "Ik heb de indruk, dat ze daar op Aruba wat meer aan vast zitten dan op de andere eilanden".

HOOG CIJFER

Recente cijfers wijzen op 21 Aids-gevallen in de Antillen op een bevolking van 160.000 zielen. "Als je dat vergelijkt met de Europese cijfers, is dat hoog", vindt hij. "We rekenen meestal het aantal gevallen per miljoen inwoners. Dan kom je in de Nederlandse Antillen in vergelijking met Europa tot een hoog cijfer. Als je de cijfers vergelijkt met andere eilanden in het Caribisch gebied, dan is de situatie niet veel anders. Eilanden als Guadeloupe en Martinique hebben nog veel meer Aids-gevallen. De Dominicaanse Republiek en Haïti noemde ik al. Ik kan Jamaica er aan toevoegen. Allemaal landen met veel meer Aids-gevallen dan in de Antillen. Maar het is wel een punt van zorg, 21 op 160.000 is niet gering".

Moerkerk wijst er op, dat de registratie van de ziektegevallen op veel Caribische eilanden slecht is. In de Nederlandse Antillen is zij daarentegen vrij goed. De Aids-commissie onder leiding van dr Joe Eustatia heeft daar volgens hem een heel goed systeem voor opgezet dat naar zijn indruk goed werkt. "De vergelijkende cijfers kunnen ook vertekend zijn. Een land, dat eerlijk is, zal altijd hoger uitkomen dan een land dat de cijfers wat onder tafel werkt".

De voorzitter van de Antilliaanse Aids-commissie komt in juni naar Europa als in de Zweedse hoofdstad, Stockholm, het grote Aids-congres wordt gehouden. "Er zijn regelmatig contacten tussen de Antilliaanse autoriteiten en onze Nederlandse Aids-commissie. Het is leuk te zien, dat men in de Antillen bereid is om van het Nederlandse model over te nemen wat voor de Antillen bruikbaar is".

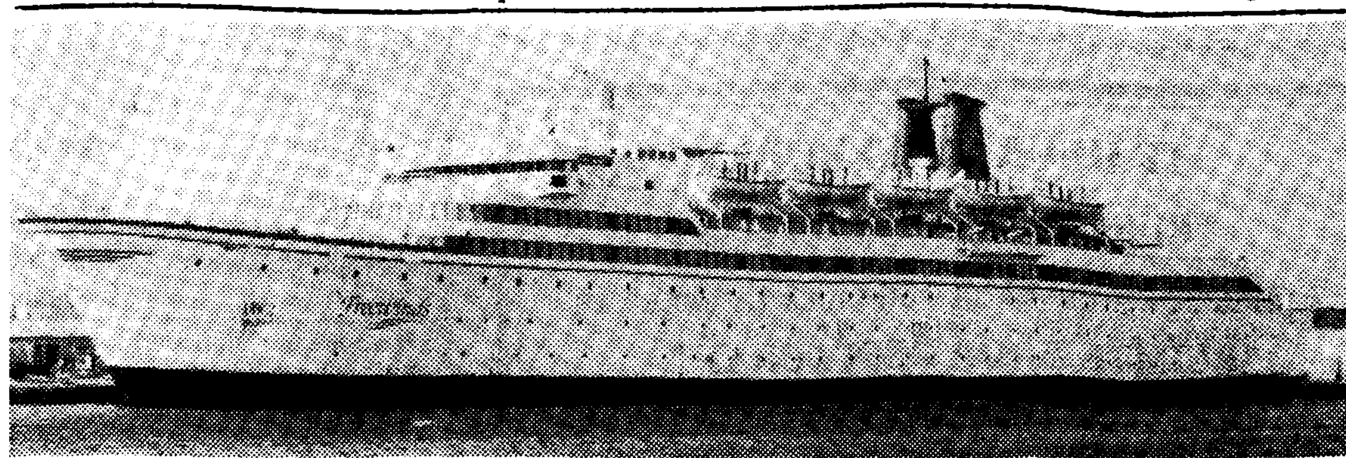
SURINAME

Moerkerk noemt het verheugend, dat men nu ook in Suriname een anti-Aids- campagne heeft opgezet met behulp van de Amerikaanse afdeling van de WHO, de Wereldgezondheidsorganisatie van de Verenigde Naties. "Als er in dit opzicht Nederlandse hulp nodig zou zijn, dan biedt het bezoek van minister Bukman aan Suriname daar een goede gelegenheid voor. De minister zal in het pakket richting Suriname ook meenemen de bereidheid steun te geven vanuit Nederland op het gebied van de anti-Aids- campagne, als men dat daar nodig zou vinden".

"Niet geheel onbelangrijk gezien de grote hoeveelheid mensen die vanuit Suriname naar Nederland zijn gekomen en de grote uitwisseling in het onderlinge verkeer natuurlijk, want dat is een van de grote problemen bij de Aids. De ziekte wordt vooral verspreid, omdat er zo'n uitgebreide communicatie tussen de mensen onderling op de wereld is. Wat dat aangaat, zal ook Suriname de dans niet ontspringen en moet men de zaken daar fors aanpakken".

PANDEMIE

"Aids is — volgens een moderne term — een pandemie, een wereldwijde epidemie, die op grote schaal slachtoffers zal eisen. "Het spreekt voor zich, dat in de Derde Wereld, waar de voorzieningen zoveel slechter zijn dan in de Westerse wereld — Afrika, maar ook Latijns-Amerika — de ziekte harder zal toeslaan. Je hoeft alleen maar naar Brazilië te kijken met duizenden gevallen op dit moment. En dan praten we nog niet eens over het aantal, dat met het virus is besmet. Zuid-Amerika is duidelijk een groot probleemgebied en het is van groot belang, dat men daar zal inzien, dat dit probleem voor de komende tien jaar een grote druk zal leggen op de maatschappelijke, economische en politieke situatie ter plaatse". Aldus drs Hans Moerkerk.

* *De Freewinds, afgemeerd aan de Brionwerf.*

* *La Paloma Blanca, een van de bars in het luxueuze cruise-schip.*

COMMENTAAR

Laatste nippertje

DE 'LAATSTE NIPPERTJE beslissingen' in de Curaçaose politiek zijn al jaren een bekend gebruik. Dat betekent evenwel niet dat dit geaccepteerd mag worden. Integendeel, hoe slechter de economische situatie in een land wordt, hoe belangrijker de integriteit van politici wordt omdat het land de 'politieke bokkesprongen' dan ook niet langer financieel kan dragen.

Over de val van het kabinet Martina en de politieke strubbelingen daarna, is veel gesproken en geschreven. Premier Don Martina en zijn coalitie- genoten hebben in die weken veel steun gekregen in hun kritiek op de 'partij- politieke' overweging die voor de FOL reden was om de steun op te zeggen. "Wij wilden daar niet aan meewerken", werd trots door de politici van de MAN en de DP geroepen.

Toch zijn het dezelfde MAN en DP- gedeputeerden die de afgelopen dagen met grote vuilniszakken vol documenten de trappen van het Bestuurskantoor afliepen. Er is grote schoonmaak gehouden. Ongetwijfeld is er niet alleen rommel opgeruimd maar zijn daarbij ook belangrijke papieren in het niets verdwenen. Project- dossiers misschien, van buitenlandse investeerders bijvoorbeeld, die nu een bittere smaak aan Curaçao overhouden omdat zij nooit meer iets horen over hun plannen. Met de nieuwe bewindvoerder kan ook geen contact worden opgenomen: die weet immers niet eens waar het over gaat.

Ook zijn er de laatste dagen opvallend veel beslissingen genomen: vele diensten zijn op het laatste nippertje van een nieuw hoofd voorzien. Dat kan in de gewone, dagelijkse politieke praktijk soms maanden duren. Ook voormalig gedeputeerde Raymond Bentoera heeft nog snel even een fikse promotie gekregen bij de Girodienst waar hij werkzaam was. Met dat nieuwe salaris kan hij op non- actief gaan als Eilandsraadslid.

Op landsniveau is hetzelfde gaande: vandaag publiceert de Amigoe drie lijsten van benoemingen bij de douane-dienst. Daar zijn maar liefst 52 nieuwe ambtenaren in dienst genomen. Dat de douane- dienst als gevolg van de "douane-gate affaire" personeels- problemen had, is bekend. Of er echter zoveel nieuwe ambtenaren nodig waren, is de vraag.

En dan gaat het hier om twee voorbeelden die — waarschijnlijk per ongeluk — in de publiciteit zijn gekomen. Wat er achter de politieke schermen nog meer is gebeurd, is nog duister.

De pers moest zich de afgelopen dagen van de ene persconferentie naar de andere haasten omdat gedeputeerden en ministers nog snel even wilden verklaren wat ze allemaal voor goede beslissingen hebben genomen. Op het laatste nippertje worden ook nog wat projecten tevoorschijn getoverd.

Het nemen van goede beslissingen en het entameren van projecten is evenwel de taak van onze politici: daar worden ze voor betaald.

De statistieken hebben uitgewezen dat Antilliaanse regeringen en Curaçaose Bestuurscolleges geen lang leven beschoren zijn. Veelvuldig vinden er wisselingen plaats. De gevolgen daarvan zijn genoegzaam bekend. Indien de politici integriteit nu eens écht hoog in het vaandel gaan dragen en op eerzame wijze het beleid overdragen, zouden de gevolgen van die wisselingen minder groot zijn. Als dat jaren geleden al tot de politici was doorgedrongen, zou het ambtenaren- apparaat waarschijnlijk ook een stuk kleiner zijn: álle partijen hebben zich aan deze "laatste nippertje beslissingen" schuldig gemaakt en veel ambtenaren zijn op die manier ooit eens tot de overheid toegetreden.

Lezingen-cyclus UNA dr 'Boy' Winkel

WILLEMSTAD — De Universiteit van de Nederlandse Antillen, de Geneeskundige- en Gezondheidsdienst, het Departamentu Salú Mental (voorheen afdeling Geestelijke Volksgezondheid) en de Nederlands- Antilliaanse Stichting voor Klinisch Hoger Onderwijs (NASKHO) hebben de lezingen-cyclus Dr 'Boy' Winkel georganiseerd.

Deze lezingen- cyclus wordt vernoemd naar wijlen dr 'Boy' Winkel, die als eerste Antilliaanse psychiater een pionier was voor de geestelijke gezondheidszorg. Zijn prioriteit lag hierbij op het behandelen/begeleiden van de mens in geestelijke nood in zijn eigen omgeving. Hij profileerde hiermee de ambulante psychiatrie naast de reeds bestaande inrichtings- psychiatrie.

Als oprichter en voormalig hoofd van het Departamentu Salú Mental was hij de stuwende kracht voor een deel van de Antilliaanse gezondheidszorg. Buiten deze was hij actief in vele maatschappelijke organisaties, zowel in de Nederlandse Antillen als daarbuiten. Behalve de geestelijke gezondheidszorg was hij ook betrokken bij het bevorderen van de algemene gezondheidszorg.

De eerste voordracht wordt gehouden door professor dr B.P.R. Gersons, hoogleraar ambulante en sociale psychiatrie aan de Rijksuniversteit Utrecht in Nederland. De titel van de lezing is 'Sociale psychiatrie; de wisselwerking tussen psychiatrie en samenleving' en vindt plaats maandag 9 mei in de aula van de UNA om half negen 's avonds. De toegang is gratis.

WILLEMSTAD — De verkeerspolitie hield gisteren te Seroe Domi en op de Schottegatweg- west een verkeers- controle op rijden door rood licht en te hard rijden. Vijftig automobilisten kregen een procesverbaal.

Maidentrip cruise-schip op 6 juni

Freewinds pronkstuk van Curaçaos vakmanschap

WILLEMSTAD — Op 6 juni begint de maidentrip van de Freewinds, het cruise- schip van de Church of Scientology. Op 8 juni bezoekt het schip Bonaire. De volgende dag gaat de reis naar Aruba, vanwaar het op 11 juni terugkeert naar de thuishaven: Curaçao. Hier vinden dan op 12 en 13 juni nog enkele festiviteiten plaats, waarbij vermoedelijk enige beroemde, buitenlandse artiesten zullen optreden.

De Freewinds is de voormalige Boheme van Commodore Cruise Lines. In 1986 werd het schip gekocht door Majestic Cruise Lines. Dat jaar kwam het naar Curaçao, waar het voor ongeveer 2,5 miljoen dollar werd herbouwd tot een vijf- sterren cruise- schip, dat plaats biedt aan 400 passagiers, die op uiterst comfortabele wijze reizen kunnen maken.

De eerste vier tot vijf maanden zullen die trips uitsluitend worden gemaakt tussen Curaçao, Bonaire en Aruba. Tussendoor wordt een reis gemaakt, waarin ook Sint Maarten is opgenomen. Het toekomstige reis- schema is nog niet bekend gemaakt.

'HIGH LEVEL'

De Freewinds is een bijzonder cruise- schip: niet iedereen zal voor een reis kunnen boeken; slechts 'high level' leden van de Church of Scientology kunnen boeken. Zij verblijven dan op een schip, dat een pronkstuk is geworden van Curaçaos vakmanschap, zowel van de tweehonderd lokale zakenlieden die de materialen hebben geleverd, alsmede van de driehonderd Curaçaose vaklieden, die de renovatie hebben uitgevoerd.

De Church of Scientlogy is de afgelopen jaren herhaaldelijk in opspraak geraakt in de internationale pers. Er werden verscheidene processen gevoerd, die betrekking hadden op de zeer harde discipline die binnen de kerk zou bestaan. Beschuldigingen werden geuit, dat diegenen die lid worden van de 'sekte' niet meer vrij zijn om weer uit te treden.

Al deze beschuldigingen werden gistermiddag tijdens een presconferentie aan boord van de Freewinds ten stelligste ontkend door 'haven- kapitein' Ludwig Alpers: "Leugens en valse beschuldigingen".

'MISSIE'

Curaçao wordt niet gezien als 'missie- gebied'. Hier zullen geen wervings- campagnes worden georganiseerd. Het eiland dient uitsluitend gezien te worden als thuishaven voor de Freewinds: de gasten komen met vliegtuigen aan, maken vervolgens een reis met de Freewinds en verlaten vervolgens het eiland.

Curaçao is door de Church of Scientology uitgekozen, "omdat dit eiland een traditie van vrijheid heeft", zo werd gesteld. De naam Freewinds dient dan ook gezien te worden als een eerbetoon aan de bevolking van Curaçao, die door de Scientology- leiders beschreven wordt als "uniek".

Henry van der Kwast, directeur van Maduro Holding, en Edy Stassart, directeur van Maduro Shipping woonden de persconferentie bij. S.E.L. Maduro & Sons N.V. is de scheepsagent voor de Freewinds. Van der Kwast ziet in de komst van de Freewinds "een eerste stap om van Curaçao de thuishaven te maken voor meer cruise- lines".

"We kunnen nu aan andere maatschappijen laten zien waartoe wij in staat zijn; hoe wij cruise- schepen afhandelen en welke service wij kunnen bieden. De Freewinds is het eerste juweel in de kroon van Curaçao als cruise-thuishaven", zei Van der Kwast, die de organisatie van de Church of Scientology prees voor de wijze waarop die zich de afgelopen twee jaar had opgesteld ten opzichte van de gemeenschap.

Gezagvoerder van de Freewinds is Mike Napier, die de beschikking heeft over een bemanning van 225 koppen. Ook hij is zeer enthousiast over Curaçao: "An incredible island", zo zei hij — een ongelooflijk eiland.

Zaak Rio Grande voor de rechter

ORANJESTAD — Voor de rechter begon vrijdag de behandeling van de zaak die zich op 13 december afspeelde bij de Rio Grande Bar te Noord, waar de 26-jarige Edwin Tromp dood werd aangetroffen. Deze zou op die vroege ochtend moeilijkheden hebben gehad met de man R.C., die sindsdien als verdachte opgesloten zit.

R.C. zelf werd niet gehoord. Dit zal pas volgende week vrijdag gebeuren samen met nog twee andere getuigen. Gisteren werden in deze zaak slechts twee van de vier getuigen gehoord.

Uitspraken in marihuana-zaak

ORANJESTAD — De man P.A., tegen wie de officier twee weken geleden een jaar gevangenisstraf eiste wegens marihuana-bezit, werd vrijdag door de rechter vrijgesproken.

De rechter vond het bewijs niet geleverd, dat de ruim 32 duizend gram marihuana die in een drum op een terrein achter de woning van deze bokslaagte werd aangetroffen.

De officier eiste twee weken geleden tegen zowel P.A. als tegen B. en R. zes jaar gevangenisstraf. De rechter vond, dat B. en R. wel iets te maken hadden met de marihuana en veroordeelde ieder tot een gevangenisstraf van vier jaar met aftrek.

Processie

SAN NICOLAS — Blue Army Aruba organiseert op 13 mei een processie ter herinnering van het feit, dat 71 jaar geleden de maagd Maria te Fatima verscheen. De processie begint om half zeven 's avonds op het Theresiaplein in San Nicolas, gevolgd door een mis in de Theresia- kerk.

Sportlotto

ORANJESTAD — De eerstvolgende trekking van de Sportlotto ... mei ... mei. De ... de trekking ... mei aanvangen.

papiamentu cursus van PEA

NOORD — Projecto ... on pa Adulto (PEA) begint op 11 mei met een cursus 'Papiamentu' in Centro di Barrio ...

Een analyse van zijn drie boeken

Ondanks grote tijdsafstand hebben de romans van Tip Marugg grote overeenkomsten

— door Wim Rutgers —

DE DRONKEN PELGRIM- HOOFDFIGUUR van Tip Maruggs romandebuut 'Weekend- pelgrimage' (1957) ging na zijn auto- ongeluk waardoor hij dizzy achter het stuur zijn leven aan zich voorbij zag trekken, toch weer een nieuwe dag op zijn eiland tegemoet, al was het "een andere dag met fel zonlicht" (slotzin). Hij maakte geen gebruik van zelfmoord als een van de drie "keuze" mogelijkheden.

Het doodzieke hoofdpersonage in de tweede roman 'In de straten van Tepalka' (1967) stierf evenwel onder helse pijnen midden in de nacht, eenzaam in een ziekenhuis. Voor hem was er geen morgen meer en voor hem viel er niets te kiezen: hij ging onherroepelijk dood.

Hoe zal het de in dronkenschap verkerende "ik" vergaan in de derde en (voorlopig?) laatste roman 'De morgen loeit weer aan' (1988), die de keuze tussen leven en dood met behulp van zijn pistool dat op zijn nachtkastje ligt in eigen handen heeft en die als jongen reeds het aanbreken van de dag associeerde met de dood (p.22)?

Een ik- personage zit van half twee tot drie uur in de nacht voor zijn eigen huis op de tegels van zijn porch, in gezelschap van een van zijn vier honden, de teef Fonda. Hij drinkt bier en whisky en overdenkt in een toestand van halfbeneveld zijn het eigen leven en de geschiedenis van zijn eiland en continent.

We lezen over de bezoeken van Eugenio, de geestelijk gestoorde ex-onderwijzer met ziekteverlof en diens filosofieën en waarschuwing: "Je speelt een gevaarlijk spel. Je slaapt overdag en de hele nacht ben je wakker. Dat is tegennatuurlijk en roept om wraak. Met drank alleen hoed je je niet voor de ondergang..." (p.11)

De "ik" vertelt over zijn tochten naar de Grote Berg waar hij zag dat vogels zich welbewust te pletter vliegen omdat ze "niet meer in staat zijn tot het verrichten van de paringsdaad" (p.23)

We komen reminiscenties tegen over de slavernij tot in de 17de eeuwse geschiedenis van de vermoorde zwerfpriester Plácido tot de nog steeds heersende maanziekte die daarvan het gevolg is.

De herinneringen van de "ik" gaan terug tot zijn elfde jaar toen hij ziek was of op het punt stond volwassen te worden: het stiekeme bezoek aan Shon Joshi als "ik" voor het eerst een erectie krijgt, en zijn bijna tweejarige verblijf bij zijn Venezolaanse oom, de evangelist, zijn bezoeken daar aan de gevangenen in El Castillo en de boer Sandoval waar hij een stierkalf geboren ziet worden, zijn schooltijd op de R.K. school waar hij als Protestant niet deelneemt aan de misviering maar toekijkt.

We beleven mee wat er deze nacht gebeurt — zijn drinken, het plotseling opduiken van honderden doodshoofd- vlinders, zijn visioen hoe God een einde maakt aan het oude continent Zuid-Amerika en het Caraïbisch gebied.

OVEREENKOMSTEN

Hoewel er een enorme tijdsafstand van meer dan twintig jaar ligt tussen de verschijningsdata van Tip Maruggs drie romans, is het mogelijk een groot aantal overeenkomsten op te merken.

Zoals de roman 'In de Straten van Tepalka' de titel kreeg van een veel eerder verschenen gedicht, zo is dat ook met 'De morgen loeit weer aan' het geval. In beide werken is de titel geen toeval maar zijn de romans een uitwerking van wat de gedichten in minivorm bevatten. In 1976 publiceerde Tip Marugg enkele gedichten in het Nederlandse tijdschrift 'Tirade', waaronder een dat de titel bevat:

wanneer nachtstenen vallen op het dak
moordenaarstemmen klimmen langs kozijnen
pas hoorbaar aan deuren wordt gemorreld

angstkoost mijn dronken mannenhand
het verzonnen dunne lijfje
van de zoon aan mijn zijde:
ik stort mijn zaad in het donker uit

de morgen loeit weer aan
en is nog minder te vertrouwen

Zowel in 'Weekend- pelgrimage' als in 'De morgen loeit weer aan' speelt het drinken door het hoofdpersonage een overheersende rol. In beide komt een indjuboom voor, zowel aan het begin als het einde genoemd. Alle drie romans spelen in het holst van de nacht, waardoor de "ik" volstrekt geïsoleerd is. Leven en dood als tegenpolen en geloof worden in alle drie romans zeer nauw met elkaar verbonden.

Aan het Christendom wordt in de eerste roman verweten dat het geen "alles dominerende kracht" was "in het bepalen van de koers van ons leven" (p.27) en "vreemd en ver en zonder enige relaties met je eigen leven" (p.26) bleef, en in de laatste dat "een passieve God sedert eeuwen het continent en de eilanden stilzwijgend voorbijgaat" (p.33)

Alle drie romans worden verteld via het "stream-of- consciousness"- procede, de stroom der gedachten, van het bewustzijn, van het subjectieve leven, dat in een associatieve stijl en beeldenstroom over de lezer wordt uitgestort.

Zelfde personages keren terug — een Noor, de zeeman, de prostituée — en zelfde motieven als dat van "vogels" bijvoorbeeld. 'In de straten van Tepalka' noemt vogels onderworpen aan de omstandigheden terwijl de mens probeert de omstandigheden de baas te worden wat hem in vele gevallen nog lukt ook (p.61).

Deze vrij willekeurig in het oog springende voorbeelden tonen al voldoende aan dat Tip Marugg het zoveelste bewijs levert dat een auteur in feite slechts de schrijver van één roman is, hoewel in steeds weer andere vorm gegoten. Dit is juist, maar tegelijkertijd niet geheel waar, want er is in de drie romans naast een groot aantal overeenkomsten een duidelijke voortgang in de visie op het leven.

CIRKELS

Evenals in de eerste twee romans is de cyclische structuur in 'De morgen loeit weer aan' opnieuw evident en maakt er m.i. de alles- overheersende kracht van uit, omdat ze opnieuw zorgt voor die hechte structuur waarin alles met alles samenhangt in het verhaal en steeds functioneel terugkeert.

Zoals de "ik" in 'Weekend- pelgrimage' eenzaam in zijn auto vastzat en zijn leven van begin tot einde aan zich voorbij zag trekken, zo is de hoofdfiguur van 'In de straten van Tepalka' gebonden aan zijn ziekbed en zijn koorts- visioenen. De positie van het hoofdpersonage in 'De morgen loeit weer aan' is evenwel een zelfgekozen middernachtelijk isolement op de porch van zijn eigen woning, waar niets dan persoonlijke beweegredenen hem weerhouden contacten aan te gaan met de buitenwereld. Hij is nu op gevorderde leeftijd en noemt zichzelf een oude man — zijn contactarmoede is innerlijke noodzaak: "Een beetje hard rijden en ik zit in twintig minuten in de stad, waar ik geregeld de supermarket bezoek, nu en dan de boekhandel en twee of drie keer per jaar de kapper. En zo afgelegen en verscholen zal mijn kruiphol wel niet zijn, want ik ontvang meer bezoek dan mij lief is". (p.8)

En over zijn verblijf in Venezuela zegt de hoofdfiguur: "In die periode leerde ik de eenzaamheid beminnen en nam mijn liefde voor boeken een aanvang". (p.82)

In alle drie romans krijgt dit in zichzelf opgesloten en besloten zijn vorm in een gesloten cyclische vertelwijze. Dat wil ik aantonen in de volgorde van verteldetail tot totaalstructuur van 'De morgen loeit weer aan'. Ik zal deze cyclische structuur aantonen aan de hand van drie motieven: de persoonlijke herinneringen van volwassen worden tot naderende ouderdom, de historie en het geloof. Van de talrijke detail- voorbeelden kies ik er steeds enkele illustratieve uit.

HERINNERINGEN

In 't centrale vijfde en zesde hoofdstuk vertelt "ik" zijn vroegste herinneringen toen hij ongeveer elf jaar oud was en bijna twee jaar bij een oom en tante in Venezuela verbleef. Aan het begin wordt al meegedeeld dat de tante zal sterven. Elke zaterdag brengt de oom, die evangelist is, het Woord aan de gevangenen in El Castillo, op welke bezoeken "ik" hem vergezelt en dan altijd stil bij een bepaalde gevangene, El Verdugo, gaat zitten.

Als er in het stadje waar oom en tante wonen oproer uitbreekt, verhuist de familie tijdelijk naar Chimbarí, waar ze logeert op de boerderij van Sandoval. Dan vertelt "ik" over dorps- weddenschappen, de geboorte van een kalf, maar die vertelling wordt onderbroken door een verhaal over burentwisten. Na de geboorte van het kalf lezen we over het overlijden van de tante en de terugkeer naar het geboorte- eiland van de "ik", met herinneringen aan uitspraken van El Verdugo. Zo worden vertellingen steeds weer onderbroken door intermezzo's, waarna de verhaaldraad weer opgenomen wordt en afgemaakt, zo de tussenverhalen als het ware omarmend en insluitend.

In ruimer verband cirkelen we om het leven van de "ik" — van de eerste kenmerken van volwassen worden tot de naderende ouderdom toe. De persoonlijke herinneringen gaan zo steeds terug tot de elf-, twaalfjarige leeftijd, het moment waarop "ik" volwassen werd. We lezen over een eerste jeugdige erectie en zaadlozing in de eerste helft, over een "diffuus orgasme" op ouder leeftijd aan het einde.

De vroegste herinnering — dat wat moeder vertelde over zijn geboorte — gaat vergezeld van het idee van vrijheid die een zeeman heeft: "Wanneer een schip zich in volle zee bevindt, aan alle kanten omringd door eindeloos water, is elk bemanningslid een eenling, zonder ouders, zonder hond, zonder school, zonder kerk... Toch voelde ik er niks voor om later zeeman te worden. Als kind al was ik een lafaard". (p.137)

"Vogelvrij", het woord dat hij graag schreef, bestaat voor hem niet, want hij is gebonden. Zoals ook de vogels trouwens niet vrij zijn als ze oud worden — welbewust vliegen ze zich immers te pletter als ze niet meer tot de paringsdaad in staat zijn. (p.23)

"Ook vogels sterven in het ochtendblauw", is het leidmotief van de roman. Zodra men oud wordt, kan men maar beter er een einde aan maken. Geldt dat eveneens voor de mens? Let op het gebruik van het woord "ook"!

HISTORIE

We draaien in cirkels rond op welke manier "ik" zijn persoonlijke geschiedenis verbindt met de algemene historie. Als hij de Grote Berg beklimt lezen we over de 17de eeuwse slavernij; de herinneringen aan Plácido en de maanziekte gaan vergezeld van een persoonlijke ziekte- geschiedenis op jeugdige leeftijd.

Als "ik" op 30 mei 1969 met een vrouw naar de hangmat gaat, lezen we: "de dag waarop het maagdenvlies van mijn dommelig geboorte- eiland met weerstand, pijn en bloeding inscheurde..." (p.70)

Waar 'Weekend- pelgrimage' ging over de uiteindelijk toch zelfgekozen eenzame positie van een witte minderheidsmens in een overwegend zwarte omgeving, 'In de straten van Tepalka' over het algemene lijden van de mens waaraan niet te ontkomen valt, vereenzelvigt de hoofdfiguur zich in 'De morgen loeit weer aan' totaal en onvoorwaardelijk met het Caraïbische gebied en Latijns- Amerika:

"Ik ben een lang en mager mens, mijn voeten raakten de zuidpunt van Argentinië en Chili en mijn hoofd lag tegen het kustgebergte van Venezuela. Ik strekte mijn armen zijwaarts uit en mijn linkerhand betastte de Atlantische kust van Brazilië en mijn rechter de westkust van Peru. Ik strekte mijn armen over mijn hoofd en mijn vingertoppen telden de Caribische eilanden. Op het hele continent en op al de eilanden was het donker en het donker duurde een volle nacht". (p.33)

De "ik" als Caraïbische mens is tragisch in zijn overgeërfde lijden dat van de voorouders afkomstig, wij voorbestemd zijn te blijven navoelen tot op onze sterfdag, om haar dan te doen overgaan op onze oudste zoon. (p.33) "Het leed van vandaag wordt gebracht door de dingen die gisteren zijn gebeurd. Sedert eeuwen gaat een passieve god het continent en de eilanden met stilzwijgen voorbij". (p.33) "Niet de Jood maar de Caribische Mens is dan het meest tragische schepsel op aarde; zijn bestemming is niet Auschwitz, maar Disney World.... De blanke is niet blank en de neger is niet zwart; beiden zijn uitlanders op het grondgebied waarin hun navelstreng begraven ligt". (p.15/16)

De ondergang van de "ik" wordt nauw verbonden met de ondergang van heel het Caraïbische gebied, zoals ook 'Weekend- pelgrimage' dat al gaf. In zijn verdrinkings- fantasieën zag de pelgrim met zichzelf het eiland tenondergaan (p.142) Dat is ook in de derde roman het geval: "Alleen mijn honden zullen de knal horen en al de Caribische eilanden, waarvan de geologen altijd al vermoed hadden dat zij de vorm hebben van een paddestoel, zullen afknakken van de aardschors en drijvend worden voortgesleept in de woest kokende maalstroom, om daarna het een na het andere te verdwijnen in de neerzuigende wieling van de waanzinnige zee". (p.143, slot van de roman)

De dood van de vogels aan het begin wordt gespiegeld aan het einde in de beschrijving van de totale ondergang van Zuid- Amerika. Oud worden is steeds meer gevangen raken: "Een volwassene wordt nooit meer vrij, het zal hem nimmer gelukken zich te ontdoen van de onreine dingen die zich met zuignappen hebben vastgehecht aan zijn leven. Er is geen weg terug". (p.52)

Die is er ook niet voor het oude continent met al zijn beschreven ellende, wat we kunnen zien in de grootste cirkel die getrokken wordt. Niet die van een mensenleven of vijfhonderd koloniale geschiedenis, maar van heel de schepping. God ziet de ellende en is zo bedroefd dat hij er om drie uur in de ochtend een einde aan maakt, maar toch... "... enkel op een verborgen plaats in het diepste binnenste van een gigantische ijsschots die uit het zuidpool- gebied komt aandrijven is er nog een slijmerige klopping, waaruit eens een doorschijnend diertje zonder vaste delen zal worden geboren. Eens zal daaruit wellicht een nieuw continent ontstaan. Een nieuw woongebied, dat ditmaal niet door een kromme navelstreng verbonden zal zijn met het noorden en zonder het Spaans als voertaal". (p.142)

Pas als alle zonde en kwaad uitgeboet is, zal er plaats zijn voor nieuw leven. We beginnen te lezen over het Caraïbisch gebied en we eindigen ermee. Blijven we dan zo in cirkeltje ronddraaien? Dat hoeft niet en is ook niet zo! De vogels maakten er immers een einde aan en de mens kan de omstandigheden naar zijn hand zetten — dat wil zeggen het pistool pakken. In het begin doet de "ik" dat: "Eindelijk lig ik in bed en knip de leeslamp uit... Ik strek mijn arm uit en neem het pistool van het nachtkastje. Het metaal is door de airco snel koud geworden. Ook vogels sterven in het ochtendblauw, zeg of denk ik en haal de trekker over". (p.17)

Is dit een spelletje Russische roulette of is het pistool ongeladen? En hoe is het aan het einde van de roman als we dezelfde daad in nagenoeg dezelfde bewoordingen lezen?

GELOOF

Persoonlijke geschiedenis en algemene worden steeds verbonden met een derde motief: het geloof. Een voorbeeld. El Verdugo (de gevangen beul) in El Castillo leert de "ik" kijken en zien in het centrale romandeel. Dat zien wordt in het eerste deel vooral toegepast op een kijken naar buiten — stiekem naar Shon Joshi, en met behulp van een verrekijker naar de celebrering van de H.Mis op school. Ze leveren een gevoel van geluk en een eerste bewustwording van volwassenheid op. Aan het einde wordt de verrekijker omgedraaid en kijkt de "ik" naar zijn eigen innerlijk: "Als gewoonlijk mislukt elke poging mijzelf te kennen, wordt elke hunkering God aan te raken gestraft". (p.111/112)

In de finale afrekening met het continent lezen we negen keer "ik zie" als in de bijbelse taal van de Apocalyps! Maar in deze op de Bijbel geïnspireerde taal en stijl verkondigt de ik-verteller hier wel een zeer onbijbelse visie! De preken van pastoor en dominee deugen niet: "Dat was me wel een rare preek zondag van die rooie pastoor. Alsof hij de rebelse afstammelingen van Batavieren toesprak en niet wist dat zijn gehoor merendeels uit descendenten van Angolese slaven bestond". (p.10) "Met de afgemeten plechtstatigheid des Ouden Testaments schrijdt een dominee naar de predikstoel, beklimt waardig de kansel, staart gedurende enige ogenblikken in pseudo- extase over de hoofden van de aanwezigen naar een lege muur en geeft vervolgens gedurende dertig minuten tekst en uitleg van een tweeregelig bijbelvers die zo klaar is als een klontje". (p.138)

De kerk geeft geen duidelijkheid over het leven, de kijkles van "de beul" daarentegen wèl! "Zowel een blijde toekomstverwachting als een rijke herinnering zijn bedrieglijke zaken. Wij zijn allemaal misdadigers..." (p.130)

In het laatste, negende visioen draait "ik" daarom de zaken om en is niet de evangelist de brenger van de heilsboodschap, maar wordt El

(vervolg op pag. 8)

Aids: een tussenstand

— door drs. Jan Paalman —

ALS CHINEZEN DE pest aan iemand hebben wensen ze hem of haar toe dat hij of zij lang zal leven in een historisch interessante tijd. Heel subtiel, want interessante tijden zijn zelden gelukkig. Tijden van oorlog, honger en ziekte, wanneer de ruiters van Apocalyps met gevierde teugels over de aarde lijken te galopperen, vullen de spannendste bladzijden in onze geschiedenisboeken.

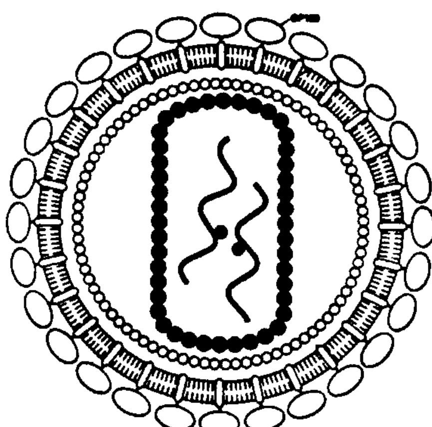
Op dezelfde wijze is aids een interessante ziekte. In zijn korte carrière zorgde het voor menselijke tragedie, leverde opwindende, maar ook bizarre wetenschappelijke ontdekkingen op, en zal in de toekomst misschien een blijvend stempel drukken op onze samenleving. Hoe bizar deze ziekte is, bleek weer eens op een bijeenkomst van de Amerikaanse presidentiële aidscommissie twee maanden geleden. Ene Peter Duesberg, professor in de virologie aan de Universiteit van Californië en een alom gerespecteerde grootheid, vertelde de commissie doodleuk dat aids niet veroorzaakt wordt door het aidsvirus. De ziekte is te ingewikkeld om door één virus veroorzaakt te worden, aldus Duesberg.

Groot tumult. Tegenwerpingen van deskundige zijde hielpen niet: "Het aidsvirus is een miljoenenvirus geworden, en niemand wil nu toegeven dat het geen aids veroorzaakt".

Volgens hem zou het goed kunnen zijn dat de syphilis- bacterie die in de jaren 70 welig tierde in homokringen, en nu — tenminste in Amerika — ook bij hetero's, de ziekte veroorzaakt. De medische gevestigde orde was niet onder de indruk en laat ons hopen dat Duesberg ongelijk heeft: want heeft hij gelijk, dan begint heel het aids onderzoek weer bij punt nul.

De eerste belangrijke stap in dat onderzoek was juist de ontdekking van het aidsvirus door de Fransman Luc Montagnier en de Amerikaan Robert Gallo in 1984. De Amerikaanse staatssecretaris voor volksgezondheid Margaret Heckler jubelde toe dat het geen twee jaar zou duren voordat men een vaccin had tegen aids. En dat, helaas, is behoorlijk tegengevallen.

Hoe kan dat? Tot nu toe was het altijd zo dat als men eenmaal de ziektekiem had gevonden het aanmaken van een vaccin in principe niet moeilijk was. Een vaccin is niets anders dan een dode, of met chemische trucs handtam gemaakte ziektekiem. Spuit je het vaccin in, dan word je niet ziek, maar maak je wel antistoffen tegen die ziektekiem. Als later een 'wilde' ziektekiem er toch in slaagt om het lichaam binnen te dringen wordt deze er gelijk uitgemept door een overmaat aan antistoffen: je bent dan immuun.

Door chimpansees in te enten met nagebouwde stukjes GP120 eiwit, slaagde men er in om de produktie van antistoffen tegen aids te stimuleren. Maar beschermen deed het niet.

Het eerste probleem was dat een dood of verzwakt aidsvirus te gevaarlijk is als vaccin. Dat heeft men nu omzeild door met fabelachtige trucs delen van het virus na te bouwen. Het volgende probleem was dat er geen geschikte proefdieren zijn om een vaccin uit te testen. Men behelpt zich nu met chimpansees, die wel geïnfecteerd kunnen worden door het virus, maar er niet ziek van worden.

En inderdaad. Het lukte om bij die chimpansees met die nagebouwde stukjes aidsvirus antistoffen op te wekken en tot een paar maanden geleden zag dat er allemaal redelijk veelbelovend uit.

Toen kwam de dreun. Een paar maanden geleden bleek ineens dat ingeënte chimpansees ondanks hun antistoffen geen enkele bescherming tegen het aidsvirus opbouwden. "Zoiets heb ik nog nooit meegemaakt", aldus Maurice R. Hilleman toponderzoeker bij vaccin-gigant Merck Sharp and Dohme. "Dit is de eerste keer dat antistoffen helemaal niets uithalen". Een mogelijke verklaring was dat al die uitgeteste vaccins te weinig antistoffen opwekten om het virus op afstand te houden. Dr. Alfred Prince van de bloedbank in New York zocht dat uit. Hij verzamelde antistoffen uit het bloed van aidspatiënten en spoot daarmee de apen met een standaarddosis in. De antistoffen deden niets. Vervolgens spoot hij ze met een tienvoudige dosis antistoffen in.

PESSIMISTISCH

"Het was echt een enorme dosis" vertelde Prince aan de New York Times, "maar ook nu gaven de antistoffen geen enkele bescherming. We waren werkelijk ontzet". Hij was niet de enige. Dit en soortgelijk onderzoek heeft de deskundigen in Amerika nog pessimistischer gemaakt dan ze al waren. Prince: "Het aidsvirus is het meest onmogelijk virus dat ik ooit heb gezien". Robert Gallo, de ontdekker van het virus: "Is een vaccin mogelijk? Iedereen die vraag durft te beantwoorden weet niet waar hij het over heeft".

Het enige waar een beetje schot in zit is in de ontwikkeling van geneesmiddelen tegen aids. Tot nu toe is het befaamde AZT, een middel dat voorkomt dat het virus de menselijke cellen inklimt, het enige dat wat tegen aids uithaalt. Patiënten overleven langer met AZT en onlangs haalde de Nederlandse arts Frank de Wolff d koppen van de internationa pers door aan te tonen dat AZ ook kan voorkomen dat me sen die met aidsvirus zijn b smet daadwerkelijk aid krijgen.

Verder zijn er twee middele ontdekt, Bactrim en Septra, d de merkwaardige en zeldzam longontsteking bij die aidsp tiënten vaak dodelijk verloop tegengaan. En dat is het w zo'n beetje. Wel zijn er tiental len middelen in aantocht.

D laat zich raden. Aids is een mi joenen- business. "Als er oo een race is geweest met hoge in zetten, dan nu wel met aids in doden en dollars", schre USA Today cynisch. Er zijn fi ma's die twintig procent va hun budget hebben gestoken i aidsresearch, maar of dat ee wondermiddel oplevert zal d toekomst ons leren.

Water voorwaarde voor leven

— door prof. dr. J.A. Bernards —

DE MENS KAN geruime tijd zonder voedsel, maar slechts korte tijd zonder water. Men verliest dagelijks water met de urine en de ontlasting en er verdampt voortdurend water aan de huid en de slijmvliezen van de ademhalingswegen. Onder normale omstandigheden bedraagt de afgifte van water 1,5 tot 2,5 liter per 24 uur. Bij sterke zweetproduktie kan dit wel driemaal zo groot worden. Dit verlies moet door wateropnamen met het voedsel of door drinken weer worden aangevuld.

Waarom is water zo belangrijk? Het menselijk lichaam bestaat voor ongeveer 60% uit water. Het lichaam is opgebouwd uit vele soorten cellen. Deze cellen vormen weefsels, zoals botweefsel, spierweefsel, bindweefsel, klierweefsel, zenuwweefsel enzovoort. Bij een lichaamsgewicht van 70 kg is het totale watergehalte circa 42 liter. Hiervan zit circa 30 liter in de cellen (intracellulair water).

Van de overblijvende 12 liter bevindt zich ruim 1 liter in holten en spleten (gewrichtsspleten, hersenholten, borst- en buikholte); 2,5 liter circuleert als bloedplasma in de bloedsomloop; de overige 8,5 liter bevindt zich verspreid over het hele lichaam tussen de cellen. Men noemt het ook wel de interstitiële vloeistof.

WATER ALS OPLOSMIDDEL

Wat is nu de betekenis van al dat water? Eencellige diertjes die in de sloot of in de oceaan leven hebben voor hun bestaan, evenals de mens, voedingsstoffen en zuurstof nodig. Zij kunnen deze eenvoudig uit het omgevende water opnemen. De afvalstoffen en warmte die zij produceren kunnen zij ook zonder meer aan het omgevende water afstaan.

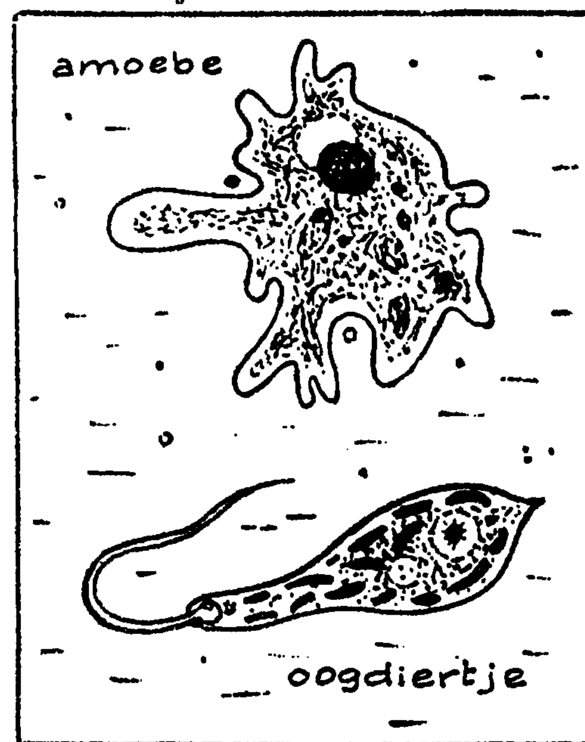
Bij de meercellige organismen en de mens hebben de meeste cellen van het lichaam geen direct contact meer met de buitenwereld. Zij worden echter omspoeld door de interstitiële vloeistof, die als het ware een binnenzee vormt voor de cellen. Hierin zijn al die stoffen die de cellen voor hun functioneren nodig hebben in opgeloste vorm aanwezig. Zij nemen die stoffen hieruit op en geven hun afvalstoffen hieraan af.

WATER ALS TRANSPORTMIDDEL

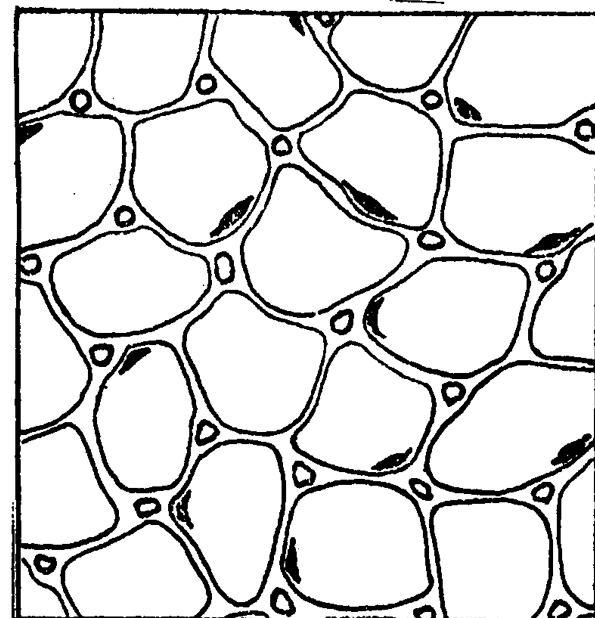
U zult terecht opmerken: dat kan niet te lang doorgaan; de binnenzee raakt op de duur al zijn voedingsstoffen kwijt en wordt langzaamaan vergiftigd door al de afvalstoffen. Dat gebeurt echter niet. We zagen reeds dat een deel van het water als bloedplasma rondstroomt in de bloedsomloop. De allerkleinste bloedvaatjes, de haarvaten of capillairen hebben uiterst dunne wandjes, die de voedingsstoffen en afvalstoffen kunnen doorlaten.

Het stromende bloed voert dus voedingsstoffen aan en afvalstoffen af. Hierdoor wordt de interstitiële vloeistof voortdurend ververst, en wordt de samenstelling van het interne milieu binnen bepaalde grenzen constant gehouden.

Het bloed voert de voedingsstoffen aan vanuit de darmen of vanuit voedseldepots, en zuurstof vanuit de longen. De meeste afvalstoffen worden uit het bloed verwijderd door de nieren en de lever. In de longen wordt het gasvormige kooldioxyde (CO_2) uitgescheiden, terwijl de grootste warmte- afgifte plaatsvindt door de huid. Door deze transportfunctie zorgt de bloedsomloop voor het onderhouden van het contact tussen het interne milieu en het externe milieu, tussen binnenzee en buitenwereld.

Eencellige diertjes (vergroot).

Vergroting van een dwarsdoorsnede door een spier. Tussen de spiervezels liggen in de weefselspleten de haarvaatjes.

WATER ALS MILIEU VOOR DE LEVENSFUNCTIES

Het functioneren van alle lichaamscellen, het leven dus, vloeit voort uit talloze scheikundige reacties die in de cellen plaatsvinden. Hierbij kunnen allerlei stoffen worden gevormd (kliercellen), signalen worden overgebracht (zintuigen zenuwcellen), of kan kracht worden geleverd (spiercellen). Deze scheikundige reacties hebben alle met elkaar gemeen, dat ze alleen in het intracellulaire water optimaal kunnen verlopen.

WATER EN DE WARMTEHUISHOUDING

Bij de scheikundige omzettingen in de cellen komt, naast nuttige energie, ook voortdurend warmte vrij. Deze wordt aan de interstitiële vloeistof afgestaan en via de bloedsomloop naar de huid getransporteerd. Water heeft een 'soortgelijke warmte'.

Dat wil zeggen dat water zeer veel warmte kan opnemen zonder daarbij veel in temperatuur te stijgen. Daardoor zal bij grote warmte- produktie, zoals tijdens lichamelijke inspanning, de lichaams- temperatuur niet ernstig worden bedreigd. Zo werkt water als warmtebuffer.

Water is ook weer van belang bij de warmte-afgifte. Dit geschiedt aan de huid door straling en geleiding, echter alleen als de omgevings- temperatuur lager is dan de huidtemperatuur. Dat we toch bij hoger omgevings- temperatuur kunnen leven, danken we aan het feit dat voor de verdamping van water zeer veel warmte nodig is. Dreigt de lichaams- temperatuur boven 37°C te stijgen, dan worden de zweetklieren geactiveerd. De warmte die nodig is om het zweet te verdampen wordt aan de huid en het door de huid stromende bloed onttrokken. Zonder water is geen leven mogelijk. Dat geldt voor alle levende organismen, waaronder ook bacteriën. Het drogen van voedsel is daarom een goed en ongevaarlijk conserverings- middel, mits het voedsel dan ook droog bewaard wordt.

(Prof. dr. J.A. Bernards is hoogleraar fysiologie aan de katholieke universiteit Nijmegen.)

Nederlandse methode tegen leesblindheid vindt internationale navolging

Op de tast leren lezen

— door Ronald Peters —

EEN EENVOUDIGE VORM van hersengymnastiek kan zeker de helft van alle kinderen met leesproblemen helpen. Het gaat om een onverwachte Nederlandse vinding op het gebied van therapieën tegen leesblindheid, ofwel dyslexie. Na anderhalf jaar testen blijkt het succes ervan zo groot, dat het idee al is overgewaaid naar de Verenigde Staten.

De Tastkast heet het eenvoudige apparaat, dat de Amsterdamse professor Dirk Bakker, drs. A. Bouma, drs. C. Gardien en een groep medewerkers aan de Vrije Universiteit ontwikkelden en testen. In een klein houten kippenhokje betasten kinderen tussen acht en twaalf jaar letters die ze niet kunnen zien. Al voelend stimuleren en ontwikkelen ze dat deel van hun nog onvolgroeide hersenen dat het tot nog toe wat liet afweten. Het deel waardoor één van de twee vormen van leesproblemen ontstond, die de Amsterdamse wetenschappers onderzochten.

SPELLERS

Psycholoog Anke Bouma (43) gaf naast Bakker mede leiding aan het onderzoek, dat men uitvoerde onder enkele honderden kinderen met leesmoeilijkheden. Voor het zo ver was, legde Bakker eerst een wetenschappelijk fundament onder het kastje en de handleiding waarmee een aantal leerkrachten voor probleemkinderen, remedial teachers, later zijn gelijk zou bewijzen.

Anke Bouma: "Wij hebben ons gericht op twee categorieën kinderen: de spellers en de raders. De spellers hoor je zweten op het lezen van één woord. Zo van Puh.. Ah.. Ah.. RRRR.. TT, waarna opgelucht Paard klinkt.

De raders lezen snel, maar vergissen zich vaak. Staat er 'straat', dan kunnen zij 'weg' zeggen. Ze lezen wat ze verwachten en missen daarmee veel woorden". Het model van Bakker voorziet in een verklaring voor de problemen van beide groepen kinderen. Hij gaat er van uit dat het lezen zich ontwikkelt door opeenvolgende activiteiten in beide hersenhelften.

Eerst is de rechterhelft aan de beurt. Deze grijze massa houdt zich voornamelijk bezig met alles wat onder de noemer ruimtelijk valt: vormen, hoogte, diepte, dimensies. Kleine kinderen leren met behulp van deze helft letters onderscheiden en zien zo dat een P er toch echt anders uitziet dan een D.

Heeft een kind dit onder de knie, dan is de beurt aan de linker hersenhelft, die zich vooral met taal bezig houdt. Dit deel zorgt ervoor dat een rijtje letters in één oogopslag een woord blijkt en dat na het ene woord automatisch het volgende wordt opgezocht. En dat veel woorden een zin vormen.

"Loopt dat proces op rolletjes, dan is er niets aan de hand. Het kan echter gebeuren dat een kind blijft steken in die eerste fase en van het voortdurend spellend lezen niet de overstap naar die andere hersenhelft maakt. Aan de andere kant zijn er kinderen die fase één overslaan en direct hun 'talige' hersenkant aanspreken. Die proberen woorden te lezen, zonder dat ze echt op de afzonderlijke letters letten", zegt Bouma.

Deze veronderstelling van Bakker werd onder andere bewezen door een aantal kinderen enkele jaren te volgen en regelmatig te onderzoeken op hun leesvorderingen. Daarbij bleek dat bij het nemen van EEG's, waarmee de activiteiten van de hersenen worden geregistreerd, de stap van links naar rechts kon worden waargenomen.

Bouma: "Wat de oorzaak precies is, weten we niet. Maar duidelijk is wel dat bij sommige kinderen één van de hersenhelften het laat afweten. Die blijft achter in ontwikkeling. Ons idee was daarop om die helft zodanig te stimuleren dat hij wel mee gaat doen. Een soort letterlijke hersen- gymnastiek dus".

Maar hoe trim je hersenen naar een betere conditie? Een rekstok ligt niet voor de hand, dus moeten er indirecte wegen gevonden worden. Een belangrijk gegeven daarbij is dat iedere hersenhelft correspondeert met de tegenover- gestelde zijde van het lichaam. Dat geldt niet alleen voor de bewegingen van bijvoorbeeld armen en benen, maar ook voor activiteiten van de ogen.

Wie zijn linkerarm wil bewegen, krijgt daarvoor dus instructies vanuit zijn rechter- hersenhelft. En wie zijn rechterduim brandt aan een sigaret stuurt daarmee prikkels naar de hersenen onder de linkerhelft van zijn schedeldak.

Bij het benutten van de tastkast wordt dat principe gevolgd. Bouma: "Dat houdt in dat kinderen die spelend lezen en dus een minder ontwikkelde rechterkant van hun hersens hebben, met hun linkerhand die ongeziene letters betasten. Alleen op die manier wordt uitsluitend de juiste helft geactiveerd.

In het begin was het wel een gokje en afwachten of de methode werkte. Maar het hielp. Uit de vergelijking met kinderen die door remedial teachers werden geholpen maar niet met de tastkast werkten, bleken behoorlijke verschillen te komen. Het stimuleren van de hersenen met deze eenvoudige gymnastische oefeningen werpt duidelijk zijn vruchten af. Het lezen gaat vooruit. De hersenen ontwikkelen zich kennelijk. Hun groei wordt gestimuleerd".

DESKUNDIGHEID

Of daarmee het ei van Columbus gevonden is? "Nee", zegt Bouma, "want we hebben niet voor alle kinderen met leesproblemen dé oplossing ontdekt. Er zijn nog wat categorieën die hier niet voor in aanmerking komen. Maar zeker vijftig tot zestig procent kun je op deze wijze helpen".

Wat overigens niet inhoudt dat de komende jaren alle scholen met tastkasten overspoeld worden. Zo eenvoudig ligt het nu ook weer niet. "Het gaat niet alleen om dat kastje: er moet ook een goede begeleiding zijn. Die vereist van degene die dat doet, toch de nodige kennis. Het is overigens wel zo dat er aan de Vrije Universiteit steeds meer studenten worden opgeleid die zich in deze problematiek specialiseren. Daarmee krijg je natuurlijk wel steeds meer deskundigheid".

Oorlog kreeg land niet kapot, nu mag aids het proberen

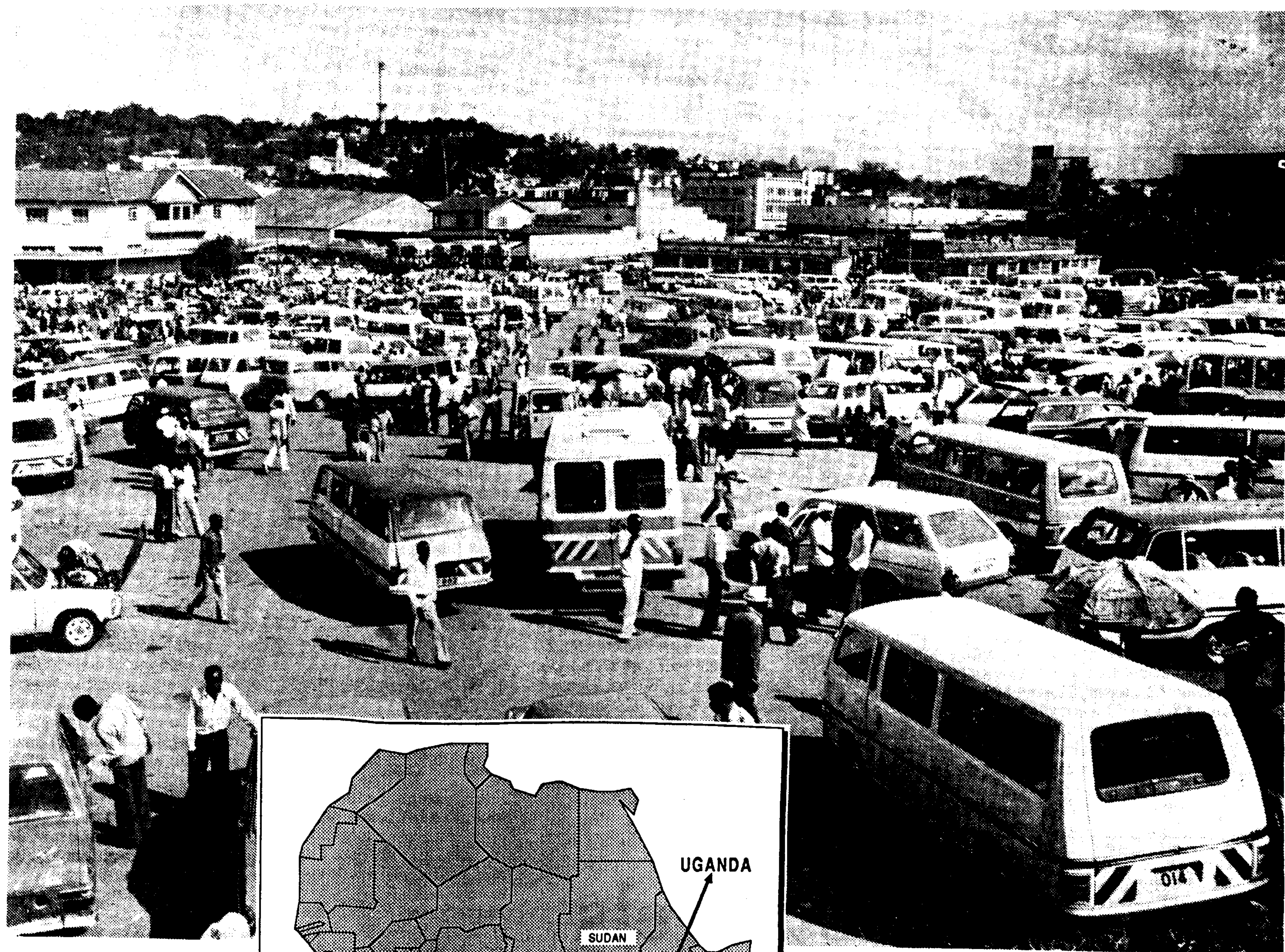
Kampala leeft, maar hoelang nog?

Toen Uganda in 1962 onafhankelijk werd van Groot-Brittannië, waren de vooruitzichten niet slecht. Het Oostafrikaanse land was niet al te groot, had een geschoolde en werkzame bevolking, beschikte over grondstoffen (koper, wolfraam) en was ongekend vruchtbaar (koffie, katoen, bananen). Winston Churchill noemde het al de Parel van Afrika. Met de machtsovername door dr. Milton Obote in 1965 begon de neergang van het land. Uganda werd synoniem voor corruptie, marteling, burgeroorlog en een wrakkige economie.

In 1971 pleegde stafchef Idi Amin een staatsgreep. De aanvankelijke populaire Big Daddy ontpopte zich al snel als een liefhebber van gruwelijke moorden op politieke tegenstanders en leden van vijandige stammen. In 1979 viel Amin Tanzania aan en dat werd hem noodlottig. De Tanzanianen vochten terug, trokken Uganda binnen en verdreven Amin. Na een gematigd overgangs- bewind kwam Obote — zeer waarschijnlijk door fraude — na verkiezingen weer aan de macht. In 1985 werd hij gewipt door zijn stafchef Okello, die op zijn beurt begin 1986 het veld moest ruimen voor het Nationaal Verzetsleger van Yoweri Museveni.

Restanten van de troepen van Okello voeren in het noorden bij de grens met Sudan nog strijd tegen de troepen van Museveni. Ook Obote en Amin leven nog (in ballingschap) en hebben nog aanhangers in het land.

Redacteur Alex Ruitenbeek van De Gelderlander was in de Ugandese hoofdstad Kampala en zag vele blij- verbaasde gezichten. 'Dat ik dit nog mag meemaken'.

... Altijd heerst er drukte op de taxistandplaats van Kampala

— door Alex Ruitenbeek —

HET IS ONGELOOFLIJK maar waar: Kampala leeft. Mensen op straat, gedrang bij markt- stalletjes. Er wordt gelachen, er wordt gesproken, er wordt gehandeld, er wordt bier gedronken. Vele Ugandezen zijn nog steeds enigszins verwonderd over de levendigheid in de hoofdstad, maar geloven weer in de toekomst. Twintig jaar burgeroorlog en vier corrupte, bloeddorstige en wraakzuchtige regimes hebben veel kapot gemaakt, maar kennelijk niet het laatste sprankje hoop op betere tijden.

Er is ook weer informatie voor de burger. Weliswaar beperkt het aanbod aan geïllustreerde bladen zich tot 'Shanghai Today' en 'Women in the Sovjetunion', maar er zijn verschillende landelijke kranten te krijgen. Niet dat ze de informatie- honger van de gemiddelde Ugandees kunnen bevredigen, want over de oorlog in het noorden wordt niet geschreven en door papiergebrek komen ze niet alle dagen uit. Maar toch: er is iets dat op een kritische pers lijkt en dat is meer dan de Ugandezen gewend zijn.

Het is in Uganda nog altijd improviseren geblazen, met alles. Middenin het centrum van Kampala staat nog steeds het karkas van een flatgebouw, een prestige object van Amin. Zijn opvolgers hebben geen geld om het gebouw te ontmantelen. In de stad zijn veel essentiële levensbehoeften en industriële grondstoffen niet te krijgen. Melk? Niet te vinden. Groente? Alleen als je familie op het land hebt. Benzine? Kwestie van goed zoeken en veel relaties. De wegen? Ze zijn er wel, maar komen niet boven het niveau van slecht onderhouden bospaden. Maar wat wil je, na al die ellende met Amin en Obote, luidt de retorische vraag van menig Ugandees. Met andere woorden: er is rust en vrede in het land, de rest komt vanzelf.

DREIGING

Er was een tijd — en die is nog niet eens zo lang voorbij — dat niemand zonder gevaar voor eigen leven in Kampala de straat op kon. Overdag en 's nachts, in het centrum en in buitenwijken, altijd en overal heerste de dreiging in elkaar geslagen en afgevoerd te worden. Wie soldaten tegenkwam, wist dat hij in de problemen zat. Niet in toom gehouden door corruptie en veelal afwezige officieren en gestimuleerd door drank, heersten de soldaten van dr. Milton Obote in de straten van Kampala en op het platteland. Anarchie, zo werd de toestand in het Uganda van Obote (van 1981 tot 1986) vaak omschreven. In een toestand van rechteloosheid konden de soldaten doen wat ze wilden: moorden, plunderen en verkrachten. Zolang ze hun ongecontroleerde aanvalszucht richtten op de zuidelijke stammen die de noorderling Obote onwelgevallig waren.

Hele gebieden werden ontvolkt, met alle triestte climax de Luwero- driehoek ten oosten van Kampala. Van de 750.000 oorspronkelijke bewoners overleefde de helft het regime-Obote niet, de andere helft bracht jaren in de ondoordringbare bossen door op de vlucht voor de militairen.

VLOEK

Obote. Zijn naam wordt veelvuldig uitgesproken in Uganda. Als een vloek. Over hoe erg het was. Voor veel westerlingen mag Uganda nog steeds gelijk zijn aan de gruweldaden van Idi Amin, de man die zijn tegenstander graag voor de **krokodillen gooide, maar de Ugandezen denken daar anders over. Amin was een slager, Obote een slachter.** Kenmerkten Amins wandaden zich vooral door willekeur en gruwelijkheid, bij Obote viel de systematiek op. Met zijn gerichte campagnes tegen de stammen van het zuiden van het land — of scherper gezegd: volkerenmoord — maakte Obote van de Parel van Afrika een slachthuis.

ONTZAG

Museveni. Ook zijn naam wordt vaak uitgesproken in Kampala, altijd met ontzag. Luitenant- generaal Yoweri Museveni verdreef begin 1986 Obotes kortstondige opvolger Tito Okello. Museveni is de man die het mogelijk heeft gemaakt dat de Ugandezen zich weer onbekommerd over straat kunnen bewegen. "Ik was naar Kenya gevlucht voor Obote,

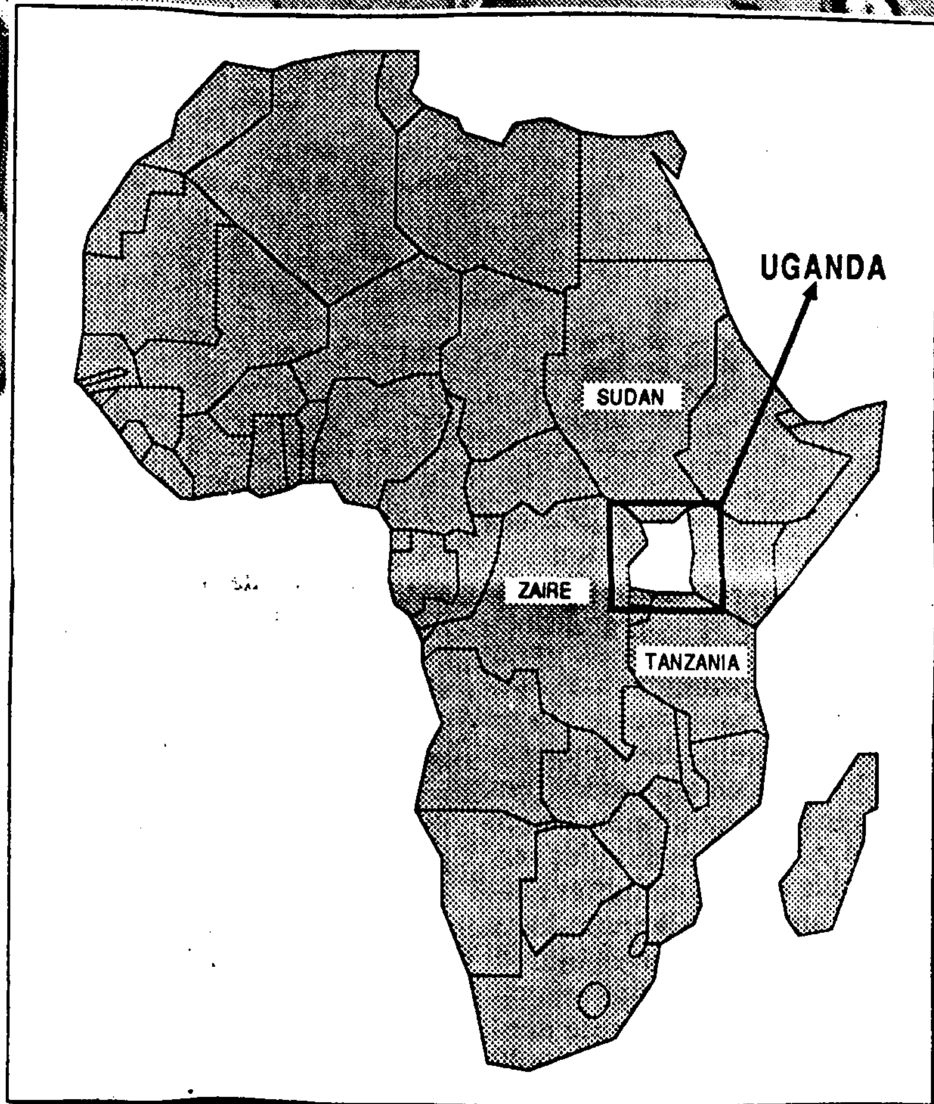

... MILTON OBOTE ...

omdat ik als leraar per definitie tot zijn vijanden behoorde. Toen ik hoorde dat men Museveni de rust in Kampala was teruggekeerd, geloofde ik dat niet. Ik ben een keer gaan kijken, stiekem zoals ik tijdens Obote ook vaak stiekem naar mijn familie ging, en ik zag dat er werkelijk rust was in het land. Toen ben ik onmiddellijk teruggekomen", vertelt noorderling Oskar. Nu werkt hij op een ministerie, in dienst van de man die zijn terugkeer mogelijk maakte.

Zoals Oskar zijn er velen in Kampala. Museveni heeft vrede en rust gebracht, doet oprechte pogingen de economie weer op te bouwen, **de corruptie uit te bannen, onafhankelijkheid in de buitenlandse politiek te handhaven.... als het ooit weer goed moet gaan met Uganda, dan is het nu met Museveni.**

Aan dit met de mond beleden optimisme van de Ugandezen is een recente beslissing van de regering niet vreemd. Onlangs is bier tot essential commodity (eerste levensbehoefte) uitgeroepen. Dat wil zeggen dat de brouwerijen voorrang krijgen van de verdeling van de schaarse grondstoffen en de burger een vaste prijs betaalt voor zijn halve liter Nile Beer. En een paar potten bier maken van elke Ugandees een optimist. Dat zwaar drankgebruik uiteindelijk slecht is voor mens en economie, is van latere zorg.

STAMMEN

Geheel tegen alle verwachtingen in vond er met de intocht van Museveni's troepen in Kampala (januari 1986) geen Bijltjesdag plaats. Museveni, van een zuidelijke stam, wil het grote kwaad van Uganda, de stammen- tegenstellingen, aanpakken en daarbij hoort een milde opstelling tegenover zijn vroegere vijanden. Geen wraakoefeningen tegen de leden van de noordelijke stammen. In principe is er voor alle oud-strijders van Obote plaats in het leger van Museveni.

De troepen van Museveni (NRA, Nationaal verzetsleger) spreiden een voor Afrikaanse begrippen ongekende discipline ten toon. Dat is des te opvallender omdat het veelal ging om kindsoldaten. Sommigen amper tien jaar, anderen met vijftien al officier. De wezen van Amin en Obote, zoals ze genoemd werden, zijn bloedfanatiek in de strijd maar gedisciplineerd in de afhandeling.

De meeste van de kereltjes hebben de guerrilla meegemaakt en zitten nog steeds in dienst. Ze zijn onmisbaar in de strijd die in het noorden tegen de restanten van de troepen van Obote en Okello wordt gevoerd. Ze duiken ook op bij de talloze roadblocks (militaire wegversperringen) in de andere delen van het land. Volwassen blik in de ogen, de AK-47 pistool- mitrailleur in de hand.

Ondanks de geringe lichaamslengte valt er met hen niet te spotten. **Maar ze gedragen zich correct, vaak zelfs ronduit vriendelijk. Intimidatie lijken ze niet te kennen. Ze neuzen niet in de tassen van de burgers, maar vragen hen zelf de spullen uit de tassen te halen?**

"Wij mogen dat niet doen", legt een van de jongens uit.

Ongekend fel worden ze wel als ze een collega in burger met wapen tegenkomen. Ondanks alle jubel in Kampala, wordt er ook geklaagd over een toenemend aantal nachtelijke schiet- partijen in de stad. Daarbij zouden soldaten van het NRA betrokken zijn. **Dat is fnuikend voor het goede imago van de soldaten en daarom heeft de legerleiding de jacht ingezet op gewapende soldaten in burger. Wie gepakt wordt kan rekenen op een ongenadig pak slaag.**

DEMOCRATIE

Museveni moet nu laten zien dat hij niet alleen een goede guerrilla- leider maar ook een betrouwbaar en vindingrijk regeerder is. Dat zijn twee verschillende dingen, zoals de luitenant- generaal inmiddels heeft ontdekt. Zijn plan voor een nieuwe Ugandese maatschappij ging uit van een parlementaire democratie, maar hij heeft de laatste maanden laten doorschemeren ook wel te voelen voor een één- partijstelsel "om slagvaardiger te kunnen handelen". Hetzelfde argument dat elk alleenheerser en dus potentiële dictator gebruikt.

Zijn plannen om de democratie aan de basis door te voeren, zijn inmiddels in een vergevorderd stadium. Daartoe heeft hij op verschillende lagen van de maatschappij zogeheten RC's ingevoerd: resistance committees of verzetscomité's van rond de tien mensen.

RC1 is door de burgers gekozen uit de kleinste sociale en maatschappelijke eenheid, het dorp. De leden van RC2 worden gekozen uit die van de RC1's uit het district, de leden van RC3 uit die van de RC's uit de regio, en zo verder. Het is niemand duidelijk waar de opgaande lijn moet eindigen en hoe de laatste RC in de keten zich moet verhouden tot het parlement.

De lagere RC's functioneren al wel. Hun leden plegen rechtspraak in geschillen, waarbij

...IDI AMIN ...

de verliezer een beroeps- mogelijkheid bij een hogere RC heeft. Ze proberen de economie in goede banen te leiden, onder meer door de stichting van coöperatie. Ook moeten ze bewijzen van betrouwbaarheid afgeven, wanneer een bewoner een baan ambieert bij de overheid. En in de grensgebieden zetten ze roadblocks op om de uitgebreide smokkel tegen te gaan.

Iedereen is het er over eens dat het systeem van de RC's goed is. De aanhangers van Museveni zeggen dat uiteraard omdat het idee van hun leider is. De tegenstanders van Museveni zeggen dat omdat het systeem zich op het laagste niveau goed leent voor omkoping. Iemand met een beetje geld — of met een paar stevige handlangers met geweren — beweegt zijn dorpsgenoten om zijn vrienden in de RC1 te kiezen, waardoor hij de macht in een dorp gelegaliseerd en al in handen krijgt. Daar de meeste aanhangers van Obote zich in het verleden verrijkt hebben door corruptie en/of smokkel is dit een niet te onderschatten gevaar, vooral in de afgelegener gebieden.

AIDS

Er mogen dan nog talrijke problemen zijn, één ding is zeker: Uganda leeft weer. Maar hoe lang nog? Kogels en vuisten kregen het volk er niet onder, maar het volgende gevaar ligt al weer op de loer: aids. De levendigheid in de straten doet des te schrijnender aan wanneer je beseft dat er een grote kans is dat over vijf, tien jaar een groot deel van de mensen weggesaneerd zal zijn. **Een steekproef wees vorig jaar uit dat tien procent van de seksueel actieve Ugandezen seropositief is, gelijk verdeeld over mannen en vrouwen. Dat betekent dat nu al tien procent van de vijf- tien- tot vijftigjarigen grote kans lopen aids te krijgen.**

Medici die uitgaan van het slechtst denkbare scenario, verwachten dat over vijf tot tien jaar het grote sterven begint. Het virus heeft zich al onder zoveel mensen verspreid, dat het bijna ondoenlijk is om verspreiding op grote schaal tegen te houden. Daarbij: er is nog geen medicijn, het condoom is in Afrika niet gebruikelijk, veel Afrikanen hebben zoveel andere dingen aan het hoofd dat ze de ramp niet onderkennen, de rooms- katholieke kerk heeft veel invloed en zoals een dokter het fijntjes uitdrukte, de Afrikaan heeft de monogamie niet bepaald uitgevonden. Zal ik vanavond met je meegaan?, vraagt de negerin.

Nee, zegt de blanke. **Wees niet bang, ik zal voorzichtig zijn, dat beloof ik je,** zegt de negerin en toont condooms in haar tasje. Ze is doordrongen van de angst bij de blanken en heeft de tekst van de overal hangende

... YOWERI MUSEVENI ...

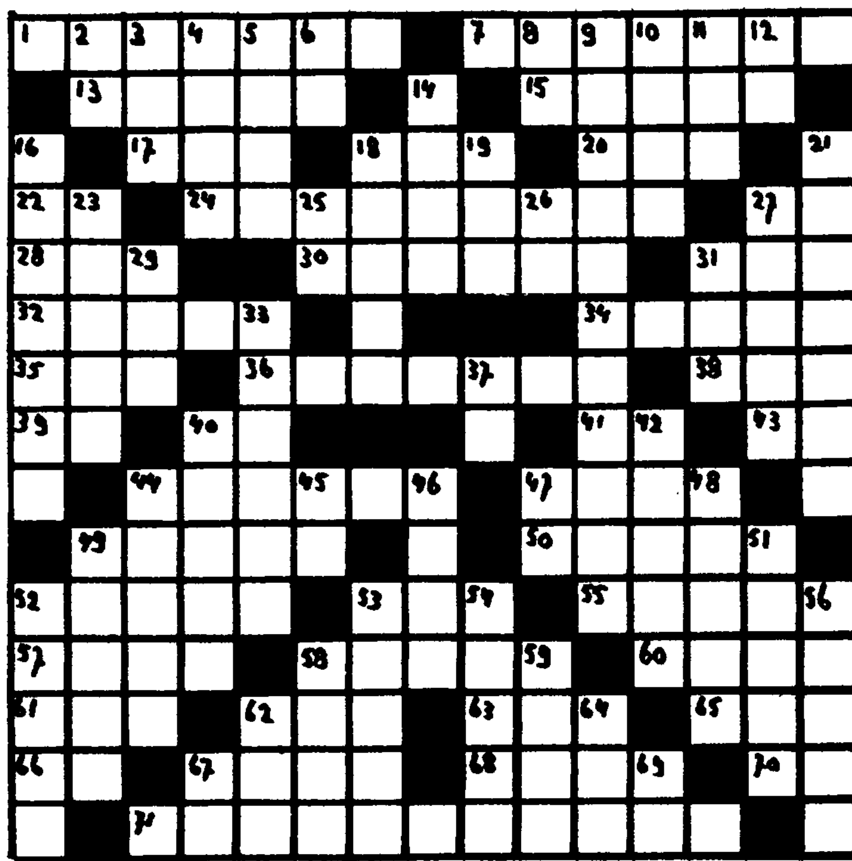
plakkaten en opgeplakte stickers goed in zich opgenomen: Love carefully.

Maar voor de meeste Ugandezen is aids een van de vele problemen die het leven voor de mens in petto heeft. Wie vijftien, twintig jaar onderdrukking en burgeroorlog heeft gekend, familie heeft zien bezwijken aan malaria of tuberculose, maakt zich geen zorgen over een ziekte die hij niet ziet. Het aantal mensen dat aan aids bezwijkt is nog steeds te verwaarlozen vergeleken bij de slachtoffers van malaria of tbc.

Bovendien probeert de westerse wereld Afrika de zwarte piet toe te spelen, vinden veel Afrikanen: al dat gepraat van die westerse artsen over de oorsprong van aids die bij de apen in Centraal- afrika zou liggen... verdachtmakingen. In New York en San Francisco sterven ze bij bosjes aan aids, niet bij ons.

Aids wordt ook wel slim desease genoemd, omdat sterke vermagering een van de verschijnselen is. Die kennis heeft een Ugandees geïnspireerd tot de aanmoediging: "Je kunt best met Ugandese vrouwen meegaan, maar ze moet wel dik zijn. Want dan is er niets aan de hand".

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. schoen; 7. geestelijke; 13. schoen; 15. trap; 17. mak; 18. voldoende; 20. omheining; 22. jongensnaam; 24. afvaardiging; 27. persoonlijk voornaamwoord; 28. mal; 30. prikkend uitsteeksel; 31. verschrikkelijk; 32. in orde; 34. vloeistof; 35. jongens- of meisjesnaam; 36. soort gedicht; 38. aanwijzend voornaamwoord; 39. voorzetsel; 40. persoonlijk voornaamwoord; 41. het eerwaardige predik ambt (afk); 43. riviertje in Friesland; 44. overleg; 47. getal; 49. iemand met adellijke titel; 50. enig; 52. sleeën; 61. Europeaan; 62. vod; 63. soort; 65. mak; 66. en dergelijke; 67. slot; 68. deel van een kolenkachel; 70. knokploeg; 71. niet-kapitalistische burgerij.

VERTIKAAL: 2. reeds; 3. vochtig; 4. handeling; 5. behoeftige; 6. deel van een wiel; 8. verbrande resten; 9. kunststuk; 10. drank; 11. tevens; 12. voorzetsel; 14. bevlieging; 16. plant; 18. stoel; 19. deel van een boom; 21. omgang; 23. bedekking; 25. lagere school; 26. voorzetsel; 27. overdreven zucht; 29. koud; 31. onderdompeling; 33. mythologisch figuur; 37. klaar; 40. behouden; 42. honderdje; 44. soort muts; 45. meisjesnaam; 46. Europeaan; 47. vrije universiteit; 48. appel; 49. wijd; 51. fototoestel; 52. zonder uitzondering; 53. rangtelwoord; 54. borstharnas; 56. vracht; 58. vereniging; 59. in tijd gevorderd; 62. lichaamsdeel; 64. groente; 67. zuivelprodukt; 69. meisjesnaam.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar(es) van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Janssen Gaudioso
Santa Cruz 34
Aruba

De winnaar(es) kan zijn / haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 (tijdens kantooruren).

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór donderdagmorgen tien uur en op Aruba vóór woensdagmiddag vijf uur en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

HORIZONTAAL: 1. raam; 3. roset; 8. Aken; 11. komplot; 12. wees; 15. gerst; 16. dame; 18. iris; 20. nat; 21. node; 22. ek; 23. ros; 25. bal; 26. eb; 28. stakker; 32. darm; 35. er; 36. A.D.; 37. stel; 39. leeuw; 40. uiten; 41. neen; 42. al; 44. nu; 45. ares; 47. drogist; 49. la; 51. tod; 52. dik; 54. op; 55. stip; 57. dal; 59. paar; 61. teil; 62. later; 64. stek; 66. notitie; 67. foto; 68. lasso; 69. slim.

VERTIKAAL: 1. ruw; 2. aker; 3. rog; 4. omen; 5. spraak; 6. elst; 7. tot; 9. klad; 10. nee; 13. eik; 14. sir; 16. dol; 17. mee; 19. s.o.s.; 21. nar; 22. end; 24. steward; 25. beduusd; 27. bel; 27a. breed; 29. ar; 30. ka; 31. stere; 33. ale; 34. men; 37. ego; 38. wees; 41. Nel; 43. L.O.; 44. N.I.; 46. sip; 47. dop; 48. tip; 50. ase; 51. til; 53. kas; 54. ore; 56. tint; 57. data; 58. lets; 60. atol; 61. tof; 62. lol; 63. rio; 65. kom.

Voeten

WAT HEBBEN VOETEN en gezondheid met elkaar te maken? Voeten zijn zwaar belaste lichaamsdelen: ze dragen het volledige lichaamsgewicht en doen dat onder omstandigheden, die verre van ideaal zijn. Liepen onze voorouders op blote voeten en werden hun voeten voortdurend gestimuleerd door de oneffen bodem, tegenwoordig staan en lopen we meestal op harde, vlakke oppervlakken en dragen we daarbij schoeisel, dat misschien wel aan de mode voldoet, maar dat al te vaak anatomisch niet verantwoord is. Met als gevolg van die eenzijdige en onjuiste belasting, dat er problemen ontstaan: storingen in de bloedsomloop (zoals bijvoorbeeld chronische koude voeten), vermoeide of pijnlijke voeten en benen, zelfs afwijkingen in de gewrichten of de wervelkolom.

door Rudolf de Wit

REFLEXZONES IN DE VOETEN

Maar uw voeten zijn niet alleen daarom uw aandacht en goede verzorging waard! Al 5000 jaar geleden werd in China en India ontdekt, dat de voeten in zones kunnen worden onderverdeeld, die elk corresponderen met belangrijke organen en lichaamsdelen. En dat drukpuntmassage, die op de voeten werd toegepast, niet alleen een heilzame uitwerking heeft op de voeten zelf, maar ook op het hele lichaam!

VOETREFLEX THERAPIE

Wetenschappelijk onderzoek, aan het begin van deze eeuw uitgevoerd door de Amerikaanse arts William Fitzgerald, bevestigde, dat de voeten in feite een afspiegeling zijn van het gehele lichaam. En dat er dus een verband bestaat tussen de voetzones en de belangrijke organen en lichaamsdelen. Wanneer bijvoorbeeld de "Nierzone" wordt gemasseerd, wordt de nier geaktiveerd en beter doorbloed. Als gevolg hiervan vindt een versnelde en verhoogde afvoer van afvalstoffen plaats.

Bovendien bracht dit onderzoek aan het licht, dat de voetzones op dezelfde manier gerangschikt zijn als de organen in het lichaam. Op de tekening hieronder ziet u een en ander weergegeven:

Ieder orgaan heeft een eigen reflexzone in de voet. Wanneer organen elkaar in het lichaam overlappen, dan is dat ook met de reflexzones het geval. Organen in de linker lichaamshelft hebben hun reflexzones in de linkervoet, die in de rechter helft in de rechtervoet.

Zo vindt u dus bijvoorbeeld de reflexzone van de milt en het hart in de linkervoet, die van de lever in de rechtervoet. Omdat de twee voeten samen als een geheel worden beschouwd, heeft o.a. de wervelkolom zijn reflexzones aan de binnenkant van beide voeten. Op basis van deze wetenschap ontwikkelde Fitzgerald een behandelingsmethode die nu bekend heid geniet als de reflexzone- therapie.

BEHANDELING

Behandeling van de reflexzones is relatief gemakkelijk. De voet wordt met de duim bewerkt met een voortdurend ronddraaiende bewegingen. Op de gevoelige plekken wordt er ongeveer een minuutlang gemasseerd. Over het algemeen wordt de druk opgevoerd tot het draaglijke. Zodra bij gelijkmatige druk de abnormale pijn in de voet verdwijnt (dat meestal na 20-30 seconden plaats vindt) dan kan de druk weer opgevoerd worden totdat deze weer draagbaar is door de patient.

Tegenwoordig zijn er verschillende methoden die deze reflexzone- therapie vergemakkelijken zoals de bekende schoenen met de vele noppen. Aangeraden wordt om deze schoenen, slippers of pantoffels niet te lang te dragen. De eerste dag wordt geadviseerd om het gebruik te beperken tot ongeveer een paar minuten; de daaropvolgende dagen kan de duur steeds meer worden opgebouwd tot een maximum van ongeveer twintig minuten tot een half uur. Ten zeerste wordt afgeraden om dit schoeisel urenlang en zelfs een hele dag te dragen. Niet omdat deze schoenen niet al te elegant zijn, maar omdat het de aangedane zones mocht gaan overprikkelen.

Beter zijn de z.g. voet- massagematten die uit meer dan 500 noppen bestaat, die volgens een uitgekiend patroon zijn gerangschikt. De noppen zijn zodanig geplaatst dat alle reflexzones aan de onderkant en de zijkanten van de voeten optimaal bereikt kunnen worden, ongeacht de vorm en de grootte van de voeten.

De massage- mat is gemakkelijk te gebruiken bijvoorbeeld in de badkamer. U kunt dan tijdens het tandenpoetsen of scheren de mat gebruiken, zonder dat het u extra tijd kost. Ook onder de douche voldoet de mat uitstekend. U doucht en masseert tegelijkertijd.

KIESKEURIG

Fundamentalisme:

MODE EN KLEDING is een opleiding die je kunt volgen aa scholen voor Middelbaar Dienstverlenings- en Gezondheids- onderwijs (MDGO). Het MDGO kent een aantal opleidingen waar van Mode en Kleding (MK) er dus een is. Het MDGO is een driejarige opleiding welke aansluit op MAVO of LBO. Tijdens de driejarige studieperiode loop je twee stages. De eerste stage van enkel weken loop je tijdens het tweede studiejaar. In het derde studiejaar volgt dan de tweede stageperiode.

Tijdens de stageperiode word je begeleid door een stagedocent van de opleiding en een medewerker van het bedrijf waar de stag gelopen wordt. Alle werkzaamheden tijdens de stageperiode worden nauwkeurig bijgehouden, terwijl de docent en de medewerke regelmatig contact met elkaar houden. Tijdens de stage let me vooral op je kwaliteiten die bij het werk noodzakelijk zijn. Vee aandacht wordt besteed aan de manier waarop je met opdrachtgevers, collega's en klanten omgaat.

VAKKEN

Bij het vakkenpakket wordt onderscheid gemaakt tussen beroeps- ondersteunende vakken zoals Nederlands, Engels, lichamelijke opvoeding, beroeps- orientatie, omgangskunde en drama, en beroeps- specifieke vakken. Tot deze laatste groep behoren:

— Mode Analyse met als vakken cultuur en kleedgedrag, textielwaren- kennis en marketing.
— Mode ontwerpen met vakken als modetekenen, ontwerpen en patroontekenen,
— Modeproduktie. Dit omvat vakken als patroon- technieken en naaitechnieken,
— Modevisualisatie. Grafische vormgeving en presentatie,
— Modecommercie met algemene bedrijfs- economie en informatica.

BEROEPSMOGELIJKHEDEN

Als afgestudeerde van deze opleiding ben je goed op de hoogte van de ontwikkeling van het modebeeld en weet je welke factoren daarop van invloed zijn. Je kunt trends ontdekken en eenvoudig marktonderzoek verrichten. Dat betekent dat je als zelfstandig ondernemer of als medewerker kunt optreden, waarbij je kunt kiezen uit mode ontwerpen, mode productie of mode commercie, of een combinatie ervan.

EXAMEN

Het examen omvat ongeveer negen onderdelen waarvan de stage er een is. Een gedeelte van de examens bestaat uit schoolonderzoeken, het ander gedeelte uit een landelijk centraal examen. Bij het vaststellen van de examennormen worden vertegenwoordigers uit de mode- en kledingbranche betrokken.

Na het volgen van deze opleiding bestaan mogelijkheden voor verdere studie op HBO-niveau.

Voor meer informatie en adressen van de ruim veertig scholen van MDGO-MK kun je het beste schrijven naar het: Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, Centrale Directie Voorlichting, Postbus 25000, 2700 LZ. Zoetermeer, Nederland.

PEDRO CASIMIRI

Pakkerdjes

Lieve Nancy,
Masha Pabien!
Veel 'tjoks' toegewenst namens de
"Majongers"

Harm,
Het was great swingen in Visage. Houwen zo!
Sterkte vanuit Curaçao.

Het opgeven van "Pakkerdjes", die respectievelijk vijf en tien gulden kosten, kan geschieden bij het redactie- secretariaat van de Amigoe. De Amigoe behoudt zich het recht voor de plaatsing van een "Pakkerdje" op basis van zijn inhoud te weigeren.

(vervolg van pag.5)

Verdugo met Christus vergeleken en identificeert "ik" zich met hem.

Zal "ik" zijn eigen beul worden? Zijn eigen verlosser? Verloochent de ik-figuur als de zoveelste Petrus om drie uur in de nacht onder het hanengekraai zijn eigen leven of is het juist een vrije, menselijke keuze die hij maakt?

Is de mens de onvoorwaardelijke gevangene van zijn omstandigheden, zijn geschiedenis, zichzelf en eenzaam omdat God zich niet meer met hem bemoeit? De "ik" concludeert uiteindelijk dat dat niet het geval is. Dat is dan de luciditeit die "ik" in zijn nachtelijke overpeinzingen beleeft. "Wanneer men niet meer jong is, heeft alles wat pril en smetteloos is te maken met de dood. Daarin schuilt het gevaar van zijn eenzaam spel" (p.53)

Er lijken nog steeds drie keuze- mogelijkheden voorhanden, net als in de eerste roman 'Weekend- pelgrimage'. Slechts de nachtelijke porties drank en de incidenteel opgeroepen "duizelingen" kunnen korte momenten van geluk oproepen. De drank lijkt daarbij de grote heelmeester, maar is in werkelijkheid een bedrieglijke kwakzalver: "Er is geen weg terug. Maar ik drink en laat mij meevoeren in de efemere roes naar een levensfase die onverwelkt was, omdat ik anders genoegen zou moeten nemen met het onwaarschijnlijk rustige en vreedzame bestaan van een frisse grijskop die meent gelukkig te moeten zijn omdat geen grote catastrofen hem teisteren". (p.52)

Ook in 'Weekend- pelgrimage' was de drank de grote heelmeester. Dat is de zoveelste overeenkomst in het oeuvre, maar we zien nu toch ook een essentieel verschil. In de finale afrekening in 'De morgen loeit weer aan' giet de "ik" zijn laatste whiskyfles leeg in de droge bloembak bij de porch: hij rekent ook met de drank af die hij niet meer nodig zal hebben, want er is een derde mogelijkheid.

Aan het einde van de eerste roman koos de jonge "ik" voor zijn eiland waarop hij verder wilde leven en werken, zij het in eenzaamheid. Aan het einde van deze laatste roman zien we hoe de oud-geworden ik-figuur nog slechts via zelfmoord over zijn eigen dood kan beschikken. Waar de jonge mens nog kan kiezen voor het leven, blijft met het ouder worden slechts de mogelijkheid over om in vrijheid te "kiezen" voor het tijdstip van de dood.

Postzegels

OP WEG NAAR SEOEL zijn we, met de uitgiften van de Zuidkoreaanse Posterijen in het vorige artikel, gevorderd tot het einde van 1985. Aangezien 1986 tot het Internationale Jaar van de Vrede bestempeld was, beginnen de Zuidkoreanen het Oostaziatische Jaar van de Tijger braaf met het uitgeven van een zegel van 70 won, waarbij in een als globe gestyleerde boom de vredesduiven af en aan vliegen.

Maar pal daar bovenop moeten de thematici van de Olympische Spelen en de postzegelverzamelaars van het onderwerp Sport en Spel hun hobbybeurs weer te voorschijn halen voor de zesde toeslagserie met betrekking tot Seoel 88. Ditmaal telt de emissie vier zegels van 70 won frankeerwaarde en van 30 won toeslag. Achtereenvolgens komt de schermsport, het voetballen, turnen aan de ringen en het paardrijden in de zegelbeelden aan bod. Traditiegetrouw wordt deze uitgave vergezeld door een viertal soevenier- velletjes, eveneens elk van 70 won + 30 won.

Korte tijd hierna trekt de president van Zuidkorea, Chun Doo Hwan, de reisschoenen weer eens aan en bezoekt zowat half Europa in een dappere poging het slechte imago van Zuidkorea op het gebied van de mensenrechten en van de democratie in het algemeen een beetje op te poetsen. De Zuidkoreaanse Posterijen steunen de president krachtig bij dit karwei door een emissie van vier zegels en evenzovele soevenier- velletjes, waarop telkens de beeldenaar prijkt van Chun Doo Hwan, de Zuidkoreaanse vlag en verder achtereenvolgens de Londense Big Ben, de Parijse Eifeltoren, het Parlements- gebouw van Brussel in België en de kathedraal of de Dom van Keulen uit de Duitse Bondsrepubliek.

SEOEL '88

Vervolgens wordt de vijfde algemene vergadering van het Zuidkoreaans Olympisch Comité, op 21 april 1986, opgesierd met een zegel van 70 won, waarop de Olympische Ringen en een globe te zien zijn met daaronder de woorden: SEOEL '88. Nu gaan de Spelen van Seoel voorlopig weer de ijskast in, want de X-de Aziatische Spelen vragen alle aandacht. Ter ere van deze Spelen verschijnen op 20 september 1986 een tweetal zegels van 80 won.

Op de eerste zegel is een televisiemast te zien en een gedeelte van het enorme vuurwerk, dat bij de opening van de Spelen afgestoken werd. Op de tweede zegel is het embleem van de Spelen afgebeeld. Tien dagen na deze uitgifte vierde men in Zuidkorea de vijfde verjaardag van het definitieve besluit om de Spelen van 1988 aan Seoel toe te wijzen. Ook daarin vinden de Zuidkoreaanse Posterijen een gerede aanleiding om met een zegel van 80 won voor de dag te komen.

In het zegelbeeld ziet u links het cijfer 5 en rechts een momentopname uit de beslissende vergadering van het Internationaal Olympisch Comité onder voorzitterschap van Juan Antonio Samaranch. Nauwelijks tien dagen later gaan de Zuidkoreaanse Posterijen stevig op de toeslagtoer ten bate van de Olympische Spelen. Er verschijnen twee zegels en twee soevenier- velletjes. De eerste zegel met een gewichtsheffer als zegelbeeld heeft een frankeerwaarde van 80 won en een toeslag van 50 won.

ZWARTE LIJST

Regelrecht dus een zogenaamde zwarte-lijst-zegel, omdat de toeslag meer dan 50% van de frankeerwaarde bedraagt. De tweede zegel, die een handballer in scorings- positie in beeld brengt, is van hetzelfde laken een pak. Het vreemde is nu, dat de beide soevenier- velletjes de verzamelaars qua prijs helemaal een been uitdraaien, maar niet naar de zwarte-lijst verwezen kunnen worden, omdat de toeslag binnen redelijke grenzen blijft in verhouding tot de frankeerwaarde.

Het eerste bloc, waarop de gewichtsheffer prijkt, bevat vier zegels van elk 370 won frankeerwaarde en van elk 100 won toeslag. Op het tweede velletje rondt de handballer viermaal een aanval doeltreffend af, telkens op een zegel van 400 won frankeerwaarde en van 100 won toeslag. Er werden vijf miljoen series en een half miljoen exemplaren van elk bloc in omloop gebracht. Tel uit je winst, wanneer men ergens tenminste de juiste verkoopcijfers kan ontdekken.

(wordt vervolgd)

M. ARVIS

AMNESTY CURAÇAO

Doodseskaders

AMNESTY INTERNATIONAL organiseert gedurende dit jaar een speciale actie tegen de overtredingen van de mensenrechten in een land, dat dicht bij Curaçao ligt: Colombia.

Colombia verschijnt de laatste jaren steeds vaker in het nieuws als het land waar 'drugsbaronnen' grote invloed uitoefenen op de politie en het dagelijks leven. Vooral de zogenaamde 'doods- eskaders' maken zich schuldig aan het overtreden van mensenrechten. Doods- eskaders zijn gewapende mannen in burgerkleding, die niet geïdentificeerd kunnen worden en waarop volgens de regering toezicht onmogelijk is.

In 1986 bijvoorbeeld werden meer dan 14.000 moorden gepleegd. Dat wil zeggen één moord per 2000 inwoners. Amnesty beschikt over sterke aanwijzingen dat deze doods- eskaders gesteund worden door het leger. Op deze manier wil het leger elke tegenstand tegen de regering elimineren. Oppositie- leden, studenten en docenten die alleen gebruik maken van hun recht op vrije meningsuiting, zijn vooral de slachtoffers.

Aangezien de toestand in Colombia steeds slechter wordt, heeft Amnesty dit jaar een speciale actie georganiseerd. Ook Amnesty Curaçao zal de komende maanden aan deze actie deelnemen.

Buiten deze speciale actie houdt Amnesty iedere tweede maandag van de maand een schrijfavond, waarop aan de hand van standaardbrieven aan regeringen gevraagd wordt, een bepaalde gevangene vrij te laten.

Deze gevangenen zijn gewetens- gevangenen, dat wil zeggen, mensen die vanwege hun geloof, politieke overtuiging, afkomst of sexe vastzitten en nooit geweld gebruikt of gepropageerd hebben. Deze maand kunt u schrijven voor gevangenen in Nepal, Joegoslavie en Centraal Afrika. Voor meer informatie bent u welkom op het volgende adres en wel aanstaande maandag 9 mei om acht uur 's avonds:
Amnesty Curaçao
Emancipatie Boulevard 42
(Seamen's Club House)
Hoek Prof. Kernkampweg

Recept van Bunchi Romer

Fòrnu 350
Tempu: mas o ménos 50 min.

Recept: Coffee Cake "Amistat"

Mester di:
¾ kup di margarine òf manteka
1 ½ kup suku
3 webu
1 ½ telep di vanilia
2 ½ kup di hariña
½ telep di salu
1 ½ telep di baking powder
1 ½ telep di baking soda
1 ½ kup di lechi zür
¾ kup di nechi garná
¼ kup di suku
1 kuchara di kané na puiru
½ telep di allspice

Moda di prepará:
1. Bati margarine òf manteka ku suku, te ora tin un krema lizu;
2. Pone e webunan un pa un den e krema i bati bon despues di kada un; pone e vanilia aseka;
3. Meskla hariña, salu, baking powder, baking soda i agrega esaki, bashando kada be un poko hariña un poko lechi zür den e krema;.
4. Basha mitar di e meskla aki den un fornu huntá;
5. Meskla e nechi garná e suku i e spesereinan i stroi mitar riba e meskla di bolo. Basha e sobrá mitar riba e nechi garná i stroi sobrá nechi riba e bolo;
6. Hinka e bolo na fòrnu pa mas o menos 50 minüt. No habri e fòrnu promé ku a pasa 45 minüt. Ora saka e bolo, despues di a tèst ku e ta seku, ta tap'é, lag'é sosegá, promé ku kòr'té.

De ontwerper van de 'jarige' Emmabrug

Herdenkings-plakkaat op vroegere woning L.B. Smith

U MOET ZICH voorstellen, dat er op een gegeven dag een auto van DOW voor uw deur stil houdt en dat iemand uit die wagen bij u aanbelt en vraagt, of u er bezwaar tegen hebt, dat er aan de muur van uw woning een plaquette wordt aangebracht ter herinnering aan een persoon die honderdveertig jaar eerder in uw huis geboren is. Iemand van wie u nog nooit hebt gehoord, laat staan dat u weet dat deze persoon in uw tegenwoordige woning zou zijn geboren.

Onwillekeurig vraagt u wie dat dan wel geweest kan zijn. En de bezoeker antwoordt, dat hij zulks ook niet weet, maar dat er op de plaquette, die hij u intussen al laat zien, staat dat de man op Curaçao de Koningin Emma-brug heeft doen bouwen. "Waar?" zult u mogelijk zeggen, want het verhaal speelt zich af in een gehucht in Maine, in de Verenigde Staten, waar men zeker niet dikwijls over Curaçao zal horen spreken.

In elk geval staat op de plaquette, dat mijnheer Smith in Orrington geboren is, zo heet het gehucht.

De plaquette wordt aangebracht en de heer mevrouw Joseph Gould, die toen in het huis woonden vragen zich af wie Leonard Smith geweest is. Mogelijk hebben zij intussen Curaçao op hun atlas al wel gevonden.

Het raadsel blijft. Tot de dag, dat er wederom een auto voor de deur stil houdt en het echtpaar Hartog op bezoek komt en het raadsel oplost door een biografie aan te bieden van de man, wiens naam bij de voordeur op de plaquette staat.

Zó verging het de Goulds, vertelden zij ons, nadat zij de als uit het niets opdagende bezoekers na enige begrijpelijke aarzeling hadden binnen gelaten. Zij hoorden vreemd op, toen wij hun de complimenten van het Eilandsbestuur van Curaçao kwamen brengen.

Natuurlijk spraken wij Curaçao als Curaçao uit en enigszins verbaasd vroeg de heer Gould ons na verloop van tijd, of dit eigenlijk de uitspraak was, want er stond toch duidelijk Curaçao op de plaquette, nl Curacao zonder cédille. Nadat wij ook nog dit raadsel hadden helpen oplossen — de Amerikaanse regering had de naam van het eiland gewoon fout gespeld — kwamen wij tot het doel, dat ons naar Orrington had gevoerd.

GEBOORTEHUIS

Een prachtige rit had ons van Portland, Maine, waar wij een nog levende kleindochter van Smith hadden bezocht, naar Orrington gevoerd. Orrington is een gemeente van een aantal dorpen en gehuchten, die door de rivier de Penobscot van elkaar gescheiden zijn. Mill Creek, het gehucht waar Smith geboren werd, is nu een stadswijk van Orrington geworden. Er wonen maar 600 mensen. Sinds lang ligt er een brug over de rivier, zodat men nu wel van een stadje kan spreken.

Smiths geboortehuis is van hout. Maine is een bosrijk gebied. Eind 18e en begin 19e eeuw was het er nog gevaarlijk: Indianen hadden het niet op indringers begrepen en de wilde beren, die er toen nog leefden, evenmin. Mill Creek was een nederzetting, die leefde van houtverwerking. Ook de huizen zijn dus van hout en dat zij solide zijn, bewijst Smiths geboortehuis, want toen de kleine Leonard er anderhalve eeuw geleden geboren werd — in 1838 — stond het er al. Natuurlijk is de sanitaire inrichting sindsdien veranderd, maar wij kunnen getuigen dat de Goulds heel comfortabel wonen, in kamers die groter en royaler zijn dan die welke men heden ten dage bouwt.

TWEEDE WOONHUIS

Hoe Smith naar Curaçao is gekomen, mogen wij wel veronderstellen, ook al is ons in 1971 verschenen boek over Leonard B. Smith natuurlijk allang uitverkocht. In het kort: Smith ging naar zee, kwam op Bonaire in verband met de zouthandel, leerde zo de Nederlandse Antillen kennen, waar het klimaat — hij bleef aanvankelijk om gezondheids-redenen hier — hem beviel. Hij moest zijn brood verdienen en ging in de handel. Ondernemend was hij wel, zelfs zó, dat hij de concurrentie aandurfde met S.E.L. Maduro & Sons, voorwaar geen kleine rivaal!

Hij woonde hier aan het in 1936 naar hem genoemde Leonard B. Smithplein op Otrobanda in de Villa Washington. Zijn kantoor had hij in de Madurostraat no. 46A.

Smith is tweemaal gehuwd geweest. Omdat zijn tweede vrouw het klimaat minder goed verdroeg, kocht Smith in Brewer — niet ver van Orrington — een tweede huis. In Portland woont de 85-jarige Thelma, een kleindochter, gehuwd met een architect (geen kinderen) en de naam Smith is wat de nazaten van Leonard betreft uitgestorven. Uit het eerste huwelijk had Smith 3 dochters, waarvan de Arsenaults de nazaten zijn; uit het tweede huwelijk stammen de Fernsides.

Thelma heeft van 1898 tot 1903 op Curaçao gewoond; en hoewel de kinderen uit het tweede huwelijk ook nog enige jaren op ons eiland hebben gewoond, is de herinnering aan Curaçao bij de Fernsides volkomen vervaagd.

100 JAAR BRUG

Op 8 mei 1888, een eeuw geleden, is de Koningin Emma der Nederlanden Brug — zoals de volledige naam luidt — geopend. Deze brug bestaat niet meer. In 1939 moest er een nieuwe worden gebouwd en deze kwam ook enigszins anders te liggen. Maar Smiths verdienste is het ongetwijfeld, dat hij de twee delen van de hoofdstad heeft verbonden.

... Het geboortehuis van Leonard B. Smith in Mill Creek, South Orrington ...

Het jaar 1988 brengt eigenlijk 3 jubilea van Smith: Het is 150 jaar geleden sinds Smith geboren werd (10 september), het is 100 jaar geleden dat hij de brug opende (8 mei) en het is 90 jaar geleden dat hij is overleden (16 december 1898). Smith ligt begraven op de begraafplaats aan de Roodeweg.

VICE-CONSUL EN CONSUL

In 1881 werd Smith viceconsul van de Verenigde Staten. Omdat de Consul zelf dikwijls afwezig was, kwam het erop neer, dat Smith het consulaat waarnam. In die tijd hadden de Verenigde Staten nog niet uitsluitend beroeps- consuls; gesalarieerd beroeps-consul is Smith pas geworden in oktober 1898, enkele maanden voor zijn dood.

GROTE VERDIENSTEN

Dat er in 1936 een stadsplein naar Smith werd genoemd, dat er in 1978 een reeks van drie postzegels ter herinnering aan Smith werd uitgegeven, en dat nu het honderdjarig bestaan van de Schipbrug wordt herdacht, kan ons niet verwonderen. Smith heeft veel meer gedaan dan op de plaquette aan het geboortehuis wordt gecommemoreerd.

Hij heeft het mogelijk gemaakt gekoelde dranken op Curaçao te drinken. Voordien dronk men het bier warm, of "op de tocht gezet". De dokters van die tijd waren er tegen en vonden koud bier ongezond. Smith ging ijsblokken invoeren, die hij uit de Penobscot — de rivier bij Orrington — liet kappen en geïsoleerd onder lagen zaagsel per zeilschip naar hier vervoerde.

Hij stichtte — zoals gezegd in concurrentie met S.E.L. Maduro & Sons — een handels-onderneming, die goed floreerde en die het heeft uitgehouden tot 1937, toen de zoon der onderneming aan Maduro verkocht.

Hij heeft de zout-export van Bonaire op poten gezet. Hij heeft het electrisch licht op Curaçao ingevoerd. Hij heeft de eerste waterleiding op Curaçao gebracht. Hij heeft de straatverlichting, die uit 210 kerosine lampen voor Punda en Otrobanda samen bestond, electrisch gemaakt.

Met zijn grote werk, de brug, dus 7 punten, waarom Gouverneur Bartholomeus van Slobbe hem in april 1936 eerde door het plein waaraan Smith gewoond had, om te dopen in het Leonard B. Smith Plein.

J. HARTOG

Russel 'Konki' Halmeyer oefent soms acht uur per dag:

''De 'steelpan' zal in de toekomst een steeds belangrijker instrument worden''

— door IZI MOENIRALAM —

DEZER DAGEN VINDT het eerste Curaçao Jazz Festival plaats. Gedurende vier dagen tonen Antilliaanse musici en zangers hun kunnen op jazz gebied. Veel bekende namen zijn reeds genoemd. De meesten van hun hebben op internationaal vlak reeds hun sporen verdiend. Tussen de grootheden, treden ook nieuwe talenten naar voren. Een festival als dit is een goede gelegenheid om hen aan het werk te zien. Een van deze nieuwkomers is de 29-jarige Russel Halmeyer. Samen met de Jazzband van John Willekes zal hij vanavond in De Tempel optreden. Zijn instrument is de 'steelpan'.

Russel Halmeyer wordt door zijn vrienden 'Konki' genoemd. Deze naam heeft hij niet te danken aan de klanken van zijn instrument maar aan een soulnummer. 'Funky Nassau' was indertijd een lievelingslied van hem. De hele dag liep hij het te zingen of te neuriën. Al gauw noemden ze hem 'fonky', dat werd later Konki.

Konki vertelt tussen de repetities voor het Curaçao Jazz Festival hoe hij met de steelpan in aanraking kwam, hoe hij zich in de muziek ontwikkeld heeft en spreekt zijn verwachtingen voor de toekomst van de steelpan en zichzelf openhartig uit:

"Veel mensen kennen de steelpan als een halve of hele ton waar men met stokken op speelt tijdens, bijvoorbeeld, karnavals muziek. Men vindt dat over het algemeen wel leuk en menig toerist zet zo'n 'steelband' dan ook graag op de foto. De steelpan is een relatief nieuw instrument. Het is voor het eerst ontworpen in Trinidad. Dit land heeft op het gebied van de steelpan-produktie dan ook een grote voorsprong op de rest van de wereld."

JONGSTE INSTRUMENT

"Historisch gezien is de steelpan het jongste instrument. Waar de piano of gitaar al sinds eeuwen bekend zijn, bestaat de steelpan amper 40 jaar. Het instrument is aan veranderingen onderhevig. Er wordt nog steeds aan gesleuteld om zowel de klank als de vorm te verbeteren. Samen met deze ontwikkeling groeit ook de kennis en kunde van de panspelers. Tot voor kort was met een pan van acht tonen niet veel te beginnen. Tegenwoordig bestaan er steelpans met twee chromatische octaven."

"Het is duidelijk dat zo'n pan meer mogelijkheden biedt aan de muzikant. De steelpan heeft zijn intrede gedaan in de popen jazz-muziek en begint furore te maken. Beroemde pianisten zijn er legio, vermaarde gitaristen tientallen, zo kent bijna elk instrument zijn sterren. Zelfs tot de panfluit aan toe. De eerste steelpan- virtuozen zijn echter net opgestaan, Leonard 'boogsie' Sharp en Andy Narell zijn de bekendste onder hen."

STEELBAND

"Mijn eerste kennismaking met muziek en de steelpan was ongeveer 15 jaar geleden. Ik woonde dicht in de buurt van Robert Lake die een limboshow had met steelband- muziek. Tijdens de repetities die bij Lake thuis plaatsvonden ging ik als kleine jongen altijd kijken. Na verloop van tijd kwam het ervan dat ik zelf ook ging proberen. Lake gaf wat instructies aan jongens die het spelen op de pan wilden leren en het eerste advies dat hij mij gaf, was om maar op te houden want dat werd toch niks met mij."

"De drang om te bewijzen dat mijn instructeur het bij het verkeerde eind had was zo groot, dat ik uren ging oefenen totdat ik het spel onder de knie had. Steelpan spelen is niet zo eenvoudig als het eruit ziet, hoor. Maar goed, eenmaal de smaak te pakken en erkend door medespelers, volgde al snel mijn intrede in een heuse steelband. De ALM-steelband heette die."

"Deze groep had contact gemaakt met Earl Jones uit Trinidad. Jones zou een cursus verzorgen om ons spel en onze kennis op te vijzelen. Hij kwam daarvoor om de vier maanden op Curaçao. Echt opschieten was er dus niet bij. Op gegeven ogenblik was Jones zo bezet dat hij zelfs een plaats- vervanger stuurde. De band werd helaas opgedoekt wegens gebrek aan instrumenten. De manager was met zijn instrumenten vertrokken. Met de lessen uit Trinidad was het toen ook afgelopen. Dit alles gebeurde rond 1978."

"Samen met een andere jongen besloot ik om een lokale steelpan- bouwer te helpen bij het fabriceren van de eenvoudige pannen. Op die manier verdienden wij onze eigen instrumenten. Toen er weer genoeg instrumenten waren, hebben wij de groep Scorpio opgericht. Maar ook deze band ging na enige tijd ter ziele.

MUZIEKLES

"Ondertussen was de Fundashon Instituto pa Musika opgericht. Ik meldde mij aan, omdat ik van theorie nog niet veel wist en voelde dat een theoretisch ondergrond mij verder kon helpen in mijn streven om een goede steelpan- speler te worden. Op deze school werd mij verteld dat ik beter een ander instrument kon kiezen, zoals piano, omdat de steelpan nog niet als volwaardig werd beschouwd en er dus ook geen lessen voor waren. Ik heb voet bij stuk gehouden en zo leerde ik van Errol Colina de eerste noten lezen die ik al jaren speelde. In onze oefeningen werden ook veel jazz stukken opgenomen. Op die manier maakte ik kennis met de jazzmuziek. Ik heb het dan over de periode '85, '86."

"Op het gebied van het steelpan- spel heb ik op Curaçao geen echte leermeesters gehad. Meestal maakte en maak ik zelf de oefeningen voor de steelpan. Zo nu en dan kon ik naar Trinidad om daar wat kennis op te doen over de nieuwe ontwikkelingen en vorderingen op het gebied van het steelpanspel. In Trinidad is er sinds kort een school waar in het bespelen van de steelpan onderricht wordt gegeven."

"In ieder geval kon ik met de kennis die ik op de FIM had opgedaan, meedoen aan jazz- sessions. Door te spelen met muzikanten als Roy Louis, Wotty Wout en John Willekes, groeide ik in mijn spel en in de jazz. De laatste jaren speel ik niet in een vaste groep. Door freelance te werken kom ik met allerlei soorten muzikale stromingen in aanraking. Ik heb sinds een jaar een nieuw stel pannen en het is misschien interessant te weten hoe die gemaakt zijn."

METAAL

"Zo'n steelpan is niet goedkoop. Een 'normale' pan kost om en bij de zevenhonderd dollar. Na enkele maanden is zo een pan meestal ontstemd. Doordat het instrument nog jong is, is men nog niet toe gekomen aan het fabriceren van geschikt materiaal. De pan bestaat hoofdzakelijk uit metaal en dat is vooral in onze streken erg aan uitzetting onderhevig. Hierdoor ontstemt de pan na verloop van tijd."

"Ik liep al geruime tijd met het plan rond om een zelf ontworpen pan te laten maken in Trinidad. Daar ik zelf niet over al te veel financiële middelen beschikte, werd de aanschaf van mijn pan steeds uitgesteld. Totdat een vriend, Stewart de Windt, mij in staat stelde om mijn 'droompan' te laten maken."

"Ik ben toen naar Trinidad gegaan met het ontwerp van mijn 'dobbel tenor' op zak. Aldaar ben ik op zoek gegaan naar Bertie Marshall, de beste steelpan- bouwer. Ik heb Marshall toen haarfijn uitgelegd hoe ik mijn, in een dim zeven accoord gestemde pan wilde hebben. Bij de fabricatie van mijn pan mocht ik helaas niet aanwezig zijn. Achter gesloten deuren en met veel hocus pocus werkte de 'hammerman' aan mijn pan. Heel geheimzinnig durf ik haast te zeggen. Toen hij gereed was liet hij mij roepen en feliciteerde mij met mijn instrument. Dit is het beste wat ik tot nu toe gemaakt heb. Hoe hij dat heeft gedaan, blijft het geheim van de smid."

UNIEKE PAN

"Toen werd ik de trotse eigenaar van een unieke pan. Inderdaad is de pan sinds ik het bespeel nog nooit ontstemd."

"De nieuwe pan betekende voor mij een nieuw leven mag ik haast zeggen. Door het onconventionele ontwerp moest ik mijn slagtechniek veranderen. Ik had dat van tevoren al bestudeerd, dus wist ik op welke zaken ik moest letten. Ik heb nu als het ware een nieuwe techniek ontwikkeld. Uit de steelpan kan ik nu hele accoorden tevoorschijn toveren. Iets dat eerst niet mogelijk was. Maar ik ben er nog niet want er zijn legio mogelijkheden die ik in de toekomst hoop uit te dokteren."

"De laatste tijd oefen ik dan ook regelmatig acht uren per dag. Soms tot ergenis van huisgenoten. Ook ben ik aan het componeren gegaan. Met het schrijven van een tekst heb ik nog wat moeite. Ik heb voorlopig geen haast om met eigen werk naar buiten te komen. Ik wil eerst zorgen dat ik mijn instrument door en door ken."

"De steelpan zal in de toekomst een grotere rol gaan spelen in de meeste muziekssoorten. Veelal omdat het een jong instrument is. Componisten, arrangeurs en andere muzikale dirigenten zullen het instrument meer en meer aandacht gaan geven. De goede panspelers zullen er aan moeten bijdragen dat dit instrument erkend en herkend wordt door het grote publiek. Bill Withers heeft al een hit met panspeler Andy Narell (Just the two of us) en ongetwijfeld zullen dit soort hits ervoor zorgen dat de steelpan uit de onbekendheid wordt gehaald."

ONTPLOOIEN

"Wat mijn toekomst betreft hoop ik op korte termijn een kans te krijgen om mijzelf op het totale muziekvlak te kunnen ontwikkelen. Op Curaçao is de mogelijkheid voor ontplooiing gering op dit gebied. Als ik op een of andere wijze steun kan krijgen om in het buitenland te studeren of bijvoorbeeld een stage bij Andy Narell in de VS te volgen, zou dat mijn kansen om het steelpan- spel te promoveren, vergroten."

"Op Curaçao wil ik voor een steelpan- school vechten. Door onze ligging in het Caribisch gebied, is Curaçao geschikt voor het vestigen van zo'n school. Mensen als Felix Walroud en mijn persoon zouden met behulp van een overheid, in het kader van een toerisme bevorderend beleid, onderwijs op niveau kunnen verzorgen."

SCHADUW

Tijdens het jazz- festival treedt Felix Walroud ook op. Hij heeft een naam opgebouwd als steelpan- speler en met het Londons Philharmonisch orkest al twee langspeel- platen opgenomen. "Ik denk niet dat ik in zijn schaduw sta", meent Halmeyer. "Felix is een ander soort speler. Hij is een man van de theorie. Ik speel met mijn hart en dat verschil is duidelijk te horen. Ik heb er geenszins moeite mee dat hij als dé panspeler wordt betiteld. Voor mij is het belangrijk dat mijn publiek dat te zien en te horen krijgt waar het recht op heeft en dat is, het beste wat ik te geven heb. Voor mij is het ook zaak dat zowel Walroud als ik de steelpan een 'push' geven in de jazz- muziek en ik denk dat wij wat dat betreft op één lijn liggen."

Dat Russel een openbaring is op muzikaal gebied getuigen de woorden van de Cubaanse allround artiest Bobby Carcasses. Deze zei na een jazz- sessie on waarin Konki ook meedeed: "Mag ik Curaçao feliciteren met dit fenomeen, ik ga al meer dan twintig jaar mee in de grote wereld van muziek maar een talent zoals hij ben ik nog niet tegen gekomen. De manier waarop hij de steelpan in de jazz gebruikt is werkelijk uniek."

Russel 'Konki' Halmeyer is zoals reeds vermeld, vanavond te zien in zijn performance met de Jazz Band van John Willekes. Om half negen vanavond wordt het jazz festival vervolgd in theater De Tempel. Ook morgen tijdens de finale zal Konki van de partij zijn en misschien kan het publiek dan de twee groten die Curaçao tot nu toe heeft voortgebracht op het gebied van de 'steelpan', samen aan het werk zien. Felix Walroud en Russel Halmeyer.

Knikkeren

DE ACHT KNIKKERS moeten zo in de hokjes worden gelegd, dat op iedere horizontale, vertikale en diagonale (schuine) lijn maar één knikker komt te liggen. Er zijn meerdere oplossingen mogelijk. In plaats van knikkers kun je beter acht steentjes nemen. Die rollen niet zo gemakkelijk weg!

Puzzel van de week

1. Langwerpig dik stuk hout of ijzer.
2. Edelen.
3. Lang ... in de gloria.
4. Deel van een pet.

ZIE VOOR oplossing en de winnaar de Kinderkrant over twee weken. Stuur je oplossing vóór 18 mei 1988 naar de Amigoe (Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577; Aruba - Nassaustraat 100; Bonaire - de heer Linkels, P.O.Box 122, Bonaire) en zet op de enveloppe: KINDERPUZZEL.

Winnaar van de week is:

Angelo Goeloe
Mauritslaan 1
Curaçao N.A.

Hij ontvangt een waardebon van f.15,- van Augustinus Boekhandel.

OPLOSSING vorige keer:
HORIZONTAAL: 1. feest; 4. anker; 5. kolen.
VERTIKAAL: 1. Frank; 2. enkel; 3. toren.

In de brievenbus

HALLO AMIGOE, ik ben Angelo Goeloe en ben 13 jaar. Ik lees graag krant (vooral Amigoe) en ben toevallig de puzzel v/d week tegengekomen. Ik vond het hartstikke leuk.

*****

Nou ik eindelijk klaar ben met puzzelen, zal ik je de oplossing vertellen:

HORIZONTAAL: 1. feest; 4. anker; 5. kolen.
VERTIKAAL: 1. Frank; 2. enkel; 3. toren.
Tot ziens!
ANGELO GOELOE

BESTE ANGELO,
En toevallig heb je nog gewonnen ook! Gefeliciteerd en tot schrijfs?
Groeten van tante NEL

Mopjes

Zo, bevallen de nieuwe contactlenzen?
Uitstekend. Ik kom iedere dag mensen tegen, die ik in jaren niet gezien heb.

*****

Een jongetje zat verdrietig op de stoep voor het huis, terwijl de andere kinderen binnen aan het spelen waren.

"Waarom ga je niet binnen bij de anderen spelen?" vroeg een mevrouw die langs kwam.
"Dat kan niet", zei het jongetje. "Ik moet voor baby spelen en ik ben nog niet geboren".

*****

Secretaresse: Proficiat, professor. Ik hoor, dat u vader van een tweeling geworden bent. Wat zijn het?
Professor: Als ik me goed herinner, een jongen en een meisje. Maar het kan ook omgekeerd wezen.

*****

Het is uitverkoop in Punda en Elsje mag met tante mee naar de stad. Tante koopt van alles: jurk, ondergoed, schoenen, tas en tenslotte ook nog een hoed, die vóor de spiegel wordt gepast.
Elsje: En nou nog een nieuw hoofd, he tante?

DE EGEL heeft zijn stekelige jasje om om zich tegen zijn vijanden te beschermen. Maar het heeft één nadeel: Hij kan zich niet krabben! Soms probeert hij het wel eens met zijn achterpootjes, maar het lukt niet. Arme egel. Hij zit vol vlooien, teken, bloedzuigers en meer van dat soort beestjes!

*****

Wist je dat

Hoeveel er hier gegeten wordt door de dieren van onze dierentuin weet ik niet. Maar in de Rotterdamse dierentuin "Blijdorp", hebben ze het eens allemaal opgeschreven. Houd je vast! In een jaar hebben ze daar opgegeten: 13000 broden, 200.000 kilo hooi, 200.000 kuikens, 200 kilo meelwormen. 1000 kilo pinda's, 4000 kilo ri[illegible] 16.000 eieren, 120.000 k[illegible] vlees, 100.000 wilgeta[illegible] ken, 1.900 liter mel[illegible] 75.000 kroppen sla, 37.0[illegible] kilo graan en mee[illegible] 100.000 bananen, 116.0[illegible] kilo veevoer, 150.000 a[illegible] pels, 42.000 sinaasappel[illegible] 400.000 wortels en 3.50[illegible] kilo melkpoeder.

*****

Zo'n duizend jaar geleden dachten de mensen, dat [illegible] veel meel dieren bestonden dan er echt waren. [illegible] hun dierkunde-boeken [illegible] schreven ze hoe de ee[illegible] hoorn, de griffioen, de ba[illegible] lisk en de feniks eruit za[illegible] gen. Allemaal dieren, d[illegible] dus nooit bestaan hebbe[illegible] Van de feniks wisten ze [illegible] vertellen, dat hij zichzel[illegible] als hij oud werd, ver[illegible] brandde. Waarna hij ui[illegible] zijn eigen as weer als jong[illegible] feniks verrees.

*****

Zelf yoghurt maken

BRENG 1 LITER melk aan de kook. Zodra de melk begint te borrelen, neem de pan van het vuur. Laat de melk nu afkoelen, totdat het nog net iets warm aanvoelt. Roer nu drie lepels yoghurt goed door de melk. Zet de afgesloten pan 8 uur in de volle zon en dan is je melk in yoghurt veranderd!

Om te kleuren

Onze vriendjes

WORMEN ZIJN beslist onze vriendjes niet! Dus roeien we ze uit, waar we maar kunnen. Want je kunt je hond nog zo goed te eten geven, als hij wormen heeft, wordt hij mager. En dan moet hij naar de dokter. Er zijn verschillende soorten wormen:

1. Haakwormen. Zeer kleine en bloeddorstige beestjes. 1000 haakwormen zuigen meer dan een kwart liter bloed per dag!
2. Spoelwormen. Ze zijn bleek van kleur en rollen zich op als een spiraal.
3. Lintwormen. Kunnen net als een lint meterslang worden. De stukjes, die je in de ontlasting van je hond ziet, zien eruit als een rijstkorrel. Maar elke rijstkorrel is een zakje vol eitjes.
4. Hartworm. Wordt van de ene hond op de andere overgebracht door muskieten. De hond hoest, maar hij is niet verkouden. Hartwormen kun je alleen ontdekken door het bloed van je hond te laten onderzoeken.

Stompie en Knerta

WEET JE HET nog? De bergmuisjes zouden een grote reis gaan maken, maar Bolletje wist nog van niets. Hij had de vorige keer vriendschap met Kwek de kikker gesloten. Het was wel een paar uur later, toen Kwek opeens aandachtig luisterde. "Ssst", zei hij zachtjes. "Daar zit iemand vlak bij ons!" Ja, Bolletje hoorde het ook. En hij hoorde ook, wie het waren! Stompie en Knerta! "Schiet nou eens op, vervelend kind", hoorde hij Stompie zeggen. "We moeten zien, dat we de anderen inhalen. We zijn een heel eind achter!" "Hé!" schreeuwde Bolletje blij, "Hoe komen jullie hier helemaal terecht!" Wat waren Stompie en Knerta blij, dat ze Bolletje toch nog gevonden hadden.

Ze vertelden hem van de grote trek en dat hij zo snel mogelijk met hen mee moest gaan. "Vanzelf", zei Bolletje. "Ik kan toch niet alleen achterblijven". "Hé, kan ik met met jullie mee?" vroeg Kwek de kikker. "Zo'n reis lijkt me fantastisch". "Natuurlijk", dachten alle drie de bergmuisjes tegelijk. "Ja, ga maar mee, zeker je zelf", zei Bolletje. En samen met Stompie en Knerta rende hij weg, terwijl de kikker met grote sprongen volgde.

Oplossing knikkeren.

De verjaardag van Poetsje

— door NEL BASILIO

"PSST, MOENE MUIS, luister eens!" Het was kabouter Brr, die dat fluisterde. Nieuwsgierig bleef het muisje staan. Maar toen kabouter Brr hem iets in zijn oor gefluisterd had, begonnen zijn oogjes te glinsteren. "Ja", zei hij, "Oh, wat leuk". En hij rende weg om het geheim in de oortjes van zijn broertjes en zusjes te fluisteren. Kabouter Brr zat intussen ook niet stil. Hij ging naar de geitjes en ezeltje Harisemper, naar de konijntjes, de hagedisjes en de vogeltjes.

En allemaal fluisterde hij hun iets in de oren. En de dieren renden dadelijk naar hun vriendjes en vertelden opgewonden door, wat het kaboutertje hen verteld had. Het duurde niet lang, of alle dieren uit de mondi wisten. Ja, wat wisten ze? Dat wil jij zeker ook wel graag weten, he? Luister dan maar goed. Kabouter Brr had de dieren in hun oor gefluisterd, dat Poetsje de volgende dag jarig zou zijn. Er zou groot feest zijn. En Poetsje zou niets mogen doen. Maar niemand mocht het tegen haar zeggen, want het moest een verrassing blijven.

En toen Poetsje de volgende morgen wakker werd, stonden kabouter Brr en Pinkie al naast haar bed en zongen "Lang zal ze leven", zo hard ze konden. "Sst", schrok Poetsje. "Niet zo hard! Laat de dieren het niet horen, want ik heb geen taart gebakken. Dit jaar vier ik mijn verjaardag niet". Maar ze had het nog niet gezegd, of er werd al op de deur geklopt. En toen Poetsje zich aangekleed had, zat de sala vol dieren, die hiep hiep hoeraaa schreeuwden. "Oh oh!" schrok Poetsje. "Dank je wel hoor. Ik zal dadelijk een lekkere taart voor jullie bakken en lamoentjes-limonade maken".

"Niks ervan", lachte kabouter Brr. "Jij bent vandaag jarig en hoeft de hele dag niets te doen. Ga hier maar zitten". "Maar... maar... ik moet de bedden nog opmaken", zei Poetsje. "En thee zetten en stoffen en... en...". "Dat doen wij voor je", riepen de dieren. "Aiaiai", zuchtte Poetsje, "Als dat maar goed afloopt".

Maar niemand hoorde haar. "Ik ga het ontbijt klaar maken", schreeuwde Pinkie. "En ik ga de taart bakken", riep kabouter Brr. En samen vlogen ze de keuken in. "Wij maken de bedden op", piepten de muisjes. Wij stoffen de meubels af. Dat kunnen we heel goed met onze lange staarten", knikten de hagedisjes. En de konijntjes en vogeltjes zaten ook niet stil. Ze zochten bloemen in de mondi om Poetsjes stoel te versieren en lekkere vruchten voor het feestmaal. En de geitjes en ezeltje Harisemper hielpen dapper mee.

Alle dieren waren zo druk, dat ze Poetsje helemaal vergaten. En Poetsje zat op haar stoel en keek angstig om zich heen. "Als Pinkie de theeblaadjes maar niet op de grond laat vallen", dacht ze. Ze had net gisteren de keuken een goede beurt gegeven. En kabouter Brr dacht er toch wel aan de taart op tijd uit de oven te halen? De muisjes zouden de lakentjes toch wel goed recht trekken? En oh, kijk eens, de hagedisjes hadden vergeten dat stoeltje in de hoek af te stoffen! "Ik ga..." begon ze.

"Jij gaat niet", lachte kabouter Brr, die net binnen kwam. "Je bent vandaag jarig en je mag helemaal niets doen". "Aiaiai", dacht Poetsje, "Was ik maar nooit jarig. Alles gaat natuurlijk verkeerd". Maar even later kwam Pinkie met een heerlijk kopje thee uit de keuken. Hij had niet één theeblaadje laten vallen. En kabouter Brr haalde keurig op tijd de taart uit de oven. De muisjes vertelden, dat ze alle lakentjes keurig glad getrokken hadden. En de hagedisjes hadden gezien, dat ze een stoeltje vergeten hadden. Een van hen had het vlug met zijn staartje gestoft. De konijntjes, geitjes, vogeltjes en het ezeltje hadden rode en gele bloemen gebracht. En daar had kabouter Brr Poetsjes stoel prachtig mee versierd.

"Wat heerlijk om jarig te zijn", zuchtte Poetsje verrukt. "Allemaal heel hartelijk bedankt voor de fijne verrassing, hoor". Toen kregen ze allemaal een stuk taart. En ze vierden feest tot diep in de nacht.

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333.

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 127-743.

Bankrek. nr. 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *I never sang for my father* (18 jr.); 24.00 uur *Tracy's Big Trick* (18 jr).
II: 20.00 uur *The Last Emperor* (14 jr.).
DRIVE-IN: 20.30+24.00 uur *Total Beauty* (18 jr.).

*****

BOTICA'S (nachtdienst)
Pabao brug: Sta Anna, tel.: 28181.
Pariba brug: San Nicolas, tel.: 45712.

*****

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter A. Ridderstap, Sta Cruz 362, tel.: 28017.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter J. Tromp, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.
Kinderarts: dokter Bryson, tel.: 24254/24300 (hospitaal).

*****

CENTRO MEDICO CARABOBO (L.G. Smith Boulevard, tel.: 21777): de wacht heeft dokter Rodriguez via Centro Medico Carabobo.

*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 Start here: «Amazing Magnet»; 18.30 Those amazing animals; 19.20 Science & Technology; 19.40 Big story; 20.05 Mama's family: «Fangs a lot»; 20.30 Spotlights on sports; 21.20 CNN international news; 21.40 Estreno: «Stranger in my bed»; 23.15 This week in Japan; 23.30 Sports tonight; 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Studiosport; 17.50 Style with Elsa Klensch; 18.10 Calgary; 18.30 This week in review; 19.30 Showtime; 20.30 Glory of God; 21.00 Quo Vadis; 22.15 CNN international news; 22.45 Remington Steel: «Steele flying high»; 23.00 Moneyline; 23.30 Sports tonight; 24.00 Sluiting.

MAANDAG: 18.00 Mickey & Donald; 18.30 CNN International news; 19.30 The world tomorrow: «Winning at work»; 20.00 Telenoticias; 20.30 Programma BUVO; 20.45 Kankerfonds- programma; 21.00 Dynasty; 22.00 Larry King show; 22.45 Showbiz today; 23.00 Moneyline; 23.30 Sports tonight; 24.00 Sluiting.

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTER (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45/18.30-19.30 uur.

KONINGIN WILHELMINA FONDS (tel.: 24652/22817): informatiecentrum woensdag geopend van 08.30-12.00 uur - Paardenbaaistraat 8 (boven).

BUCUTI YACHTCLUB ARUBA: 21.00-03.00 uur viering Moederdag m.m.v. Tipico Latino.

'FORSA DI HUBENTUD UNI': 20.30 uur culturele avond speciaal voor moeders - San Martinclub.

SPORT
ATLETIEK
(IDEFRE)
17.30 uur aanvang 3- en 5-km loopwedstrijden voor schoolkinderen (start en finish bij Bucuti Yachclub).
(Aruba Atletiek Bond)
17.30 uur hardloop vijfkamp op 5000 meter - Wilhelminastadion.

VOETBAL: 20.00 uur (eredivisie) Estrella vs Universal - Lago Sportpark.

*****

ZONDAG
BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *I never sang for my father* (18 jr.).
II: 18.00 uur *The Disney Classic* (alle leeft.); 20.00 uur *The Last Emperor* (14 jr.).
DRIVE-IN: 21.00 uur *Total Beauty* (18 jr.).

*****

DIVERSEN
ASV TRAPPERS: 14.00 uur viering Moederdag - clubgebouw.

SPORT
SOFTBALL **(ASB):** 10.00 uur Blue Stars vs Coca Cola/Burger King; 12.00 uur Amstel Doves vs Nevada; 14.00 uur Maduro Enterprises vs Tremont Seagrams; 16.00 uur Tremont Seagrams vs Maduro Enterprises - Caribe-terrein.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKS- MOEILIJKHEDEN (Lagoenweg 9A, 1e verdieping): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN «MAN NA OBRA»: elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om producten te kopen in het oude gebouw van «Bibito Pin», t/o Protestantse kerk, Piedra Plat.

*****

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 19.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche and zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
PIEDRA PLAT: 10.30 uur ds Hessen (m.m.v. de zondagsschool).
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds Hessen; zondagsschool op dezelfde tijd.

*****

DE NIEUW APOSTOLISCHE KERK (Schubertstraat ...): 09.30 uur kerkdienst.

*****

ROERIGE PUBLIEKE TRIBUNE ONTRUIMD

MEP verlaat uit protest vergadering parlement

Staten akkoord met overhevelen volksgezondheid naar Frank Booi

ORANJESTAD — Ruim zeven uur hebben de Arubaanse Staten zich gisteravond bezig gehouden met behandeling van de landsverordening, waarbij de portefeuille van Volksgezondheid van minister Watty Vos wordt overgenomen door minister van Publieke Werken, drs Frank Booi. Dit ingevolge een afspraak die reeds maanden geleden door de coalitiepartijen was gemaakt. Omstreeks half tien zag Statenvoorzitter, mr Hector Gonzalez, zich genoodzaakt de politie opdracht te geven om de onrustige publieke tribune, die voornamelijk met de MEP-fractie mee was gekomen, te ontruimen. Uit protest verliet korte tijd later de gehele MEP-fractie de zaal en keerde niet terug voor behandeling. Omstreeks kwart over één vanmorgen werd de landsverordening met elf stemmen vóór (coalitiepartijen) en twee tegen (ADN) aangenomen.

In tegenstelling tot de Nederlandse Antillen waar verandering van portefeuilles in de ministerraad kan geschieden, dient dit op Aruba te geschieden in de vorm van een landsverordening die door de Staten behandeld dient te worden. Het werd een vergadering waarin vooral de oppositie zich roerde en felle kritiek had op de huidige politiek van de regering en het feit, dat deze in leven wordt gehouden met vier onafhankelijke leden.

ZONDER PROBLEMEN

Er werd zwaar politiek spel gespeeld wat door de coalitiepartijen werd beantwoord en waar bij de MEP- manifestatie van de dag tevoren herhaalde malen ter sprake werd gebracht.

Tot viermaal toe moest Staten- voorzitter, mr Gonzalez, de publieke tribune tot de orde roepen. Hij had er daarna genoeg van en verzocht bij een volgde ordeverstoring de politie de publieke tribune zonder uitstel te ontruimen, hetgeen zonder problemen geschiedde.

Het groepje, dat buiten gezet werd, onder wie oud-gedeputeerde Daniel Leo en andere MEP-wijkleiders, hield zich voor het Statengebouw. Er deed zich een incident voor toen de directeur en een verslaggever van het ochtendblad Corant ter plaatse zich op de hoogte kwamen stellen. Ze zouden door de groep op onheuse wijze zijn behandeld waarna ze maar vertrokken om verdere problemen te voorkomen. Het ochtendblad had, evenals de andere media, gistermorgen veel aandacht besteed aan het mislukken van de MEP- manifestatie.

PROTEST

MEP-fractieleider Nelson Oduber protesteerde tegen het belsuit van de Staten- voorzitter en vond, dat hij meer tolerant jegens het publiek had moeten zijn. Uit protest verliet de MEP-fractie de vergadering en liet zich bij verdere behandeling van het agendapunt niet meer zien. Dit zorgde er voor, dat de tweede ronde, waaraan men toe was, in aanmerkelijk kortere tijd kon worden behandeld.

Voorzitter Gonzalez wees Oduber er op, dat hij tot viermaal toe de publieke tribune tot de orde had moeten roepen en dat dit toch zeker wel voldoende was.

De minister van Volksgezondheid, Watty Vos, gaf een heel uitvoerig betoog over het beleid op het gebied van de Volksgezondheid om de aanvallen te weerleggen, dat er op dit gebied weinig zou zijn gebeurd, waarbij zijn collega, drs Frank Booi, die de portefeuille nu heeft overgenomen, zich aansloot en van zijn kant de nodige uiteenzetting gaf.

ORANJESTAD — Air Aruba zal binnenkort de vleugels uitslaan met gebruikmaking van twee Japanse vliegtuigen met zestig zitplaatsen elk. Het betreft hier NAMC YS-11A-vliegtuigen van Nihon Aircraft Manufacturing company (NAMC). Deze vliegtuigen, die uitgerust zijn met turboprop motoren, zijn zowel in Japan, andere landen van het Verre Oosten als in de Verenigde Staten in gebruik.

ROERMOND — Het onderzoek naar de IRA- aanslagen in Nederland zit beslist niet muurvast. Het onderzoeks- team is beslist niet ontmoedigd door het feit dat na dagenlang speuren nog geen spoor van de daders is gevonden, aldus zijn woordvoerder. Hij zei "we zijn heus wel een stuk gevorderd".

*****

Met sieraden in onderbroek verstopt betrapt

Officier eist 9 maanden, advocaat komt tot vrijspraak

ORANJESTAD — Negen maanden gevangenisstraf eiste de officier van Justite tegen de Colombiaan C.R., die probeerde met tweeëntwintig gouden armbanden en elf ketttingen Aruba te verlaten. Op de luchthaven werd hij ontdekt toen de 'detector' alarm sloeg omdat hij metalen voorwerpen bij zich had.

De sieraden waren in zijn onderbroek verborgen. Uit het onderzoek bleek, dat zij uit een boutique in Oranjestad waren gestolen. Verdachte beweerde, dat hij niet in de boutique was geweest — getuigen bewezen het tegendeel — doch dat hij de sieraden van twee mannen had gekocht.

Zijn verdediger, mr Paul Sjiem Fat, wees er op, dat het personeel van de 'detector' niet de bevoegdheid had de man te onderzoeken en/of aan te houden. De raadsman vond de wijze waarop zijn cliënt op de luchthaven was behandeld niet correct. Hij besteedde geen aandacht aan de bewijsstukken van de sieraden, omdat deze op een onrechtmatige wijze waren verkregen. Hij verzocht daarna de rechter zijn cliënt onmiddellijk in vrijheid te stellen, hetgeen door de rechter — die aanstaande vrijdag vonnis zal wijzen — werd geweigerd.

Te houden op 6 en 7 juni

HI Winds-windsurfing met 40.000 dollar aan prijzen

ORANJESTAD — De tweedejaarlijkse 'Aruba Hi-Winds Pro Am' internationale windsurf- kampioenschappen zullen van 6-7 juni plaatshebben in de wateren tegenover de grote hotels. Een bedrag van veertigduizend dollar aan contanten is beschikbaar gesteld voor prijzen voor de professionals en amateurwinnaars.

Hooguit tweehonderd windsurfers kunnen deelnemen aan de kampioenschappen die gehouden zullen worden op de onderdelen: jibe slalom, speed slalom, local long distance race en gun for fun speed trials. Er worden deelnemers verwacht uit het Amerikaanse continent, Europa en Azië. De voornaamste sponsors van Aruba Hi-Winds Pro Am zijn: Coca Cola, Amstel, ALM, National/Panasonic, Aruba Tourism Authority en AHATA. Voor de buitenlandse deelnemers heeft de ALM een speciaal tarief van vijftig dollar geïntroduceerd op de vlucht Miami-Aruba op 2 juni aanstaande.

De geldprijzen alsmede de prijzen in natura worden door Windrider Travel, Sailboards Aruba, Roger's Windsurf Place en andere firma's uitgereikt tijdens een galadiner op De Palm Island na afloop van de races. Het inschrijfgeld is zodanig, dat de amateurs de helft betalen. Inschrijvingen moeten verzonden worden aan: Cammaert, Scopetstraat 7, Aruba, Dutch Caribbean.

Chileense balling kort op Aruba

ORANJESTAD — Een Chileense vrouw, die met haar kind enige dagen op Aruba onderdak vond, is naar Caracas vertrokken. Daar zal zij een visum krijgen om naar Canada door te reizen waar haar echtgenoot reeds aanwezig is.

De vrouw, die het geld van haar echtgenoot niet tijdig ontving, was dankbaar voor de hulp die zij kreeg van de vrouwen- organisatie MAMONA en het kindertehuis Casa Cuna. Uit gesprekken bleek, dat zij voor vertrek uit Chili door militairen slecht was behandeld en gemarteld, waarvan de tekenen nog op haar lichaam zichtbaar zijn.

Ingezonden

Nos jovenan

Ta conoci ta, cu empleadonan den e ramo hotelero of den e ramo di construkshon, ta traha a base di contractnan di algun luna. E empleadonan aki hopi vez ta hendenan cu un diploma den nan sako.

Den e segundo trimester di e aña escolar 1987-1988 por wordo constata cu **70 alumno** a kita for di John F. Kennedy school sin diploma. Nos ta hanja sa via medionan di comunikashon cuanto barco di tourista ta drenta, cuanto tourista ta bishita Aruba. Lo ta bon si nos por a hanja sa cuanto alumno ta bandona skolnan awendia sin diploma.

E desarollo negativo aki parcialmente ta debi na e cantidad di trabao cu tin den ramo di construkshon i tambe como security guards. Hopi di nos jovennan ta kai den e tentashon di laga nan estudio, pa e placa cu nan ta cuminsa gana di biaha.

Pero kiko lo para di majan? Ora e trabaonan di construkshon kuminsa bira menos, sin duda nos jovennan lo para bira katibunan cu contractnan cu no ta sirbi pa nada. Como issue politico e gobierno di A.V.P. a bini cu e job-center, cual segun mi tin su bandanan positivo, pero tammba su banda negativo. Di e banda negativo mi kier a ilustra e peligro cu nos juventud ta core. Pa e projecto di job-center a wak solamente probecho politico, sin tene cuenta pa futuro of cu futuro di nos juventud, a base di decishonnan ad hoc.

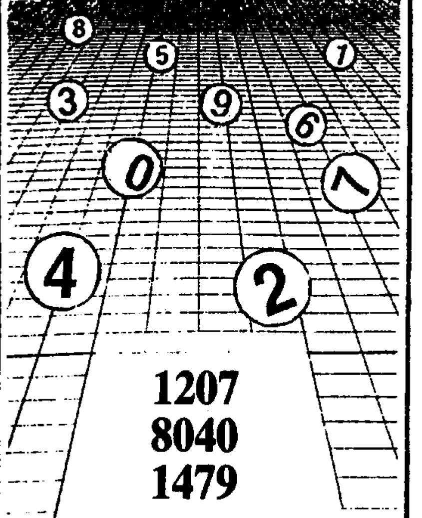
Sugerencianan: Motiva i stimula nos jovennan cu ta hopi jong ainda i no tin ningun diploma, pa nan caba na estudio promé. No crea imagennan bunita pa nan. No ganja nan cu cursonan cortico cu pago, pero sin diploma recomenda. Munstranan riba e consequencianan pa futuro. Sin diploma nan no por exigi nada i lo nan ta un "speelbal" den man di doño di trabao.

Ban ta sincero cu nos juventud, pa nan tambe tin un bon futuro.

JUAN FARRO
Aruba

ORANJESTAD — Het voetbaltoernooi voor basisscholen is van start gegaan met het zingen van het volkslied en het verrichten van de aftrap door Sylhianne Vrolijk (zie foto). In de openings- wedstrijd won het Sint Dominicus College met 1-0 van het Heilig Hart College.

ORANJESTAD — John Godfrey, een Amerikaanse expert op het gebied van de casino gaming board, arriveerde gisteren op Aruba op verzoek van de regering. Hij had gisteren al een onderhoud met minister van Justitie, Watty Vos, over de oprichting van een casinoraad. Deze commissie heeft als taak om op meer efficiënte wijze het beheer van casino's op Aruba te controleren.

Tijdens CHIC 88- bijeenkomst op Aruba

Frank Abagnale doet boekje open over fraudewerk

ORANJESTAD — Eén van de gastsprekers op de komende CHIC '88 op Aruba is Frank Abagnale, die in de Verenigde Staten bekend staat als de 'white collar crime expert'. Op 14 juni spreekt Abagnale over 'You catch the thief - a con mans way of capturing a Caribbean holiday'.

Voordat hij 21 was, had hij reeds zoveel geld bij elkaar, dat hij multimiljonaire was. Hij hield geen boeken, maar de FBI beschuldigde hem voor 2.5 miljoen dollar aan frauduleuze cheques te hebben verzilverd. Hij bracht daarvoor ook enige jaren door in gevangeniscellen in Frankrijk en Zweden. Daarna werd hij uitgezet naar de VS waar hij zeven van de 72 jaren van een vonnis uitzat toen hij parpool werd vrijgelaten. Hij betaalde op de duur de 2.5 miljoen dollar terug.

Tijdens de bijeenkomst op Aruba zal hij zijn "werkzaamheden" nader toelichten, waardoor vooral de hotels gewaarschuwd kunnen worden wat hun te wachten staat als ze niet uitkijken. In de loop der jaren hebben een kwart miljoen mensen in 47 staten en twaalf landen naar hem geluisterd en werd hij door International Plattform Association twee jaar achtereen als de topspreker van de VS gekozen. In 1980 beschreef hij in de bestseller 'Catch me if you can' zijn leven.

Aanval Nel Oduber op redactie Amigoe

ORANJESTAD — De redactie van de Amigoe op Aruba ontving gisteravond laat een telegram van de MEP-fractieleider, Nelson Oduber, waarin deze mede naar aanleiding van het Amigoe- bericht dat actieve leden van de MEP versterking van de partijleiding wensen, binnen 24 uur de namen van die leden wil weten. Indien de Amigoe die namen niet geeft, dan beschouwt Oduber het Amigoe-bericht als een grove leugen en moedwillige laster.

Hij insinueert, dat de Amigoe getracht heeft zijn goede naam in diskrediet te willen brengen, en dat hij persoonlijke aanvallen van de redactie op zijn persoon beu is. "Nooit is de steun binnen de partij aan mijn persoon zo groot geweest als op dit moment", aldus de MEP-leider in zijn telegram. Hij voegt er nog aan toe, dat de MEP dezelfde avond de manifestatie van donderdag evalueerde. Met geen woord rept Oduber in zijn telegram over de 'rekenfout' die hij maakte en waarover de Amigoe uitvoerig berichtte. De politie schatte dat er ongeveer achthonderd deelnemers waren; Oduber noemde het aantal van zesduizend.

Commentaar Amigoe-redactie op Aruba:

De door Oduber gebruikte woorden als "insinuaties" en "uitdaging" laten wij geheel voor zijn rekening. Wel kunnen we ter verduidelijking hem laten weten, dat met "actieve medeleden" die mensen bedoeld worden, van wie wij weten dat zij nog steeds MEP-leden zijn en die in gesprekken en uitlatingen duidelijk te kennen gaven, dat Nelson Oduber het alléén niet kan en dat er versterking moet komen in het belang van de partij. Het is niet de eerste maal, dat dergelijke stemmen opgaan. Overigens behoeft Oduber alleen maar eens de straat op te gaan. Dan zal hij horen dat algemeen het mislukken van de manifestatie geweten wordt aan het feit, dat de partij geen sterkere leiding heeft.

Er is hier dus geen sprake van "grove leugens" of "moedwillige laster". Het lijkt erop, dat Oduber een "zondebok" zoekt voor het mislukken van de manifestatie. Het wordt tijd, dat hij in de harde werkelijkheid gaat leven.

Het is niet bekend of Oduber ook aan andere media telegrammen heeft gezonden. In die media werd het leiderschap van Oduber ook ernstig in twijfel getrokken.

Overigens, sans rancune.

Willemstad Jaycees Curaçao

Curaçaose bevolking eet ongezond

WILLEMSTAD — De Curaçaose bevolking eet niet gezond. De zogenaamde 'schijf van zeven', die de basis biedt voor de bereiding van een gezonde maaltijd, blijkt slechts bij 32 procent van de bevolking bekend te zijn. Wit brood en rijst zijn de twee belangrijkste basis voedingsbronnen. Slechts een beperkt percentage van de Curaçaose bevolking eet bruin of volkoren brood. Twee van de drie personen op Curaçao eet regelmatig groente. Van deze groep eet ongeveer 70 procent verse groente, de overigen eten blik- of diepvries- groente. De consumptie van water blijkt zeer beperkt te zijn, terwijl slechts weinig mensen melk drinken. Kaas daarentegen wordt wel veel gegeten. Dit zijn de voornaamste resultaten van een onderzoek 'Eet gezond, goed en gebalanceerd', dat bij ongeveer 350 personen is uitgevoerd door de Willemstad Jaycees Curaçao (WJC).

De resultaten van het onderzoek werden donderdag in Zeelandia Business Centre bekend gemaakt. De enquete vormt de basis voor een georganiseerd en educatief voedings- voorlichtings- programma 'Kome salu, bon i balansa' (Eet gezond, goed en gebalanceerd) van de Willemstad Jaycees Curaçao. Met dit project wil de service club via verschillende activiteiten het belang van een gezonde voeding gebaseerd op de 'schijf van zeven' benadrukken. De schijf van zeven is een speciaal voor de Antillen bijgewerkte voedingswijzer, waarin de voor de mens noodzakelijke dagelijkse voedings- stoffen staan vermeld. Aangezien de meest recente gegevens over voeding en voedings- gewoonten op de Nederlandse Antillen dateren uit de jaren '60 en '70, was een meer recent onderzoek noodzakelijk.

PRIMEUR

Volgens projectleider Norman M.A. De Lanooy is de enquete een primeur voor Curaçao. De Lanooy: "De resultaten van de enquete geven slechts een eerste indicatie van de huidige situatie op voedings- gebied. In de tweede fase zal een team van diëtisten de verzamelde gegevens nader analyseren en ondermeer ingaan op de hoeveelheid calorieën van onze voeding. Dit rapport is dan ook meer vergelijkend van aard. Het is daarom van belang dat de gepresenteerde resultaten met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd". Voor de opzet en technische uitvoering van dit onderzoek heeft WJC de medewerking van Akademia di Komputer, de diëtisten- vereniging en de UNA gekregen. In de periode van 28 maart tot en met 12 april zijn ongeveer 325 personen telefonisch ondervraagd, terwijl 25 persoonlijke interviews zijn afgenomen bij vrouwen in de Kraamkliniek van Rio Canario.

Uit de gegevens komt naar voren, dat voor het merendeel van de ondervraagden het normale voedings- patroon uit drie volledige maaltijden per dag bestaat, terwijl 40 procent twee of minder complete maaltijden gebruikt. Dagelijks worden slechts vier glazen water of andere dranken genuttigd, hetgeen zeer weinig is. De meesten (84 procent) eten een ontbijt. Het ontbijt bestaat uit brood met boter en beleg, waarbij thee of koffie wordt gedronken. Er blijkt een duidelijke voorkeur te bestaan voor de consumptie van wit brood: 59 procent tegenover 28 procent bruin brood. Over het algemeen wordt kaas (56 procent), soms worst, als beleg gebruikt. Een goed alternatief voor brood is pap of corn flakes. Dit wordt vrijwel niet gegeten. De meeste mensen (58 procent) drinken koffie of thee met suiker bij hun ontbijt. Andere dranken die bij het ontbijt worden gedronken, zijn juice of limonade. Fruit blijkt bij slechts 33 procent van de ondervraagden deel uit te maken van het ontbijt.

WARME MAALTIJD

De middag- maaltijd wordt door 91 procent van de respondenten gebruikt, waarbij een duidelijke voorkeur bestaat voor de warme maaltijd. Deze maaltijd bestaat meestal uit rijst met kip of vis (in mindere mate vlees) met als bijgerecht gebakken banaan of groente. Aardappelen wordt door 8 procent en funchi/ stoba door slechts 5 tot 7 procent gegeten. Een aantal ondervraagden eet 's middags brood. Deze broodmaaltijd vertoont veel gelijkenis met het ontbijt. Aanvulling op deze basis- maaltijd vormt een ei of fruit. Relatief veel mensen (41 procent) drinken water bij de middagmaaltijd. Juice en limonade wordt verhoudings- gewijs iets minder vaak gedronken, terwijl koffie en thee slechts door een beperkt aantal mensen wordt gebruikt.

Veertig procent van de respondenten eet 's avonds na 19.00 uur. De meesten eten dan een brood- maaltijd (60 procent), 40 procent eet een warme maaltijd. Deze warme maaltijd bestaat uit rijst. Funchi en stoba staan bij respectievelijk 2 en 9 procent van de geënqueteerden op het menu. Naast vlees wordt, in mindere mate, kip of vis gegeten. Als bijgerecht ook hier gebakken banaan en groente. Vierendertig procent eet 's avonds geen groente. Degenen die 's avonds een broodmaaltijd gebruiken, eten vooral wit brood met boter en kaas. Bij de maaltijd wordt meestal water (22 procent) gedronken, juice, thee of koffie met suiker in iets mindere mate (ongeveer 20 procent). Tussen de maaltijden door eet 40 procent nog een aantal snacks, zoals pan dushi, kroket, loempia of pasteitje.

Inkomen speelt een rol bij de samenstelling van het voedingspakket. Met een beperkt budget kunnen namelijk niet alle noodzakelijke voedings- middelen aangeschaft worden. Maar een laag inkomen behoeft niet automatisch een deficient voedselpakket in te houden. Evenmin garandeert een hoog inkomen een gezonde voedings- wijze. Bij de enquete is tevens nagegaan, of er speciale diëten gebruikt worden. Het blijkt dat 22 procent van de ondervraagden een dieet volgt, waarbij suikerziekte, bloeddruk en de wens tot afslanken als voornaamste redenen worden aangehaald.

ZWANGEREN

Gedurende drie dagen is met 25 vrouwen die een bezoek brachten aan de kraamkliniek Rio Canario gesproken. Het merendeel van de vrouwen (68 procent) bezocht de kraamkliniek voor zwangerschaps- controle. De leeftijd van de ondervraagde vrouwen varieerde van 15 tot 41 jaar. Zij kregen dezelfde vragen voorgelegd, die ook aan de andere groep zijn gesteld, plus een aantal voor deze groep specifieke vragen. Slechts twee vrouwen bleken een speciaal dieet te gebruiken en wel een zoutarm dieet. De ruime meerderheid van deze groep gebruikt drie volledige maaltijden per dag (64 procent). Twaalf procent gebruikt slechts twee maaltijden per dag, terwijl 24 procent zelfs vier of meer maaltijden gebruikt. Groente eet slechts 44 procent geregeld, terwijl 16 procent minder dan drie maal per week groente eet. Geen van de ondervraagden gebruikt alcohol, 44 procent drinkt meer dan drie glazen juice en 80 procent meer dan drie glazen water per dag.

Informatie over de dagelijkse voedings- behoefte bleek maar bij een beperkt aantal personen aanwezig te zijn. Slechts 20 procent van de ondervraagde zwangere vrouwen bleek te weten wat de 'schijf van zeven' inhield. Gevraagd naar gezonde voedings- middelen noemden de ondervraagden groente (31 procent), fruit (22 procent) en melk (14 procent). Daarnaast worden genoemd vis, kip en vlees (13 procent), juice (4 procent) en in veel mindere mate pap, soep, bruin brood en 'kuminda krioyo'. Gevraagd naar ongezonde voedings- middelen antwoorde meer dan de helft zout (30 procent), zoet (22 procent) en 'pika' (17 procent), zonder dit nader te specificeren. Verder werden ongezond genoemd varkensvlees (9 procent), kerrie (6 procent), alcohol (4 procent) en in nog mindere mate aardappelen, yoghurt, avocado, funchi, 'cool aid' en wit brood.

WILLEMSTAD — Op 11 mei vindt om 7 uur 's avonds in de kantine van het St Elisabeth Hospitaal de uitreiking plaats van de certificaten voor de cursus 'Run je eigen Bedrijf'. De cursus werd georganiseerd door Inisiativa Partikular Korsow (IPK) in samenwerking met de sectie Werkgelegenheids- projecten van Sociale Zaken en gefinancierd door Sede Antia.

Thema congres: privatisering

Caribische Telecommunicatie organisatie op Curaçao bijeen

WILLEMSTAD — De 'Caribbean Association of National Telecommunication Organizations' (Canto) houdt volgende week haar jaarlijkse conferentie op Curaçao. Het thema van deze organisatie, waar ook Setel lid van is en Landsradio geassocieerd lid, is "Breaking new ground" waarbij de privatisering van telefoon- en telecommunicatie- bedrijven van alle kanten belicht zal worden. De Canto is een zeer jonge organisatie die in 1985 door zeven landen in het Caribisch Gebied werd opgericht. Inmiddels is het ledenaantal verdubbeld en de Canto verwacht dit jaar nog meer leden te werven.

Het Curaçaose telefoonbedrijf Setel NV is dit jaar gastheer van de conferentie die zondag in het Caribbean Hotel begint en tot en met vrijdag duurt. Vele afgevaardigden van de verschillende leden en internationale gastsprekers komen dit weekeinde naar Curaçao. Ook worden er op deze conferentie politici uit het Caribisch Gebied verwacht die de politieke aspecten van privatisering zullen bespreken. In totaal worden er 100 tot 130 deelnemers verwacht.

EIGEN GEZICHT

Directeur Angel Kook van Setel liet gistermiddag tijdens een persconferentie weten trots te zijn op het feit dat de Canto- conferentie dit jaar op Curaçao plaatsvindt. Setel vindt het noodzakelijk om bij te zijn van de Caribische organisatie omdat dit belangrijk is voor de ontwikkeling van de telecommunicatie- sector. "Het Caribisch Gebied krijgt steeds meer een eigen gezicht", aldus Kook.

Secretaris- generaal Felipe Noguera is al op Curaçao voor de voorbereidingen. Hij legde gisteren uit dat de belangrijkste doelstelling van de Canto is om ervaringen en expertise uit te wisselen: onderwerpen die van gemeenschappelijk belang zijn worden door de leden besproken en de problemen waar zij mee te kampen hebben in deze sector die onderhevig is aan een enorm snelle ontwikkeling.

SNELLE GROEI

De Canto wil de Caribische landen dichter bij elkaar brengen in de sector telecommunicatie. Deze sector is aan een enorme snelle groei onderhevig. Alleen voor het Caribisch Gebied al, is de verwachting dat in de jaren 1983 tot 1993 in totaal 3,5 biljoen dollar geïnvesteerd zal worden. Volgens Noguera heeft het Caribisch Gebied dan ook potentieel om een belangrijke positie in te gaan nemen in de ontwikkeling van telecommunicatie. De Canto hoopt te bereiken dat in de toekomst een deel van de apparatuur die nu nog allemaal uit het buitenland moet komen, in het Caribisch Gebied vervaardigd kan gaan worden. Niet alleen voor de 'eigen markt' maar ook voor export.

Latijns Amerika lijkt bijvoorbeeld een potentiele markt voor de export van expertise op dit vlak: daar lopen de ontwikkelingen ver achter in vergelijking tot het Caribisch Gebied. Training van personeel in deze sector, is ook een aspect dat bij de Canto veel aandacht krijgt. Dat er in het Caribisch Gebied zelf opleidingscentra komen, zoals op Curaçao, wordt door de Canto toegejuichd. Dat maakt het immers eenvoudiger om opleidingen te organiseren.

ACTUEEL

Het thema van dit congres is ook voor Curaçao zeer actueel. Hier is het aspect van privatisering van de telecommunicatie- bedrijven immers ook aan de orde. Onder de titel "Breaking new ground" zal dat onderwerp uitvoerig besproken worden. Belangrijkste spreker hierbij is Mark S. Fowler, een Amerikaan die enorm veel ervaring heeft op dit terrein en in de Verenigde Staten belangrijke veranderingen in de telecommunicatie op gang heeft gebracht.

Tevreden is Noguera ook over het feit dat dit jaar voor het eerst Caribische politici aan de Canto- conferentie zullen deelnemen. Die zullen de politieke aspecten van privatisering belichten.

Publiek bepaalt het programma

De Tempel goede keus voor Curaçao Jazz Festival

WILLEMSTAD — De tweede avond van het Curaçao Jazz Festival zit erop en wederom hebben jazz- en muziekliefhebbers kunnen genieten van goede presentaties. Het festival heeft zich verplaatst naar de accomodaties van theater De Tempel wat een goede zet bleek te zijn van de organisatie. De verschillende stijlen van de drie groepen die aantraden zorgden ervoor dat het publiek wederom muziek van diverse jazz genres te horen kreeg. Jacques Royer en de zijnen hebben de programma's per avond met zorg samengesteld en hun keus blijkt nu succesvol.

Gitarist Stanley Betrian

Dat niet alles vlekkeloos verliep was van te voren al ingecalculeerd en door omstandigheden die niet aan de organisatie te wijten waren begon de eerste formatie wat later dan gepland. Wederom verwelkomde Percy Pinedo als ceremoniemeester het publiek en een speciaal welkomswoord was er voor de 'waarnemer' van de International Jazz Federation (IJF), Scofield Pilgrim. Lito Scarso's Sound was de eerste die de aanwezigen mocht verwennen met moderne jazz.

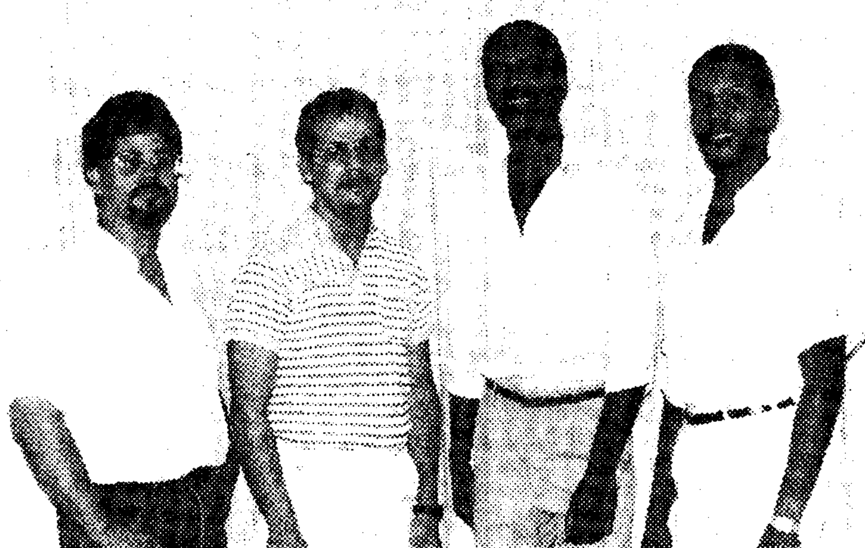
MEESTER

Voor een viermans formatie produceerde deze groep een vrij volle sound. Een strakke drummer, Bepo Delfina en de swingende basist, Johnny Wout zorgden voor een stevige ritmesectie. Een ritmesectie die door de meester Lito Scarso gebruikt werd om zijn techniek te etaleren. Lito toonde zich vooral aan meester in het proppen van zoveel mogelijk noten in één maat, maar met een souplesse die op dit festival nog niet werd vertoond.

De rol van saxofonist Pierre Vicco was wat aan de bescheiden kant. Wat hij echter liet horen was mooi en goed. Vooral zijn mondharmonica solo in een latin jazz nummer was prachtig. Het kwartet was er een van weinig woorden en veel muziek. Bepo Delfina mag nogmaals vermeld worden om het feit dat hij als autodidact zeker niet onderdoet voor de overige drummers van dit festival.

ARUBA

Na Lito Scarso werden de organisatoren verrast door het publiek. Deze besloot zelf een pauze in te lassen en toen een ieder weer terug was op z'n plek werd door middel van applaus om de volgende artiest gevraagd. Een leuke bijkomstigheid in dit festival. Het Delbert Bernabela Kwartet uit Aruba was aan de beurt. Alt- saxofonist Bernabela, pianist Victor Camacho, drummer Carlos Bislip en bas- man Mike Edwards, brachten 'lichte jazz'. Een welkome afwisseling na de stevige ritmes van de vorige formatie.

Het Delbert Bernabela Kwartet

Enkele eigen composities en wat bekendere nummers werden in een vrij kort optreden ten gehore gebracht. Pianist Victor Camacho, die op Curaçao geen onbekende is, bespeelde de vleugel op een wijze die hem eigen is en ontving verschillende ovaties voor zijn solo's. Basist Mike Edwards was sober maar efficient in zijn spel. Het publiek verwachtte Bernabela ook op de fluit te zullen horen, wat helaas niet geschiedde. Na een dankwoord van de bandleider, waarin hij de organisatie feliciteerde met dit festival, bracht de groep een samba van drummer Bislip die daarmee zijn muzikaliteit bewees. Dit was tevens het laatste nummer van het kwartet.

GEADOPTEERD

De eer voor het afsluiten van deze tweede avond van het festival was weggelegd voor Nos Kos van Eric Calmes en consorten. De Nederlandse drummer Lucas van Meerwijk werd door het publiek geantillianiseerd om zijn fijn gevoel voor Latijnse ritmes.

Nos Kos had op de openings avond reeds furore gemaakt en het publiek was wederom erg ingenomen met de presentatie. Tot grote vreugde van eerdere bezoekers bracht de groep ook andere nummers dan de vorige avond. Het geluid was door het kleinere podium compacter. Met weemoed zullen Juchi, Felix, Cedric, Rudy, Eric en de nieuwe Antiliaanse zoon, Lucas, aan dit festival terug denken. Zo ook het publiek. De enige troost die allen meekregen, was dat er nog een volgende keer is.

VUURWERK

Voorlopig gaat het festival vanavond verder met optredens van Igor Atalita & Company. Dit is een gelegenheidsformatie onder leiding van Berklee- student Igor Atalita. In deze formatie spelen onder anderen gitarist Stanley Betrian en multimuzikant Wotty Wout (bas).

Het Anbojou sextet uit St. Maarten maakt ook haar opwachting en John Willekes zal met Jazz Expression de avond beëindigen. In deze formatie zal er steelpan- vuurwerk te zien en te horen zijn van Russell 'Konky' Halmeyer. In deze editie staat ook een interview met Russell. De zaal van theater De Tempel gaat om acht uur open en het Curaçao Jazz Festival begint om half negen.

Zondag zal de finale plaatsvinden en dan zullen aantreden de Dave Mathews Group onder leiding van Ronchi Mathews. Ronchi heeft inmiddels een naam opgebouwd als toetsenman en dat zal hij ongetwijfeld weer waarmaken.

Roy Louis Group zal de laatste formatie zijn op dit festival en in een grote jam- sessie zullen publiek en muzikanten het festival beëindigen. Wederom om half negen 's avonds in theater De Tempel.

Vier nieuwe bedrijven op Curaçao gevestigd

WILLEMSTAD — Op Curaçao zijn vier nieuwe bedrijven gevestigd. Dit zijn Peanut Products Processors, Curaçao Packing Co., Cafepas en Antillean Margarine & Fat Co. Deze bedrijven zijn reeds met de produktie aangevangen of staan op het punt te gaan produceren. De regering van de Nederlandse Antillen heeft aan deze bedrijven marktbescherming verleend of toegezegd. De totale investering van de vier bedrijven bedraagt meer dan zes miljoen Antilliaanse gulden, terwijl de totale directe werkgelegenheid in de aanvangsfase 44 personen bedraagt. Afhankelijk van het succes op de lokale markt en de exportmarkt kan de werkgelegenheid nog toenemen.

Deze week heeft de demissionaire minister van Handel, Industrie en Werkgelegenheid, drs. Marco de Castro, deze nieuwe fabrieken bezocht. Peanut Products Processor is gevestigd op het industrie- terrein Brievengat. Het is een pindakaas- fabriek, waarin ongeveer een miljoen gulden is geïnvesteerd. Momenteel zijn er tien mensen werkzaam en onlangs is men met de produktie gestart. Op korte termijn zullen vijf verschillende merken en smaken pindakaas op de markt verschijnen.

Curaçao Packing Co. is gevestigd naast het gebouw van Winkel & Zonen in de Penstraat. Het is een 'high tech' verpakkingsbedrijf van melkpoeder, dat aan alle internationale kwaliteitseisen voldoet. In het bedrijf is meer dan drie miljoen gulden geïnvesteerd. In de aanvangsfase zullen tien personen te werk worden gesteld. De produktie start over ongeveer een week. De melkpoeder zal op de lokale markt onder verschillende benamingen verschijnen. Tevens zal Curaçao Packing zich sterk richten op de export. Daartoe zijn reeds veelbelovende contacten gelegd met potentiële afnemers in Haiti, Sto. Domingo en Guatemala. Zodra de melkpoeder- verpakking goed op gang is, zal tevens begonnen worden met het verpakken van verschillende soorten snacks.

KOFFIEFABRIEK

Cafepas is eveneens gevestigd op het industrie- terrein Brievengat. Dit bedrijf gaat zich bezighouden met het branden en malen van koffie en het verpakken van instant- koffie. De investeringen bedragen meer dan 1,5 miljoen Antilliaanse gulden. De fabriek zal aan ongeveer tien personen werk verschaffen. Over enkele weken wordt met de produktie van verschillende merken en smaken koffie gestart. Het grootste gedeelte van de ingevoerde bonen en alle instant- koffie is afkomstig uit Brazilië. Aangezien men verschillende melanges wil produceren, zullen ook koffiebonen uit andere landen in de regio worden geïmporteerd. Voor de export zijn ook plannen gemaakt.

Antillean Margarine en Fat Co. is gevestigd op Parera bij de fabriek van Dioro olie, Alimentos Antillanos. De fabriek gaat margarine, shortening en lard produceren. De investering bedraagt ongeveer 800.000 gulden. In de aanvangsfase biedt de fabriek werk aan twaalf personen. Men is reeds begonnen met de produktie van enkele soorten margarine van het merk Dioro. Op korte termijn zal ook Blue Band onder licentie van Unilever worden geproduceerd. Blue Band is bestemd zowel voor de lokale markt als voor export naar Aruba en St. Maarten. Op langere termijn wordt tevens gedacht aan de produktie van mayonnaise.

RIJKAARD VOORNAAMSTE KANDIDAAT VOOR BARCELONA

Cruijff: 'Van Eijden heeft geen capaciteiten'

Cruijff vertelt op persconferentie niet alles over de affaire-Ajax

VINKEVEEN — Op de drempel van een grote internationale trainersloopbaan wenste de nieuwe Barcelona-coach Johan Cruijff niet alle mannen en paarden te noemen in de meest geruchtmakende affaire uit het nationale voetbal van dit jaar. Tijdens de persconferentie over zijn plannen met Barcelona wilde Cruijff wel kanttekeningen plaatsen over zijn vertrek bij Ajax. Ook wist hij de aanwezige pers te vertellen dat Frank Rijkaard een van de voornaamste kandidaten is om door Barcelona aangetrokken te worden. Het conflict, dat Cruijff en Rijkaard bij Ajax in september hadden, is uit de wereld. Het heeft volgens Cruijff niet eens bestaan.

Na lang aandringen ging een beschuldigende vinger naar het circuit van tussenpersonen, dat zich altijd bemoeit met de transfers in Amsterdam. "Ik verdiende veel geld bij de club. Daar hoort stelen dan niet bij. De transfer van Larsson werd, toen we hem echt nodig hadden, in twee dagen afgerond. Daar komt dan verder niemand tussen. Er is in mijn tijd geen dubbeltje verdiend aan transfers. Willems heeft Ajax 1,8 miljoen gulden gekost. Dan zal hier en daar wel wat gebeurd zijn. Harmsen wilde altijd een verlanglijstje met spelers van mij hebben. Voor wie dan? Hij kan dat toch verder niet beoordelen. Ik zet daar mijn vraagtekens bij", aldus de 41-jarige coach, die de huidige rol van bemiddelaar Ger Lagendijk ook even ter sprake bracht. Die zou in de zaak-Bosman met Toulon $100.000 bemiddelingsgeld hebben bedongen. Dergelijke praktijken waren voor Cruijff, die zichzelf strikt eerlijk noemde, in zijn jaren bij Ajax uit den boze. En daarom moest hij weg.

ONTSLAG WAS SPEL

De ontslagneming van Cruijff op 4 januari en alle heisa daarna was volgens hem onderdeel van een strak geregisseerd spel met een niet door hem te specificeren brein achter de knoppen.

"Harmsen was het niet. Die zit niet in de groep. Van Eijden heeft er zonder denigrerend te willen zijn de capaciteiten niet voor. Maar er is wel aan meegewerkt. In september rond de affaire-Rijkaard is het achteraf al begonnen. Ik dacht dat de gewonnen Europa Cup van Athene iets moois was voor de club. Twee jaar is de publiciteit voor de club goed geweest, maar ik trok blijkbaar te veel aandacht. Toen rond die wedstrijd in Dundalk ben ik hier en daar aangevallen. In oktober ben ik in Hamburg een gentlemen's agreement overeengekomen met drie mensen, Harmsen, Bakker en Peter Haan, de sponsor.

Ver na middernacht en kort nadat Barcelona een afkoopsom van twee miljoen aan Ajax had geboden om mij tussentijds binnen te halen. Ik ben zelfs van vele kanten gefeliciteerd. Later bestond dat plotseling weer niet, althans volgens Bakker en Harmsen omdat het een puinhoop was? Omdat Peter Larsson verder was dan een half jaar verder? Allemaal halve waarheden en dat krijg je met mensen die de materie niet beheersen."

GEDWARSBOOMD

Cruijff heeft de indruk bevestigd gekregen, dat hij in zijn werk werd gedwarsboomd. Met name zijn optreden in transfers, waarmee hij zich ging bemoeien toen de commerciële directeur Van Eijden naar zijn zin niet snel genoeg werkte, werd bemoeilijkt.

"Op 10 september had ik al drie weken onderhandelingen achter de rug met de spits van Porto, Rabah Madjer. Die zou een seizoen komen voor nul cent huur en slechts een salaris voor rekening van Ajax. Op die dag laat ik het bestuur de plannen weten, drie dagen later loopt Bayern het. Dit is doelbewust uitgelekt. Cruijff die een internationale spits binnenhaalt voor zo weinig geld: dat kon niet. Ik ben ook misleid. Heb me aanvankelijk nog diplomatiek opgesteld, omdat ik dacht dat er te praten nog wat te redden viel, maar dat was een vergissing."

Na zijn besluit op te stappen kwam er een hele machinerie op gang om Cruijff terug te halen. De spelersgroep en professor Ko Grep bemoeiden zich ermee, tot de ledenraad definitief nee zeiden een terugkeer van Cruijff. Een toneelspel vindt Cruijff dat.

"Ik heb nooit gereageerd. Het was een spel geweest. Waar moest de ledenraad nou over beslissen? Het was gewoon beïnvloeding van de pers. Waarin ze zichzelf ook tegen spreken. Cruijff zou te veel luisteren naar Bruins Slot, maar aan de andere kant ben ik eigenwijs om te luisteren. Zij spreken zich in één zin twee keer tegen. De spelersgroep had wel moeten opstappen. Niet voor mij, maar om zichzelf te verdedigen. Maar het bestuur had het natuurlijk handig ingekleed. Aanvoerder Van 't Schip had twee keer salaris-verhoging gekregen."

FRANK RIJKAARD

Frank Rijkaard is de voornaamste kandidaat om de tweede buitenlander bij Barcelona te worden. Cruijff bevestigde de belangstelling van Barcelona voor de 26-jarige middenvelder, die als eigendom van de Portugese zakenman Gonçalves tijdelijk is ondergebracht bij Real Zaragoza. Volgens Cruijff, die van zijn bestand buitenlandse spelers, Archibald, Hughes, Schuster en Lineker, slechts de centrumspits van het Engelse elftal in dienst houdt, bestaat bij Rijkaard de wil om voor Barcelona uit te komen. Het conflict, dat Cruijff en Rijkaard bij Ajax in september hadden, is uit de wereld. Het heeft volgens Cruijff niet eens bestaan.

"Het is me duidelijk geworden, dat het conflictje op de training slechts de druppel was die de emmer bij Rijkaard deed overlopen. Er waren tot dan zoveel andere dingen gebeurd. Rijkaard wil graag naar Barcelona. Dat weet ik. Ik wil hem om zijn kwaliteit. En hij weet dat ik niet tot de schuldigen behoorde bij zijn problemen. Ik behandel die zaak met Rijkaard, zoals ik ook de komende maanden met de Spaanse voetballers ga praten. Ik was overigens niet de man achter de belangstelling voor Koeman."

Cruijff, als ongediplomeerd trainer (zijn speciale licentie geldt slechts in Nederland) in Barcelona het komend jaar geassisteerd door zijn rechterhand Tonnie Bruins Slot en zijn oude ploegmakker Carlos Rexach, gaat op grote schaal inkopen voor de afgezakte Spaanse club. Er zullen vooral technisch betere spelers gehaald moeten worden. "Als ik op de tv naar Barcelona keek, was ik na afloop echt moe", zo omschreef Cruijff zijn waardeoordeel over het huidige elftal. Met Bruins Slot gaat hij de komende weken rond kijken op de Spaanse velden. "In Nederland moet je dat in het seizoen veel eerder doen. In de opzet van de voetbal- organisatie in Utrecht heb ik twee weken te lang afgewacht. Ik ging begin april in plaats van half maart met spelerspraten. De markt was toen al afgeroomd", aldus Cruijff, die ervan overtuigd is dat het rond zijn persoon opgezette voetbalplan binnen enkele jaren uit de mottenballen gehaald moet worden.

NUNEZ

In Barcelona heeft Cruijff doelbewust voor één jaar getekend. De situatie bij de club vroeg erom, Nuñez blijft nog een jaar voorzitter, en Cruijff wil ook voorzichtig de plaatselijke slangenkuil in. In januari, een dag na zijn ontslag bij Ajax, wenste hij op verzoek van Nuñez het roer niet direct over te nemen. Hij wachtte liever vier maanden voordat hij tekende voor het nieuwe seizoen. "Hij wist dat ik de ideale man was voor Barca. Door mij aan te stellen bestreed Nuñez de beschuldiging, dat hij zich teveel met technische zaken bemoeide. Bovendien sta ik boven alle partijen daar in die stad. Dat was met het contracteren van de trainer van Español, Clemente, niet zo geweest." Cruijff herinnerde er bovendien fijntjes aan, dat hij ooit Nuñez als president van de rijkste club ter wereld in het zadel had geholpen.

De vele twijfels die er lange tijd waren over de werkelijke komst van Cruijff naar Spanje deed de Vinkevener met een korte opmerking af. "Ik had mijn handen altijd nog vrij toen ik over het Utrecht-plan onderhandelde. Bij mij moet sinds de mislukte zaak bij Ajax alles op papier. Om mondeling rond zijn geef ik niets." Dat Ajax-voorzitter Harmsen heeft gezegd dat Cruijff bij Barcelona maar eens moet bewijzen een top-trainer te zijn, geeft hem geen extra inspiratie.

"Ik heb best rancunes, maar ik laat me er niet door leiden."

...JOHAN CRUIJFF: zou graag Frank Rijkaard als tweede buitenlander naar de Catalaanse club willen halen...

SPORT AGENDA MALTA AMSTEL

SENTRO DEPORTIVO KORSOU (zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Maduro Plaza)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur uur schaaklessen -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

BASEBALL
(AA-klasse)
20.00 uur Santa Rosa Indians / Mennen Speedstick vs Royal Scorpions / MCB - Sentro Deportivo Korsou.
*****

ZONDAG
BASEBALL
(AA-klasse)
10.30 uur Wild Cats/Banco di Caribe vs Blue Hawks / Ray-O-Vac - Sentro Deportivo Korsou.

SCHIETEN
(Schietclub PSV)
10.00 uur schietwedstrijden (centraal vuur) - schietbaan Vaersenbaai.

SOFTBALL
(Liga Amistat)
10.00 uur Cheprok vs Lipton;
12.00 uur Luvac vs Aguilas;
14.00 uur Awa Limpi vs Carpatula;
16.00 uur Love Ice vs Lucas Bols - Suvek Softball Park.

BOKSEN
(Sta Maria Boxing Club)
16.00 uur finales int. amateurwedstrijden - Cinderella Magic Kingdom (Cinelandia-gebouw).
*****

Barcelona-spelers willen Nuñez kwijt

BARCELONA — De opstandige spelersgroep van Barcelona heeft, via Johan Cruijff zijn aanval op president Nuñez voortgezet.

De wijziging in het technisch beleid heeft niets veranderd aan de wens van de spelers, dat de voorzitter verdwijnt. De situatie in Nou Camp is zo gespannen dat de mogelijkheid bestaat dat de spelersgroep in zijn geheel ontslag zal vragen indien er aan de top niets veranderd.

Aanvoerder Victor vertelde vrijdag zich Cruijff te herinneren als een van de grootste voetballers. "Maar", voegde hij er aan toe, "ik vraag mij af wat de werkelijke reden is hem aan te trekken als coach voor de club. Het lijkt veel op het leggen van een rookgordijn dat voor de buitenwacht moet verdoezelen wat de werkelijke problemen van de club zijn. Dat is niet de technische staf, dat is de wanorde in de organisatie."

International Carasco verklaarde dat hij niets tegen de nieuwe trainer heeft. "Maar het aantrekken van Cruijff alleen lost niets op. Het bestuur van Barcelona tracht de problemen voor zich uit te schuiven. Met allleen het contracteren van Cruijff wordt er niets opgelost. Ook daarin trouwens heeft Nuñez zich niet van zijn beste kant laten zien. Ik vind het uiterst incorrect dat hij onze huidige coach Luis Aragones niet eerst op de hoogte heeft gesteld."

Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de vrijdag gespeelde wedstrijden in de hoogste klasse van de Amerikaanse baseball- competitie zijn:

National League:
Chicago Cubs - San Francisco Giants 3-2, Philadelphia Phillies - Atlanta Braves 7-3, Pittsburgh Pirates - San Diego Padres 4-1, Montreal Expos - Houston Astros 6-5, New York Mets - Cincinnati Reds 4-3, Los Angeles Dodgers - Saint Louis Cardinals 10-2.

American League:
Minnesota Twins - Boston Red Sox 5-0, Milwaukee Brewers - Kansas City Royals 4-0, Texas Rangers - New York Yankees 7-6, Toronto Blue Jays - California Angels 3-2, Cleveland Indians - Seattle Mariners 8-4.

Maandag inschrijven

Op 15 mei Citco 10 kilometerloop

WILLEMSTAD — Op zondag 15 mei organiseert de RRCK in samenwerking met Citco een 10 kilometer-loop.

Deze lange afstandsloop start om 06.30 uur op het Waaigat en de laatste meters mnoeten in het Stadion Antoine Maduro worden afgelegd.

Daar de organisatie een groot aantal deelnemers verwacht, kan op de wedstrijddag zelf reeds vanaf 05.30 uur worden ingecheckt door de atleten. De inschrijving voor deze loop kan slechts nog geschieden op maandag 9 mei van 18.00 - 21.00 uur in het clubhuis van de Road Runners Club Korsou, dat gelegen is achter het Trupial Inn Hotel te Zeelandia.

Het inschrijfgeld bedraagt fl 5,-. Leden van de Curaçaose Atletiek Bond en jongeren tot 16 jaar betalen slechts de helft. Leden van de RRCK betalen niets. Zij moeten echter wel hun contributie over 1988 hebben betald. Voor alle deelnemers is er een T-shirt beschikbaar. De winnaars krijgen fraaie medailles, de andere lopers die op tijd de finish bereiken krijgen een herinneringsmedaille.

Op vier velden

Volleybal-wedstrijden op strand Seaquarium

WILLEMSTAD — Op 28 en 29 mei organiseert Sedreko op het strand van het Seaquarium volleybal- wedstrijden. Op vier velden zullen zowel dames- als herenwedstrijden worden gespeeld.

Belangstellende teams kunnen zich laten inschrijven tot 23 mei in landhuis Hel, alwaar Sedreko huisvest. Bij inschrijving van het team moet van elke speler (maximaal acht spelers) een identificatie- bewijs worden overlegd. Op basis hiervan wordt een toegangspas voor het strand gemaakt.

Er kan in drie leeftijdsklassen worden ingeschreven. Klasse A is van 7 tot en met 13 jaar; klasse B is tot 17 jaar en klasse C is bestemd voor 18 jaar en ouder. Per team mogen slechts twee leden van de FeVoKo (de lokale volleybalbond) worden ingeschreven.

Elk lid van het kampioensteam in elke klasse krijgt een toegangsbewijs voor het Seaquarium dat een jaar lang geldig is. Daarnaast krijgt elke speler een paar gymschoenen. Voor de spelers van het team dat de tweede plaats bereikt is een trainingspak beschikbaar.

FFK-kampioen zeer trefzeker

Monsterscore 5-0 Centro Dominguito

WILLEMSTAD — Aangedreven door een enorme wilskracht om zich na de 1-2 nederlaag tegen SUBT/Fatum in de openingswedstrijd van de competitie te rehabiliteren, haalde regerend FFK-kampioen Centro Dominguito/Triple A gisteravond met een monsterzege van 5-0 vernietigend uit naar Undeba/NAC. Een resultaat dat allerminst geflatterd is aangezien Centro zijn tegenstander totaal overklaste en gretig gebruik wist te maken van de doelkansen die het zich met een combinatie van technisch kunnen en creatief spel wist te scheppen.

Twee spelers vervulden een glansrol in het succes van de Dominguito-ploeg, namelijk Sherman Fonseca en Hensley Filomena. Beiden waren briljant in hun rol als aanvallende middenvelder. Niet alleen stuwden zij hun ploeggenoten constant richting Undeba-doel, maar zelf waren zij de makers van 4 van de 5 treffers van de ploeg.

Behalve de eerste twintig minuten na de hervatting toen Centro enige moeite had om weer op ritme te komen, kreeg de Bandabaose ploeg geen kans om enige greep op het spel te krijgen. Voortdurend in beweging met subliem positiespel en soepele coördinatie tussen de drie linies, commandeerde Centro praktisch vanaf de start de acties en het tempo.

OPENINGSTREFFER

De drie treffers voor rust waren een logisch gevolg van wat er zich op het veld afspeelde. Hensley Filomena tekende voor de eerste twee waarna Sherman Fonseca de voorsprong tot 3-0 vergrootte. De openingstreffer viel reeds in de 16e minuut en werd direct uit een vrije trap wegens hands door Filomena ingeschoten. Een uitgekiend schot via de staander in de linkerbenedenhoek. Met een goede individuele actie waarbij hij verdediger Aldrin Troeman behendig op het verkeerde been zette, bereidde Godfried Penij het tweede doelpunt voor.

De trefzekere Filomena zorgde weer voor de afronding. Hij liep tijdig in en schoof de bal beheerst langs Sherwin Jamanika. Nog een keer werd het doel van Jamanika in de eerste helft doorboord en weer via een aanval over rechts waar Troeman weer de zwakke schakel in Undeba's verdedigingslinie bleek. Chica Francisca onderschepte een pass, omspeelde Troeman en bediende Fonseca op maat. Nog net voor Jamanika bij de bal kon komen, tikte Fonseca in.

Undeba startte verrassend sterk na de hervatting en kreeg twee uitstekende kansen om de score draaglijker te maken. De eerste in de vorm van een strafschop in de 55e minuut, nadat Shurmel Lodowika na een goede doorbraak onderuit was gehaald door Kelly Maxwell. Ed-die Basilio schoot echter tegen de paal. Ook zijn tweede poging om de terugstuitende bal in te schieten mislukte.

Jerun Muzo, die overigens onder de omstandigheden een verdienstelijke partij speelde, verprutste de tweede kans die Undeba kreeg. Alleen voor doelman Ingemar Pieternella knalde hij onbeheerst over. Dat was ook de laatste serieuze poging van Undeba.

Centro hernam daarna het initiatief en wist zich wel raad met de kansen die het zich in de resterende speeltijd wist te scheppen. Via Rubinet Sylvanie en Sherman Fonseca werd de score verder opgevoerd tot 5-0.

Kampioen 1e divisie naar Antillen

RKC speelt tegen vijf Antilliaanse ploegen

WAALWIJK — De nieuwe eredivisionist RKC uit Waalwijk maakt van 13 tot en met 25 mei een trip naar de Nederlandse Antillen. De Waalwijkse ploeg, de het kampioenschap in de eerste divisie behaalde, speelt op Curaçao en op Aruba in totaal vijf wedstrijden tegen lokale teams.

RKC-trainer Leo van der Veen nam het initiatief tot de trip om dameraad de teleurstelling in de eerste rondespelersgroep weg te nemen over de annulering van de reis naar Milaan eerder dit seizoen. Een voorwedstrijd bij een competitieduel van Inter Milan ging niet door, omdat de zaak door een reisorganisatie slecht was afgehandeld. Dit keer legde Van Veen zelf de contacten met een sportpromotiebureau op de Antillen. Een nog onbekende sponsor staat garant voor de bij de reis te maken kosten, een bedrag van ongeveer honderdduizend gulden.

RKC speelt op 15 mei zijn eerste wedstrijd tegen een elftal, dat wordt samengesteld uit op Curaçao gedetacheerde Nederlandse mariniers. Het programma ziet er verder als volgt uit: 16 mei tegen SUBT; 19 mei tegen Jong Holland; 21 mei tegen Universal op Aruba en op 24 mei tegen Victory Boys.

Bij jeugdbaseball

Marlboro verslaat Coca Cola met 8-5

SAN NICOLAS — In het Lago Sportpark werd vrijdagavond de jeugdbaseball- competitie voortgezet met de ontmoeting tussen Marlboro en Coca Cola. Het werd een 8-5 overwinning voor de sigarettenploeg Marlboro, die vier hits maakte en vijf fouten beging. Coca Cola maakte vijf hits en twee fouten.

Winnende gooier werd Edwin Chundro, die in de vierde inning werd vervangen door Ryan Maduro. Verliezende gooier was Reinaldo van den Berg.

Beslissingsserie bowling-toernooi

SEROE COLORADO — Dinsdag 10 mei zal een aanvang worden gemaakt met de playoff- wedstrijden van de Essoclub Handicap Bowling League.

De ploegen die de playoff gehaald hebben, zijn Panama Store, Mansur, Budweiser (in de Monday Mixed League), Nadec, Pueblo Supermarket en Dragon Video (Tuesday Mixed League), Heineken, Panama Store en Caribbean Store (Men's League), Oasis Video, Conar en PDB (Ladies League).

Dinsdagavond om acht uur zullen twee wedstrijden worden gespeeld: Budweiser - Mansur en Dragon Video - Pueblo Supermarket. Beide wedstrijden in de Mixed League.

Geenen-Brown winnen Asiento-competitie

Bridge-uitslagen Asiento en Baranca

WILLEMSTAD — Mevrouw Geenen en de heer Brown hebben de competitie van bridgeclub Asiento gewonnen. De laatste wedstrijd op dinsdag 3 mei werd door de heren Baerecke en Van der Net gewonnen. De winnaars van de totale eindstand werden de dinsdagavond tweede. Een avond later werd de bridgewedstrijd van Baranca door Mw. De Vries en Hr. Opstal gewonnen met miniem verschil voor de dames Bustraan en Engelman.

In de opzet voor de nieuwe competitie van Asiento heeft men een aantal afspraken gemaakt. Zo zullen de spelers worden verdeeld in twee groepen indien zich op dinsdagavond meer dan 15 paren aanmelden op Rust & Burgh. Voor de indeling van de groepen wordt gekeken naar de eindscore van de laatst gehouden competitie. Men zal deze indeling wekelijks bijstellen naar aanleiding van de geleverde prestaties.

De uitslag van de laatste competitie-ronde was volgt:

1. Hn. Baerecke - Van der Net: 68,52%; 2. Mw. Geenen - Hr. Brown: 64,12%; 3. Ds. Engelman - Bustraan: 63,19%; 4. Ds. De Jong - Winkel: 62,27%; 5. Ds. Sheeser - Schouten: 55,79%; 6. Hn. Denie - De Vries: 53,47%; 7. Hn. Jilesen - Jilesen: 51,16%; 8. Mw. De Vries - Hr. Van Opstal: 50,46%; 9. Echtpaar Van den Ende: 50,00%.

De eindstand van de competitie luidt naar aanleiding van het bovenstaande resultaat als volgt:

1. Mw. Geenen - Hr. Brown: 61,63%; 2. Mw. Winkel: 56,30%; 3. Echtpaar Van de Ende: 55,16%; 4. Mw. De Vries - Hr. Van Opstal: 54,76%; 5. Hn. Blankevoort - Winkel: 51,50%; 6. Hn. De Vries - Denie: 51,49%; 7. Hr. Kruisheer: 51,27%; 8. Ds. Sheesser - Schouten: 50,82% 9. Mw. Kruisheer: 50,09%.

BARANCA

De resultaten van de competitie-avond, 4 mei, van Baranca zijn:

1. Mw. De Vries - Hr. Van Opstal: 62,96%; 2. Ds. Bustraan - Engelman: 62,73%; 3. Hn. Schrils - De Haseth: 60,65%; 4. Ds. Fontilus - Horstheis: 54,17%; 5. Hn. Baerecke - Van de Net: 53,94%; 6. Mw. Buist - Hr. Van Silfhout: 52,55%; 7. Echtpaar Van Henegouwen: 51,85%; 8. Hn. De Vries - Pais: 51,62%; 9. Echtpaar Van Beek: 50,23%.

Bridge-uitslagen

ORANJESTAD — Hieronder volgen de uitslagen van de vijfde en de zesde avond van de tweede competitieronde van bridgeclub Aruba Ariba.

De vijfde avond A-poule: 1. mevr. Verbunt / heer Dorsman 65.71 procent, 2. heren Poot/Somers 56.78, 3. echtparen Bilderbeek en Verstraten 53.21, 5. mevr. Palstra en heer Palstra 52.50, 6. heren Conway / Van Veen 50.00; B-poule: 1. dames Flanegin / Bergen 61.61, 2. echtpaar Van Wal 57.58, 3. dames Van Veen / Van der Griendt 57.14, 4. echtpaar Aal 51.78.

Van de zesde avond A-poule: 1. heren Poot/Somers 60.71, 2. heren Timmer/Hermelijn 58.92, 3. echtpaar Verstraten 56.42, 4. mevr. Bermudez / heer Marapin 55.36, 5. echtpaar Bilderbeek 55.00, 6. heren De Vries / Pennings 50.71; B-poule: 1. dames McLeod / Van duin 57.64, 2. dames Van der Griendt / Van Veen 56.94, 3. echtpaar Nierop 55.95, 4. echtpaar Gitano 54.56, 5. echtpaar Reeve en dames Flanegin / Bergen 50.68, 6. echtpaar Moret 50.00.

Teleurgesteld in Meta Corporation

Huurders Fortbogen blijven pleiten voor halvering huur

WILLEMSTAD — "Tachtig procent van de huurders van de Fortbogen verdient niet eens een droge boterham", dat is de eerste reactie van álle huurders die zeer teleurgesteld zijn over de verklaringen van directeur Eduardo de Veer van Meta Corporation tegenover de Amigoe. De huurders hebben een gezamenlijke verklaring geschreven waar iedereen uit de Fortbogen achter staat. Zij blijven pleiten voor een halvering van de huur, tenminste voor de duur van één jaar. Dat er veel minder aanloop is dan verwacht was, ligt namelijk volgens de huurders ook aan het management van Meta Corporation.

De Amigoe berichtte al eerder over de problemen in de Fortbogen. De huurders, die ondanks alles in het project geloven en er wat van willen maken, vechten al maanden voor een huurverlaging. Eduardo de Veer liet echter in gesprek met de Amigoe duidelijk weten dat daar geen sprake van is. Dat er zaken dicht gaan, is een aspect waar alle beginnende winkelcentra mee te kampen hebben, zo liet hij weten.

RAADSEL

De verklaringen van De Veer, en met name het feit dat hij liet weten dat de klachten slechts van een handjevol huurders afkomstig zijn en de grote meerderheid van de winkeliers goede zaken doen, zijn niet in goede aarde gevallen bij de huurders.

"De laatste keer dat wij Eduardo de Veer hebben gezien, was bij de officiele opening van de Fortbogen", aldus de gezamenlijke verklaring van de huurders. Dat er nieuwe gegadigden staan te dringen om in een boog te trekken, geloven de huurders niet: er staan vanaf het begin nog steeds drie units leeg: een enkele boog, een dubbele boog en een unit van drie bogen. Hoe De Veer dan ook kan beweren dat de bogen die door het vertrek van winkels weer snel opgevuld zullen worden, is voor de huurders een raadsel. Zeker is wel, dat hoe meer bogen leeg komen te staan, hoe [illegible] steeds minder aantrekkelijk wordt.

De kwestie is half april aangekaart bij de voormalige gedeputeerde van Toerisme, Herman George. Een aantal afgevaardigden van de huurders had een gesprek met hem waarbij zij het gevoel kregen dat de gedeputeerde begrip had voor de situatie. Inmiddels is er nog niets gebeurd en is het Bestuurscollege van signatuur veranderd. De commissie zal maandag actie ondernemen en het nieuwe BC benaderen om duidelijk te maken dat de huurders in deze aanloopperiode onmogelijk de hoge huur kunnen betalen.

GEBREKKIG

Kritiek hebben de huurders op het functioneren van Meta Corporation, zo blijkt uit het gezamenlijke schrijven: "De promotie is gebrekkig en ondoeltreffend." Dat wordt veroorzaakt door een slechte coordinatie en ongelukkige communicatie. Meta Corporation erkent dat er fouten zijn gemaakt en dat de exploitant ook een aanloopperiode nodig heeft. Voor de huurders is dat onbegrijpelijk: die dachten dat er een professionele organisatie in de arm was genomen en vinden het bovendien niet rechtvaardig dat zij met de aanloop-kosten van Meta Corporation worden opgezadeld.

Er was een centrale muziekinstallatie toegezegd en een goede bewegwijzering vanaf de Breedestraat naar de Fortbogen omdat het project nu in feite wat afzijdig ligt van de binnenstad. "Tot op heden is dit nog niet gerealiseerd." Het stankprobleem door de riolering is nog steeds niet opgelost en een goede parkeervoorziening voor de klanten is er evenmin. Er waren mobile stands toegezegd die de winkeliers buiten konden plaatsen: ook daar wacht men nog steeds op.

HALVERING

"We willen een succes maken van het project en geloven er nog steeds in, zonder een aanloopperiode is dit echter niet te realiseren", aldus de huurders. Zij blijven pleiten voor een halvering van de huur, bijvoorbeeld tot het einde van het volgende toeristen- seizoen. De meerderheid van de huidige huurders houdt het met de huur van 1500 gulden per boog niet lang meer vol. De restaurants en enkele winkels hebben redelijke klandizie maar ook die vrezen dat als er straks grote leegloop komt, dit ten koste zal gaan van hun inkomsten.

PARIJS — De Libanese ontvoerders die deze week 3 Fransen loslieten hebben hun ex-gevangenen verteld dat alle Westerse gijzelaars in Beyrut nog in leven zijn, zo verklaarde de echtgenote van de vrijgelaten journalist Kaufmann die had gevraagd heel voorzichtig met uitspraken te zijn.

WILLEMSTAD — Onlangs herdacht Lidia G. Suares, dat zij 25 jaren geleden in dienst trad van de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Zij is belast met de leiding van de afdeling ziekte- en ongevallen-verzekering. Namens de regering van de Nederlandse Antillen ontving zij gelukwensen en de bekende enveloppe van A. Constansia, directeur van de bank.

Foto: Suares samen met de directeur van de SVB.

NEW YORK — VS-Defensie-minister Carlucci viel VS-politici aan die zeggen dat de VS te veel betalen aan de defensie van hun bondgenoten. Zijn onder-minister Taft maakt een rondreis om met hen over een grotere bijdrage aan de defensie-kosten te praten.

WILLEMSTAD — De politie werd gedirigeerd naar een opslagplaats aan het Julianaplein waar men bezig was in te breken. Toen de politie arriveerden waren de vogels gevlogen en zette de patrouille een speurtocht in. Ter hoogte van de Ansinghstraat werden twee mannen aangehouden. De 26-jarige E.H. en de 24-jarige R.M. die beiden in het bezit waren van papieren zakken bevattende een totaal van 14 spijkerbroeken. De verdachten en de spijkerbroeken werden overgegeven aan de recherche die zal uitzoeken welk verband er bestaat tussen de mannen, de broeken en de inbraak.

Emmabrug viert verjaardag

WILLEMSTAD — Vandaag 'viert' Koningin Emmabrug haar 100ste verjaardag: op deze dag zullen 'vroegere tijden' weer eens herleven door de vele activiteiten die er om en op de Emmabrug plaatsvinden. Zo zullen de wagens met paard weer over de brug trekken, zijn er voorstellingen van 'oude muziek', folkloristische dansgroepen en nog veel meer.

In 1886 schreef Leonard Burlington Smith een brief [illegible] Nicolaas van den Brandhof waarin hij pleitte voor een brug tussen Punda en Otrobanda. Smith kreeg in 1887 toestemming om die brug te bouwen op voorwaarde dat deze open en dicht moest kunnen om de boten doorgang te verlenen. Zo ontstond de Pontonbrug, de Koningin Emmabrug, die in latere jaren ook de bijnaam de 'old swinging lady' kreeg.

Op 8 mei 1888 werd de Koningin Emmabrug officieel in [illegible]. Zowel de brug ook toegankelijk voor paard en wagen en [illegible] voor auto's. Pas na de [illegible] de Pontonbrug gesloten voor auto's.

Over Leonard Burlington Smith, die [illegible] bouw van de Pontonbrug geschiedenis heeft gemaakt op Curaçao, staat in de Napa van deze week een uitgebreid artikel. Zijn kleindochter Thelma Mc Comb en echtgenoot Frederic W. Mc Comb zijn voor dit eeuwfeest uitgenodigd als speciale gasten. Ook is er een boek uitgegeven door het Centraal Historisch Archief over "100 jaar Emmabrug".

Vandaag vinden er de hele dag activiteiten plaats in Punda en Otrobanda. Deze begon vanmorgen [illegible] testante begraafplaats waar Smith begraven is. Daarna is er een plakkaat onthuld bij Villa Washington. [illegible] ochtend zijn de culturele evenementen met muziek- en dans- shows in Punda en Otrobanda begonnen die de hele middag doorgaan tot zeven uur 's avonds. Van zeven tot acht uur is er een soiree op het Brionplein.

Om acht uur is er een fakkeloptocht die op de parkeerplaats Colon begint en via de Roodeweg, Breedestraat Otrobanda, Brionplein, Emmabrug, Breedestraat Punda naar het Pietermaaiplein [illegible] 'knallend' afgesloten met een vuurwerkshow op het Waterfort in Punda en het Riffort in Otrobanda.

Jubileum-uitvoering muziekinstituut van Iman en Aya Landheer

DE MUZIEKSCHOOL van Iman en Aya Landheer viert dit jaar haar tien-jarig bestaan met een uitvoering in Centro Pro Arte, waarbij medewerking verleend wordt door de leerlingen van de Ecole de Danse van Lucia Schnog. Gisteravond vond de eerste voorstelling plaats, zondag zal de tweede plaatsvinden. Voor de pauze wordt het programma verzorgd door de leerlingen van de muziekschool en de balletdansers. De muzikanten zijn allemaal blazers, dwarsfluiten, klarinetten, hobo's, fagotten, versterkt deze keer met Michael Baal aan de drum en natuurlijk Iman Landheer zelf achter de piano.

Ze zitten tijdens het spelen aldoor in de orkestbak van de schouwburg van waaruit ze goed hoorbaar, maar wel onzichtbaar zijn. Slechts één keer komen ze naar boven als de keurploeg, Adjadjo, haar zes Russische volksdansen speelt. Zij spelen achter de muziek bij alle balletten en als de blokfluiters op het toneel hun 'Kortjakje' laten horen, spelen deze gevorderde leerlingen vanuit de orkestbak de variaties. Zij doen dat erg goed en ik vind, dat ze wat meer waardering, ook zichtbaar, zouden moeten krijgen.

Een groot succes is de grote groep van ongeveer 65 leerlingen: de blokfluiters. Met grote ernst tonen zij vol trots hun kunnen, keurig gedisciplineerd, ook bij het opkomen en afgaan van het toneel.

Zij mochten na de pauze terugkomen als toeschouwers op het toneel bij het verhaal van Babar, dat door Aya Landheer verteld wordt bij dia's die gemaakt zijn van het oorspronkelijke prentenboekje van Jean de Brunhoff. Iman Landheer speelt hierbij de muziek van Francis Poulenc. Met zijn muziek brengt hij het olifantje tot leven, wordt hij blij of bedroefd, gaat hij op reis of boodschappen doen. De muziek bedenken is één stap, maar de muziek zo tot leven brengen, kan alleen een goede pianist en dat is Landheer.

Het blokfluit- publiek had alleen op het eind moeten blijven zitten, zodat Iman Landheer zijn welverdiend applaus en bloemen vóór op het toneel in ontvangst had kunnen nemen.

Onder leiding van Lucia Schnog werd op de muziekstukken die de leerlingen speelden, gedanst, door de één wat zekerder dan de ander, maar mooi aangekleed en goed aangepast aan de muziek. Een bloemenwals van Tchaikovsky wordt zo een feest om naar te luisteren en te kijken. Ook de Carnival Calypso, makkelijk in het gehoor liggend, maakte het publiek enthousiast, ook door de wervelende dansers die aan het eind van de dans het woord 'pauze' vormden.

Het was een geslaagde avond, waarbij alle blazers hun beste beentje voorzetten, het ballet de muziek goed illustreerde en de familie Landheer muziek vertelde of het verhaal musiceerde.

Zondag moet echter wat meer gelegenheid worden geboden aan het publiek om zijn waardering te tonen.

NEL CASIMIRI

Man in been geschoten

WILLEMSTAD — Gisteren avond vond er ter hoogte van de St Dominguweg een overval plaats. Een pompbediende werd door een nog onbekende man in zijn been geschoten. De vrouw van de pompbediende die toeval[illegible] terug kwam van de bank alwaar hij de dagopbrengst had gedeponeerd. Hij had de overvaller wel gezien maar had niet in de gaten dat de man met zulke intenti[illegible] de pomp zou benaderen.

De gewonde pompbediende werd met spoed naar het ziekenhuis overgebracht. Na een v[illegible] uur durende operatie "kan de man zijn been blijven behouden", aldus dr Elso De Windt [illegible].

Meer informatie omtrent de overval en de dader kon de politie vanmorgen niet geven.

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): geopend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

SPREEKUUR (gezaghebber): elke donderdag van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor, Kralendijk; laatste donderdag van de maand van 10.00-12.00 uur te Rincon.

KOKOLISHI (tel.: 8198): verzameling Bonaireaanse schelpen en koraal; open van dinsdag t/m vrijdag van 10.00-12.30 uur - Kaya Nikiboko Zuid 3.

LVV: **openingstijden slachthuis** maandag t/m woensdag van 07.00-12.00/13.00-16.00 uur en donderdag en vrijdag van 06.00-11.00/11.30-14.30 uur.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya Cacique 4.

BRUSSEL — Martens is opnieuw tot formateur benoemd voor de vorming van een nieuwe 5 partijenregering. Daarmee komt een einde aan de langste Belgische regeringscrisis van na de oorlog. Nu gaan de christendemocraten weer samenwerken met de socialisten.

TANKER MARSHALL TE LAAT MET BRANDSTOF

Handelmaatschappij Bonaire betreurt ontstane situatie

Canberra's bezoek aan Curaçao oorzaak benzinegebrek Bonaire

KRALENDIJK — Juist voor de vrije dagen eind vorige week bleek het niet mogelijk om op Bonaire benzine te tanken. In de lokale media werd als reden vermeld, dat Bonoil wel wat laat was geweest met het aanvragen van de voorraad. De Handels- maatschappij Kralendijk (HMK) verantwoordelijk voor Bonoil, rapporteert echter elke maandag aan Curoil op Curaçao hoeveel in voorraad is.

Het dagelijkse gebruik van benzine op Bonaire ligt rond twaalfduizend liter aldus de mededeling van de HMK/Bonoil en de brandstof wordt via de kleine tanker Marshall naar Bonaire vervoerd. Dat zou ook gebeurd moeten zijn op woensdag 27 april. Aangezien echter op dat moment de Canberra op Curaçao was en daar — zoals gebruikelijk — ook wilde tanken, hetgeen momenteel niet meer mogelijk is te Caracasbaai besloot men om de tanker Marshall in te zetten en de benzine voor Bonaire, dan maar in de Canberra te pompen.

Reden die daarvoor opgegeven werd was het feit dat anders misschien de Canberra Curaçao niet meer als aanloophaven zou aandoen. Het een en ander liep een beetje uit en derhalve arriveerde de Marshall pas op 1 mei op Bonaire waar inmiddels de voorraad geslonken was tot het nulpunt. Overigens was de directie van Bonoil op de hoogte van het feit, dat de benzine ging opraken. De media die daarnaar informeerden kregen bij de directie van de HMK dan ook een bevestigend antwoord. Maar tevens een verzoek om er niet over te schrijven, aangezien dat mogelijk wat paniek zou veroorzaken en zeker niet in het belang van Bonaire was.

NIJPEND

De benzine- situatie was derhalve wel nijpend, maar niet desastreus, aangezien slechts de pomp van Kralendijk niet meer kon leveren. Andere pompen hadden nog benzine in voorraad. Met nadruk stelt de directie van HMK/Bonoil, dat hij de situatie wel betreurt, maar verder geen deel had in de oorzaak daarvan.

Vervanging Philips en KAS nv

Playa Trading open

KRALENDIJK — Woensdagavond was de officiele opening van het winkelbedrijf Playa Trading Bonaire, gevestigd in het winkel- en kantoren- complex van Bonaire Trading en Handelmij Kralendijk. Hoewel de winkel in huishoudelijke artikelen, televisie, koelkasten en keukengarnituur al reeds enige weken draait, was de overgang van de Kaya Grandi naar het nieuwe en ruime onderkomen niet officieel gevierd.

In aanwezigheid van verschillende prominenten uit het bedrijfsleven, onder wie Hugo Gerharts, Bejolha- directeur Hans van Ham, Aisco directeur Jan van Gielen en de voorzitters van de VBB en KvK, respectievelijk Evert Piar en Aubrey Sealy, werd het nieuwe bedrijf ten doop gehouden.

Playa Trading Bonaire is in feite in de plaats gekomen van het bedrijf dat vroeger operationeel was onder de naam Philips en later KAS N.V. De manager is onveranderd dezelfde gebleven en dat is Gabriel Saleh. De eigenaars zijn nieuw. Een daarvan is Frans Goedmakers die onlangs op Curaçao is gepensioneerd en een ruime markt zag voor een winkelbedrijf dat zich uitsluitend wenst toe te leggen op wereldbekende merkartikelen.

Tijdens een hapje en een drankje legde Goedmakers een gedeelte van zijn plannen voor die ongetwijfeld een bijdrage zullen betekenen voor de economie van Bonaire. Ter gelegenheid van de opening bood het bedrijf aan de Ouden van Dagen van het tegenoverliggende Cas di Sosiego doosjes bonbons aan. Dit werd uiteraard door de bejaarden zeer op prijs gesteld.

MANILA — Het Filipijnse huis van afgevaardigden nam een wet aan welke de doodstraf herinvoert voor zware misdrijven. Dit is een aanvullende maatregel, gezien de toename van het geweld.

KRALENDIJK — De Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (FAJ) heeft aan het buurtcentrum Tera Cora en aan de directrice van de Watapanaschool te Rincon een cheque overhandigd. Dat gebeurde door de voorzitter van de FAJ op Bonaire Richard Pietersz in gezelschap van Norman Evertsz die technisch adviseur is van de organisatie. De cheque die te Tera Cora werd aangeboden is bedoeld als financiele steun voor de noodzakelijke restauratie van het sportterrein dat voor het wijkcentrum is gelegen. De tweede cheque werd aangeboden aan de Watapanaschool die daarvoor een foto- copieapparaat zullen aanschaffen. Bij de foto's: links Richard Pietersz die (rechts) aan secretaris Frans Frances van het buurtcentrum Tera Cora de cheque aanbiedt. Ook de twee jongedames van de Watapanaschool Michilene Winklaar en Gwendolien Saragossa ontvangen de cheque uit handen van Richi Pietersz.

Vitesse en Juventus samen aan kop voetbal Bonaire

KRALENDIJK — Hoewel de beide top- ploegen uit de voetbal- competitie — Vitesse en Juventus — geen verliespunten hebben geleden, moesten beide ploegen toch tot tweemaal toe met een gelijkspel genoegen nemen.

In het totale puntenaantal na vier wedstrijden, betekent dat dus elk slechts zes punten. Op de derde plaats een wat tegenvallend Real Rincon met slechts vier punten. Hekkesluiter is Estrellas dat geen enkel punt heeft behaald, maar ook geen enkele wedstrijd heeft bepaald.

Het grootste aantal toeschouwers dat genoteerd werd was aanwezig bij de wedstrijd Real Rincon tegen Juventus dat in een gelijkspel eindigde. Er waren 625 bezoekers en 114 kinderen. Ook de wedstrijd Vitesse tegen Real Rincon was goed bezocht met 328 groten en 38 kinderen. De wedstrijd eindigde in een 2-0 overwinning van Vitesse.

De stand momenteel is:

	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl	Doelgem		Pnt
Vitesse	4	2	2	0	10	4	6
Juventus	4	2	2	0	9	3	6
Real Rincon	4	1	2	1	7	7	4
Vespo	3	1	1	1	5	5	3
Flamingo	3	1	0	2	5	7	2
Uruguay	3	1	0	2	3	8	2
A.T.C	3	0	1	2	2	7	1
Estrellas	0	0	0	0	0	0	0

Begin augustus klaar

Politiewacht Rincon kost driekwart miljoen gulden

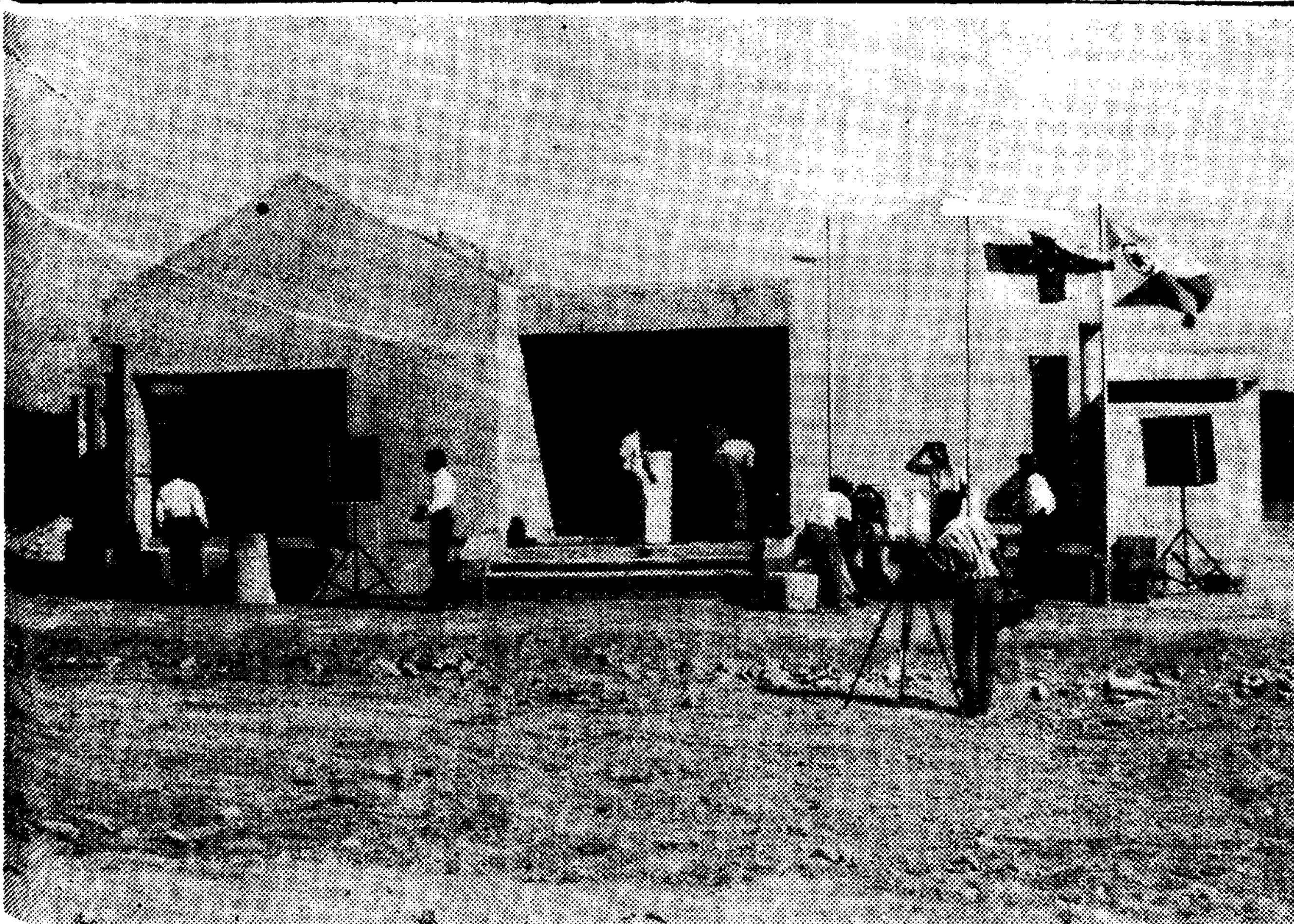
KRALENDIJK — Vorige maand werd de hoogste top bereikt van de in aanbouw zijnde politiewacht te Rincon. Dit project, dat eigenlijk financieel wat moeilijk lag, heeft toch de nodige prioriteit gekregen, aangezien ook een wijk als Rincon zich aanzienlijk uitbreidt terwijl de dichtsbijzijnde wacht in het zeventien kilometer verderop gelegen Kralendijk is gelegen.

Bij het bereiken van het hoogste punt was er tussen exminister van Justitie ir Don Martina en gezaghebber mr George Soliana als hoofd van de plaatselijke politie dan ook geen contradictie in de toespraken te horen. Beide heren waren het er over eens, dat het besluit van de regering om de bouw van de politiewacht door te zetten, op de goede gronden was genomen.

AANNEMERS

Op 26 oktober van het vorige jaar is het werk begonnen, dat wordt uitgevoerd door het Aannemers- bedrijf Jansen terwijl Taxabon N.V. het toezicht heeft. De electrische installaties worden verzorgd door Elcons terwijl als adviseur is aangetrokken Energy & Automation Inc.

Architect van het gebouw is de firma Project Planners & Designers N.V. De kosten die gemoeid zijn met de bouw van de politiewacht te Rincon bedragen ƒ.750.000,- en daarvoor ontstaat dan een gebouw dat in oppervlakte ongeveer 360 vierkanten meter meet. Daarin zijn dan ondergebracht het kantoor van de postcommandant, de kantoren van de administratie, secretaresse, surveillance dienst, de kantine en het theorielokaal, de toiletten en het archief. Er is in het gebouw ook een cellencomplex met een totaal van vier cellen. Tenslotte een wapenkamer en een passantenkamer. Oplevering wordt begin augustus verwacht.

KRALENDIJK — Een eigen politiewacht te Rincon werd al geruime tijd als een bittere noodzaak gevoeld. De realisatie zal ongetwijfeld weer de nodige rust geven in de wijk Rincon, waar niet opvallend veel problemen zijn, maar waar de bouw van de nieuwe politiewacht ook gezien moet worden als preventieve maatregel voor het geen in de toekomst misschien zou kunnen komen. Bij de foto: de politiewacht die over drie maanden klaar zal zijn voor gebruik.

Nieuw bestuur Gran Chaparal

KRALENDIJK — Tijdens de vergadering afgelopen week van de Dominoclub Gran Chaparal werd een nieuw bestuur gekozen.

Voorzitter en vice- voorzitter zijn de heren Enrique Daniel en Evaristo Leoneta. Eerste en tweede secretaris R. Josephia en E. Josephia. Eerste en tweede penningmeester H.J. Josephia en V. Daniel. Commissaris voor algemene zaken is, P. Carlo en commissarissen zijn S. Marchena en S. Raphaela, S. Marchena tenslotte is belast met de public relation van de Dominoclub.

Bij paus-bezoek

Peru: deel van gevangenen strafvermindering

LIMA — De Peruaanse regering heeft aan meer dan honderd gevangenen strafvermindering verleend in verband met het bezoek dat paus Johannes Paulus II binnenkort aan Peru brengt.

Zij zijn gekozen uit ongeveer tweeduizend gedetineerden in 111 gevangenissen, welke over heel Peru zijn verspreid. Het geven van straf- vermindering aan een dergelijk aantal is voor Peru een noviteit.

Het gemeente- bestuur heeft besloten in verband met dit bezoek een aantal straten op te knappen. Het Peruaanse episcopaat heeft op zich genomen een gigantisch muur- mozaiek te herstellen over een lengte van driehonderd meter. De muur is verdeeld in 24 taferelen, welke elk een departement van Peru voorstellen. De muur ligt tegenover de pauselijke nuntiatuur, waar de paus te gast is tijdens zijn bezoek van 54 uur aan Peru.

Onafhankelijke journalistenbond:

Niet naar samenkomst met paus in Paraguay

ASUNCION — De vakbond van journalisten van Paraguay, welke niet erkend is door de regering van president generaal Alfredo Stroessner, heeft meegedeeld niet aanwezig te zullen zijn bij de ontmoeting van paus Johannes Paulus tijdens diens bezoek aan Paraguay. De paus zal dan van gedachten wisselen met allen "die medewerken aan de opbouw van Paraguay".

De journalisten- organisatie zegt dat men afziet van het bijwonen van deze samenkomst omdat men de overtuiging is toegedaan dat ook corrupte sectoren van de Paraguyaanse gemeenschap dan aanwezig zullen zijn. De ontmoeting wordt belegd op 17 mei. De paus komt in Paraguay aan op 16 mei. Het is zijn laatste onderdeel van de reis langs vier Latijns- Amerikaanse landen.

SCHULDIG LIJDEN

De verklaring van de kritische journalisten werd ondertekend door journalisten van de dagbladen Hoy en La Tarde en Radio Nanduty. Daarin staat dat men niet kan "aanvaarden dat de strijdkrachten en hun corrupte kliek present zullen zijn als mede- bouwers aan de gemeenschap". Zij doen juist het tegenovergestelde, zij zijn verantwoordelijk voor de exploitatie, de honger en het lijden waarin ons land nu verkeert.

Onze bond en wij als verslaggevers ondergaan de gevolgen van deze anti- democratische regering welke ook tegen het volk ingaat en wij geloven dat het een grote vergissing zou zijn deel te nemen aan genoemde bijeenkomst met de paus. Dan zouden we onze principes te schande maken, als werkers in een sector welke al zo hard is gestraft. Wij kunnen ons niet verzoenen met hen die ons onderdrukken en die ons ontslaan uit ons werk en die op alle mogelijke manier proberen te voorkomen dat onze organisatie zich inzetten voor de verbetering van de arbeids- en levens- omstandigheden.

ROME — Johannes Paulus II is vandaag aan zijn nieuwe Latijnsamerikaanse reis begonnen welke 13 dagen zal duren. Het is zijn 9e bezoek aan dit continent en de 37e reis buiten Italie.

Panama zet CD-opponent uit

MIAMI — De Panamese oppositie- leider Ivan Romero is in Miami aangekomen nadat hij door Panama was uitgewezen.

Romero is secretaris generaal van de Christen- democratische (CD) partij van Panama. Volgens de Amerikaanse Immigratiedienst zou Romero voor zijn uitwijzing zijn geslagen tijdens zijn detentie. Hij was donderdag na terugkeer uit de Verenigde Staten in Panama aangehouden en in een militaire gevangenis opgesloten. Toen werd hij mishandeld. De Christendemocraten zijn een der belangrijkste oppositie- partijen in Panama. Men doet mee met de Nationale burger- kruistocht.

Boekenbeurs met 850.000 kijkers

BUENOS AIRES — De veertiende Internationale boekenbeurs in de Argentijnse hoofdstad zit er weer op. In de achttien dagen dat de beurs duurde zijn er niet minder dan 850.000 mensen een kijkje komen nemen.

In voorgaande jaren lag dit cijfer echter hoger. Dit was volgens de organisatoren het gevolg van het feit dat er ditmaal nagenoeg geen scholen op bezoek zijn geweest. Dit op zijn beurt kwam door een wekenlange staking in het onderwijs. De beurs wordt altijd gekenmerkt door het massale bezoek maar ook door de aanwezigheid van bekende buitenlandse persoonlijkheden.

Textiele vormgeving-expo levert bewijs

Sabaan heeft oog voor kunst

THE BOTTOM — Dat 'gewone' mensen over onbekende creatieve kunnen beschikken bleek zondagmiddag, 24 april, tijdens een goed bezochte expositie in het jeugdcentrum in The Bottom.

De volwassenen die deel hadden genomen aan de avondcursus 'textiel vormgeving' stelden op deze smaakvol ingerichte expositie hun werken ten toon. Het geheel gaf een overzicht van diverse manieren en mogelijkheden om stof te dessineren (beschilderen, bedrukken, bespuiten, marmeren, afbinden en verven, linoleumdruk).

Opvallend verrassend waren de resultaten van het 'marmeren', een eenvoudige techniek, waarbij de stof voorzichtig op een wateroppervlak met olieverf wordt gelegd. In verband met de enorme belangstelling voor deze avondcursus, zal de cursus nog een keer worden herhaald.

De affiches, welke de expositie aankondigden, waren herkenbare kunstwerken en vervaardigd door de beide cursusleidsters. Deze affiches bleken zo in trek bij enkele 'kunstminnende' Sabanen dat ze reeds een dag vóór de aanvang van de tentoonstelling werden 'ontvreemd'. Dit ontlokte één van de leidsters de uitspraak: "Ik wist wel dat Sabanen oog voor kunst hebben!"

STATEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

OPENBARE VERGADERING

van de

STATEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

op MAANDAG, 9 mei 1988, des morgens om 10.00 uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

1. **Ingekomen stukken.**
2. **Het opmaken van de voordrachten voor het voorzitterschap en het ondervoorzitterschap der Staten van de Nederlandse Antillen voor de zitting 1988-1989.**
3. **Sluiting van de zitting 1987-1988 der Staten van de Nederlandse Antillen namens Z.E. de Gouverneur van de Nederlandse Antillen.**

De Griffier,
mr. C.M. Grüning.

STATEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

OPENBARE VERGADERING

van de

STATEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

op DINSDAG, 10 mei 1988, des morgens om 09.00 uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

Opening van de zitting 1988-1989 namens Z.E. de Gouverneur van de Nederlandse Antillen.

De Griffier,
mr. C.M. Grüning.

DANK

Aan alle bezorgde leden van

ONDERLINGE HULP

die mij hun steun hebben gegeven, gedurende de vergadering van Maandag j.l., in Hotel Stelaris. Aan de leden, die zich nog steeds afvragen, of zij moeten doorgaan met betalen, delen wij mede, dat eenieder voor zichzelf hierover moet beslissen. **Wel** moet men er rekening mee houden, dat **Onderlinge Hulp/Ned.,** geen Vestigingsvergunning meer heeft. Voor verdere inlichtingen, kunt U zich wenden tot de onlangs geïnstalleerde Kommissie.

Casey Welvaart.

OPENBARE VERKOPING

Op 24 mei 1988, des morgens om 10.00 uur, zal ten overstaan van één van de notarissen van het kantoor SMEETS & THESSELING, of diens waarnemer, te hunnen kantore aan de Emancipatie Boulevard 18, in het openbaar worden verkocht krachtens onherroepelijke volmacht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen:

een perceel grond, gelegen op Bonaire, ter grootte van 695 m2, kadastraal bekend als Afdeling 4, Sectie D, nummer 340, met het daarop gebouwde huis en garage plaatselijk bekend als Kaya Jan N.E. Craane (Kachi) nummer 42 (voorheen: Bernhardweg) en al hetgeen verder daartoe door aard, bestemming of natrekking behoort.

De veilingcondities liggen vanaf 8 dagen vóór de veiling ter inzage ten voornoemde kantore van Smeets & Thesseling. Deze condities houden ondermeer in de bepaling, dat van iedere bieder gevorderd kan worden dat hij, ter nakoming van zijn bod en verdere verplichtingen, een bankgarantie of andere zekerheid stelt.
De executant behoudt zich het recht voor de veiling uit te stellen en op te houden zonder de verplichting daarvoor de reden(en) te noemen.

SMEETS & THESSELING
Notarissen
Emancipatie Boulevard 18
Alhier.
Tel.: 74222/78222.

UITNODIGING

In het kader van de DR. "BOY" WINKEL-lezingencyclus organiseert de UNA in samenwerking met de Geneeskundige en Gezondheidsdienst, de Dep. Salú Mental (voorheen afdeling Geestelijke Volksgezondheid) en de Nederlands Antilliaanse Stichting voor Hoger Klinisch Onderwijs (NASHKO) een lezing die verzorgd zal worden door

PROF. DR. B.P.R. GERSONS

(hoogleraar ambulante en sociale psychiatrie aan de Rijksuniversiteit Utrecht in Nederland)

op maandagavond 9 mei, getiteld

"SOCIALE PSYCHIATRIE:
de wisselwerking tussen psychiatrie en samenleving"

Plaats	: **Aula-UNA**
Datum	: **9 mei 1988**
Tijdstip	: **20:30 uur**
Toegang	: **Vrij.**

De President-curator UNA
Drs. L.B. van der Veen.

Universiteit van de Nederlandse Antillen
University of the Netherlands Antilles
Universidad de las Antillas Neerlandesas

INTERNATIONAL TRADE CENTER CURAÇAO.

TE HUUR GEVRAAGD

T.B.V. HAAR ALGEMEEN DIREKTEUR

REPRESENTATIEF

ONGEMEUBILEERD WOONHUIS

Aanbiedingen: tel. 624433 tijdens kantooruren.

EXECUTORIALE VERKOOP

Op woensdag, de 11de mei 1988, des voormiddags te 09.30 uur zal ten overstaan van de ondergetekende deurwaarder worden overgegaan tot de executoriale verkoop van:

1. **de opstallen van een clubgebouw, staande op een oppervlakte van ongeveer 980m2 gelegen aan de Ecuadorweg No. 63, plaatselijk bekend als "COPA CABANA";**
2. **de inboedel zich bevindende in voormeld opstallen waaronder stoelen, tafels, bottlecoolers, e.d.**

Vorenbedoelde opstallen en goederen zijn te bezichtigen vanaf één uur vóór de verkoop en worden verkocht bij opbod tegen gerede betaling.

De deurwaarder
R.C. Ersilia.

Het bestuur van de Stichting Protestants Nijverheids Onderwijs te Curacao

vraagt voor haar Koningin Juliana Huishoudschool:

LERARES:

a) naaldvakken (invalster voor ± 2 maanden)
b) handenarbeid invaller(ster) voor ± 2 maanden

Specifieke eisen:

funktie a) bij voorkeur in het bezit van Na akte
funktie b) L.O. handenarbeid
Combinatie van beide vakken is ook mogelijk.

Algemene eis:

— bij voorkeur ervaring bij het voortgezet onderwijs.

Sollicitaties met uitgebreide curriculum vitae en telefoonnummer sturen naar het bestuur voornoemd, P.O.B. 3555, alhier, vóór 25 mei 1988.

Inlichtingen:
— mevrouw J.A. Merkies, direktrice, tel.: 612019
— mevrouw S.V. Wiel, onderwijsfunktionaris, tel.: 78178/74

Servisio di Informashon di Gobièrnu Sentral

TA PRESENTA

Minister-Presidènt di Antias, Sr. Don F. Martina

den su

DISKURSO DI DESPEDIDA

den kual lo e duna un

RESUMEN DI SU PERIODO DI GOBERNASHON

Transmishon	: **via TeleCuracao i Emisoranan lokal**
Fecha	: **Djadumingu, 8 di Mei 1988**
Ora	: **20.30'or (mitar di nuebe)**